

KB2387
Yurt Dışındaki
TÜRK
OKULLARI
Sulh Adacıkları
AYSAL AYTAÇ
2. BASKI

Yurt Dışındaki Türk Okulları

Sulh Adacıkları

İZLENİMLER

Aysal AYTAÇ

AYSAL AYTAÇ: 14 Eylül 1937 yılında o tarihte Kütahya'ya bağlı olan Uşak ilçesinin Ulubey kasabasında dünyaya geldi. İlkokul öğrenimini Ulubey'de, orta öğrenimini Eskişehir'de, yüksek öğrenimini Balıkesir'de tamamladı. Öğretmenlik mesleğine 29 Ağustos 1958 yılında Hakkâri Lisesi'nde başladı. Milli Eğitim Bakanlığında 43 yıl görev yaptı. Bu 43 yılın 38 yılında yurdun değişik yerlerinde ortaokul, lise, Milli Eğitim Müdürlüğü, Bakanlık Merkez Teşkilatı'nda, uzmanlık, daire başkanlığı, bakanlık müşavirliği, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü görevlerinde bulundu. Meslek hayatının son on yılında da Milli Eğitim Bakanlığı Yurt Dışı Eğitim Öğretim Genel Müdürü olarak çalıştı. 2002 yılında yaş haddinden emekli oldu. Halen Türkiye Sağlık ve Tedavi Vakfı ile Güven Dershane Sahipleri Derneği Yönetim Kurulları Başkanlıkları görevini yürütmektedir. Evli olup üç çocuk babasıdır. Yazarın daha önce "*Orta Okul Veli-Öğrenci Kılavuzu*, *Eğitime Adanmış Bir Ömür*, *Yurt Dışındaki Türk Okulları Sulh Adacıkları*" isimlerinde üç kitabı yayınlanmıştır.

Yurt Dışındaki Türk Okulları

Sulh Adacıkları

İZLENİMLER

Aysal AYTAÇ

Yurt Dışındaki Türk Okulları
Sulh Adacıkları
İZLENİMLER

Editör
Hasan Hayri DEMİREL

Görsel Yönetmen
Engin ÇİFTÇİ

Kapak
İhsan DEMİRHAN

Mizanpaj
Ahmet KAHRAMANOĞLU

ISBN
978-605-5510-01-5

Yayın Numarası
264

Basım Yeri ve Yılı
Çağlayan Matbaası
Sarnıç Yolu Üzeri No: 7 Gaziemir/İZMİR
Tel: (0232) 252 20 96
Mayıs 2010

Genel Dağıtım
Gökkuşağı Pazarlama ve Dağıtım
Merkez Mah. Soğuksu Cad. No: 31 Tek-Er İş Merkezi
Mahmutbey/İSTANBUL
Tel: (0212) 410 50 60 Faks: (0212) 445 84 64

Kaynak Yayınları
Kısıklı Mahallesi Meltem Sokak No: 5
34676 Üsküdar/İSTANBUL
Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20
www.kaynakyayinlari.com.tr

İÇİNDEKİLER

TAKDİM

Ümit Yolculuğu ve Şifa…

Ne güzel haberler…

Ayda birkaç tane duyuyoruz…

Tsunaminin vurduğu "Açe'de ilk Türk okulu açıldı."

"Türk okulları Pakistan'da barış ve sevginin sembolü oldu."

"Mısır'da ilk Türk okulu açıldı."

"Türk eğitim gönüllülerinin dünyanın dört bir yanında açtığı okullara yeni bir halka daha eklendi, Maldivler'de Türk okulu açıldı."

"İngiltere'nin başkenti Londra'da ilk Türk okulu açıldı."

"Endonezya'da beşinci Türk okulu açıldı"

"Erbil'de Türk okulu açıldı."

"Tayvan'da Tük okulu açıldı"

"Ukrayna'da Türk okulu açıldı"

"Latin Amerika'nın ilk Türk okulu açıldı. Arjantin'in Başkenti Buenos Aires ilk Türk okulu Herkül koleji faaliyet başladı."

"Japonya'da İkinci Türk Okulu da Açıldı."

"Kamboçya'da ikinci Türk okul açıldı."

"Sri Lanka'da ilk Türk okulu açıldı"

"Brezilya'da Türk Okulu açıldı."

Azerbaycan'da, Türkmenistan da, Özbekistan'da, Kırgızistan'da, Kazakistan'da, Tacikistan'da, Pakistan'da, Moğolistan'da, Yakutistan'da, Endonezya'da, Singapur'da, Avusturalya'da, Bangladeş'te, Japonya'da, Güney Kore'de, Hindistan'da, Romanya'da, Moldova'da, Makedonya'da, Suriye'de, Fas'ta, Cezayir'de, Kenya'da, Tanzanya'da, Kanada'da, Amerika'da, Rusya'da, Fransa'da, Burma'da, Tayvan'da…

Saymakla bitmiyor…

Türk okulları gittikçe yaygınlaşıyor.

Türklerin ümitli yolculuğu sürüyor.

Öncü olup giden Türkler de, geride kalan Türkler de memnun bu yolculuktan.

İnsanın azığı sevgi ve ümit olunca azmi kırılmıyor, yolu kapanmıyormuş.

Hekimoğlu İsmail en sade haliyle yazdı; "*Ümitli olmak şifadır*" dedi.

Organizmanın ruha, ruhun organizmaya tesirinden söz etti, karamsar ruh organizmayı hasta eder tespitinde bulundu.

"*Adam beş karış suratla geziyor, bundan büyük hastalık mı var. İnsanı çıkmaz sokağa düşüren kendi düşünceleridir*" diye de ekledi.

Bu yaklaşımı çok önemsedim. Çünkü yazar, bu cümleleri kuru bilgiyle kurmuyor. Geride bıraktığı uzun ve meşakkatle geçen bir ömür var. Yaşanmışlığın ve sınanmışlığın içinden her daim ümit ve şükürle çıkmış olmanın neticesinde beyana ulaşmış bir hikmetli söz…

Ümitli olmak şifadır…

Ümit, anahtar kavram…

Ümitle yola çıkmak ve ümit yolcusu olmak…

Hepimize iyi geliyor.

Ben dünyaya dağılmış bu yolun sevdalılarına "*ümit yolcuları*" diyorum.

Zaten ümit olmasaydı, ne onlar varolurdu, ne de böylesine anlamlı bir yürüyüş gerçekleşirdi.

90'lı yıllarla başlayan Türklerin yeryüzündeki yeni serüveni, Türk tarzı yolculuk, hızlanarak sürüyor.

Bu yolculukta hem insan anlamını arıyor, hem de Türkiye dünyada gittikçe büyüyor.

Her yeri görmek ve her yerden görünür olmak gibi "*yeni bir devrin*" eşiğindeyiz.

Her yıl ülkemizde düzenlenen Türkçe olimpiyatları Türkçenin sesi olmanın çok ötesinde kurulan ilişki biçimi ve birbirini keşfetme yolculuğu sayesinde insanlığın umududur.

Sevgi ve ötesini keşfetme erdemi kıtalar dolaşıyor, sonra her yıl bir buket halinde ülkemizden insanlığa takdim ediliyor.

Dil hayati derecede önemlidir.

Anlamak ve anlatmak için önemlidir.

Varolmak için önemlidir.

Anlaşmak için önemlidir.

Değer ve kültür üretmek önemlidir.

Medeniyet kurmak için önemlidir.

İnsanı sevmek ve insandan yana olmak için önemlidir.

Önyargıları kırmak için önemlidir.

Korkuları gidermek için önemlidir.

Ortak dil varsa, temas, konuşma ve birlikte düşünme de vardır.

Dil paylaşıldığında, hüzün, sevinç ve ümitte de aynı vurguyu yakalama imkanı doğar.

İnsanlar sadece farklılıkları konuştuğunda birbirlerinden

hızla uzaklaşıyorlar, ortak paydaları da aradıklarında ise aynı hızla birbirlerine yaklaşıyorlar.

Bugün yeryüzünde Türkçe ortak payda olarak birlikte yaşama kültürü inşa eder bir paradigma haline gelmiş.

Yıllar önce atılan küçük ve mütevazi adımlar büyüdü ve Türkçe başka bir ses oldu, insanlığın umudunun sesi…

Türk okulları

Ümit,

Yolculuk

Ve şifa…

Ümidi içinde taşıyıp yola koyulanlara da iyi geliyor,

Ümit yolcularını, ümit yolculuğunu izleyenlere de iyi geliyor.

Umutsuzca ümitten haberi olmayanlara da…

Türk tarzı bir sevda bu.

O kadar coşmuş ki taşıyor ve herkesle paylaşmaya hazır.

Hızır çeşmesi gibi, kurumuyor, sevgisi eksilmiyor, paylaşıldıkça çoğalıyor.

Gönüllü Türklerin, gidişleri sessizdi, dönüşlerinde de sadece sevginin sesi var.

İnsanlık için umuttur bu yolculuk.

İnsanlık için şifadır bu yolculuk…

Türklerin dönüşü…

Artık Türkiye her yerden görülüyor ve Türkiye her yeri görüyor…

Dünyalı bir Türkiye, Türkiyeli bir dünya var şimdi…

Ruhunu "*umut yolculuğuna*" ayarlamış Türkler olmasa galiba bu dünyanın pek bir cazibesi olmayacaktı…

Dünya bu "*anlamlı*" sevda ile tanıştı…

***

Aysal Aytaç bey,

"*Yurtdışındaki Türk okulları- Sulh Adacıkları*" serisinin ikinci kitabı "*İzlenimler*" de bize bu "umut yolculuğunun" ve "umut yolcularının" ruh dünyasını resmediyor.

Bu konuya Aysal beyin temas etmesi, ayrıca önemlidir, çünkü o ömrünün neredeyse tamamını eğitime adamış bir "*bilendir*"

Sayın yazar, Milli Eğitim Bakanlığı'nda 43 yıl görev yaptı. Bu 43 yılın 38 yılında yurdun değişik yerlerinde ortaokul, lise, Milli Eğitim Müdürlüğü, Bakanlık Merkez Teşkilatında, uzmanlık, daire başkanlığı, bakanlık müşavirliği, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü görevlerinde bulundu. Meslek hayatının son on yılında da Milli Eğitim Bakanlığı Yurt Dışı Eğitim Öğretim Genel Müdürü olarak çalıştı. 2002 yılında emekli oldu.

Dolayısıyla o bütün bu oluşum süreçlerine tanıklık etme imkanı da buldu.

Zaten bu konuya serinin birinci kitabında yer verdi.

"İzlenimler" de ise yazar yurt dışında açılmış Türk okullarından otuz tanesini ziyaretleri esnasında gördüğü, yaşadığı ve kendisini etkileyen olayları izlenimler şeklinde naklediyor.

"Bilen" ve "anlayan" bir şahsiyetin tanıklığı elbette ayrı bir ehemmiyete sahiptir.

"Umut yolcusu" Türklerin sevdalı yolculuğuna dair tarihe düşülmüş bu notlar okurken, içimize acı düşecek, derin bir hüzün kaplayacak bizi…

Soracağız, sorgulayacağız kendimizi…

Ne diye buraya demirleyip o kutlu o kervana "önden giden öncülere " katılmadığımıza hayıflanacağız.

Yazar üzerine düşeni yaptı, ilerleyen yaşına rağmen gitti, gördü ve yazdı…

Bu kitap bizi o "şifa yolculuğuna" davet ediyor…

Güzelliği güzel yaşayanlara ve yaşanmışı güzel anlatanlara saygılarımla…

Mehmet Gündem

24 Mart 2010-İstanbul

ÖNSÖZ

Eğitim sahasında geçen kırk üç yıllık meslek hayatımın son on yılında, Milli Eğitim Bakanlığı Yurt Dışı Eğitim Öğretim Genel Müdürlüğü görevinde bulundum.

'Eğitime Adanmış Bir Ömür' adlı kitabımı tamamlarken, "*Emekli olduktan sonra yurt içinde ve yurt dışında eğitim konusu ile ilgili meslektaşlarımızla birlikte oluyoruz. Onlara öğretmenlik ve yöneticilik konularındaki bilgi ve deneyimlerimi aktarmaya çalışıyorum. Allah'a şükür, sağlığım el verdiği oranda bu davetlere icabet etmeye çalışıyorum.*" ifadelerini kullanmıştım.

Gerek genel müdürlüğüm zamanında ve gerekse emekli olduktan sonra pek az faniye nasip olacak şekilde ülkemin tamamını gezdim, yurt dışında pek çok ülkede bulundum. Bu ülkelerde faaliyet yürüten -eğitim-kültür kurumlarının-, Türk okullarının açılmasına vesile olan fedakâr Türk eğitim gönüllülerinin gayretli çalışmalarına tanıklık ettim. Bu okullarda görev yapan fedakâr Türk öğretmenlerinin faaliyetlerini; o ülke insanının bu okulları ve buralarda görev yapan öğretmenleri ne kadar çok sevdiğini, takdir ettiğini yakından müşahede ettim.

Bütün dünyayı kucaklayan bu eğitim hareketine duası, emeği, gayreti, alın teri ve maddi katkıları ile iştirak eden ve bu suretle eğitim adına verdikleri sözü tutmuş olan eğitim gönüllülerinin ortaya koyduğu güzellikler her türlü takdirin üzerindedir.

Yurt dışında öğretmenlik yapmak üzere yetiştirilmedikleri ve gittikleri ülkelerin dillerini dahi bilmedikleri halde, o ülkelerin

eğitim sistemlerine, insanlarına ve öğrencilerine kısa zamanda intibak eden; çok az maaş alan, aldıklarını da zamanında alamayan, yerine göre altı ay maaş almadan hayatlarını idame ettirmek durumunda kalan; ülkemizin en prestijli üniversitelerinden mezun olmuş, Türkiye'de kalmaları durumunda çok iyi ekonomik şartlarda yaşamaları söz konusu iken çileli ve sıkıntılı yolu tercih etmiş; öğrencilerini daha iyi yetiştirmek uğruna her türlü fedakârlığı yapan, yetiştirdikleri öğrencilerin kısa zamanda ulusal ve uluslararası bilim olimpiyatlarında çok başarılı sonuçlar aldığı; bir kısmının bulundukları ülkeden evlenmek suretiyle o ülkeye de sevgi ve bağlılığını ortaya koyduğu, Türkçeyi dünya dili haline getiren okul yönetici ve öğretmenlerine -bu destan kahramanlarına-, yaptıkları bunca büyük fedakârlıklara karşılık olarak ülkem adına minnet ve şükran duygularımızı ifade sadedinde, tarihe not düşmek amacıyla kaleme aldığım 86 küçük hikâyeciği neşretmenin gerekli ve faydalı olacağını düşünüyor ve ümit ediyorum.

Bu okullar, Türkiye adına en önemli tanıtım ve temsil vasıtalarından biri olmuştur.

Bu okullar ülkemiz insanının kendine yeni bir açılım sahası bulduğu, Türk insanı ile Asya'daki soydaşlarımızı bir araya getiren bir platform özelliği taşımaktadır.

Tamamının gelişmiş bilgisayar ve fen laboratuarlarıyla donatıldığı bu okullar, bulundukları ülkelerde çağdaş ve modern bir çizgide eğitim vermektedir.

Öğrencilerinin katıldıkları ulusal ve uluslararası olimpiyatlarda üstün dereceler aldığı bu okullar, Türkçeyi uluslararası konuşulan bir dil haline getirme yolunda önemli mesafeler kat etmişlerdir.

İstanbul'un fethinden sonra Türk insanının dünyaya en önemli katkısının bu okullar olduğunu söylemek bir hakikatin abartısız ifadesidir.

Bu okulların bazı fakir ülkelerde birer kurtarıcı gibi algılandığı, okulların eğitim dışında yerel halkla bütünleşip dayanışma içine girdiği, bu okulların Türkiye'ye olan ilgiyi önemli ölçüde artırdığı, bulundukları ülkelerde disiplini, modern eğitimi ve hoşgörüyü temsil eden kurumlar olarak algılandıkları müşahede edilmektedir.

Türk ahlak yapısını o ülkelere taşıdığı aşikar olan bu okulların yerel halk tarafından çok sevilmesinin en önemli sebeplerinden birinin savaş, ekonomik kriz, kıtlık, tabii afet vb. gibi halkın içine düştüğü sıkıntılı dönemlerde kendilerini terk etmemeleri olduğunu özellikle vurgulamak gerekir.

Bu okulların, Anadolu'nun ücra bir beldesinde doğmuş, büyümüş, büyük iddiaları olmayan, sıradan bir görüntü veren kimselerin kabiliyet, fedakârlık ve idealizminin yüceliğini ortaya çıkardığı bir gerçektir.

Bu okulların son yüzyıldaki milli kültür hamlemizin en başarılı eserleri olduğu değerlendirmesinden sonra, bu okullar sayesinde 21. yüzyılın Türkçenin yüz yılı olacağını öngörmek hiç de zor olmaz.

Bu okulların milletimizin Türk Cumhuriyetlerinde dalgalanan şeref bayrakları, ümit ve güven kaynakları, Türkiye-Türkistan yakınlaşmasının altın temelleri olduğunu, bu okulların teslimiyetin kerameti olduğunu pek çok örnekleri ile yakından gördüm, gözlemledim ve yaşadım.

Bu duygularla kaleme alınan *Yurt Dışındaki Türk Okulları Sulh Adacıkları İzlenimler* isimli çalışmamı beğeneceğinizi umuyorum.

Saygılarımla.

Aysal AYTAÇ
20 Mart 2010
Ümitköy-ANKARA

AZERBAYCAN

Kemanın Sesi

Yıl 1994.

T.C. Mili Eğitim Bakanlığı ile Azerbaycan Milli Eğitim Bakanlığı arasında, daimi komisyon toplantısını yapmak üzere Azerbaycan'ın Bakü şehrine gittik.

Bir akşam elçiliğimiz Türkiye'den gelen heyet üyelerine yemek verdi. Yemekte Azerbaycan'ın milli şairi Bahtiyar Vahapzade de hazır bulundu.

Yemekler yenildi, sohbetler edildi, protokol konuşmaları başladı. Milli şair sözü aldı;

"Bizler, dürüst olma, namuslu olma, vatanını ve milletini sevme, onu canından aziz bilme duygularını kaybetmişiz. Komünist idare bize bunları unutturmuş. Türkiye'den buralara gelip buralarda okul açan Türk kardeşlerimiz var. Onların açtıkları okullar ne zaman mezun verir, Türkiye'deki evlatlarımız okullarını bitirip Azerbaycan'a dönüp, devlet sektöründe görev alırlarsa biz de sizler gibi oluruz." sözlerinden sonra;

"Türk kardeşlerim, bir anekdotla size düşüncelerimi arz etmek istiyorum" diyerek devam etti:

Hırsızın birisi elindeki eğe ile kapalı bir dükkânın kapısını açmaya çalışıyor. Yoldan geçen birisi durup merakla soruyor;

– Ne yapıyorsun?

Hırsız;

– Keman çalıyorum?

Adam;

– İyi ama bu kemanın sesi hiç çıkmıyor.

Hırsız;

– Bu kemanın sesi yarın mutlaka çıkar. Yarın gelirsen buraya güzelce duyarsın kemanın sesini.

Salon Vahapzade'ye dikkat kesilmiş cümlenin devamını bekliyor;

"Türk kardeşlerim, çok güzel işler yapıyorsunuz. Bu kemanın sesi bugün çıkmıyor diye üzülmeyin. Kemanın bu güzel sesi yarın mutlaka çıkacaktır." diye sözlerini tamamlıyor.

Büyük şaire yakışır bir ufuk…

Sezilmiş bir bilinç.

Yıllar sonra, takvim 2000 yılını gösterirken Azerbaycan'ın Sumgayt şehrini ziyaret için bir grupla gittiğimizde bizi bir salona aldılar. Görevli arkadaşlar;

"Bu salonda Azerbaycan'daki özel okullarda rehberlik hizmetlerini yürüten 169 arkadaşımız var, bunların yüzde sekseni Azerbaycan vatandaşı. Bizim okullarımızdan mezun olmuşlar, özel üniversitemizi bitirmişler, şimdi okullarımızın rehberlik hizmetini yürütüyorlar." dedi.

Yani kemanın sesi…

Anlaşılan o ki, Azerbaycan'ın milli şairi Bahtiyar Vahapzade'nin 1994 yılında "Bir gün bu güzel kemanın sesini duyacaksınız." dediği günler çoktan zuhur etmiş.

Dönmemiz Söylenmedi

1995 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nda bir müsteşar yardımcısının başkanlığında, Orta Öğretim Genel Müdürümüzün

de içinde bulunduğu bir heyetle resmi görüşmelerde bulunmak üzere Azerbaycan'ın Bakü şehrine gittik.

O yıllarda Bakü'de yemek yiyebileceğimiz mekanlar sayılıydı. Türkiye'den giden vatandaşlarımız açtığı lokanta sayısı çok azdı. Genellikle Bakü'deki Türk dostlarımız bizi belli lokantalarda ağırlıyorlardı.

Bir akşam, bu lokantalardan birinde, Bakü'ye Türkiye'den gelmiş ve burada yeni ticarete başlamış genç iş adamları ile birlikte olduk. Yemekten sonra mutat olduğu üzere konuşmalar yapıldı. İş adamları Bakü'de karşılaştıkları bazı sıkıntıları anlattılar.

Konuşanların çoğu, resmi kurumların dolarla alışveriş yapmalarına izin verdiğini ancak 1000 dolardan fazla parayı ülke dışına çıkaramadıklarını, rüşvetin (*Şapka veya Hörmet de diyorlar*) yaygın olduğunu ifade ettiler.

Bir esnaf, hava alanından iş yerine gelene kadar belki 10 yerde hörmet verdiğini söyledi. "Hörmet alan polisler, geçeceğim yol üzerindeki diğer polisleri de haberdar ediyorlardı." dedi.

Bu şikayetler üzerine Müsteşar yardımcısı;

"Bu kadar sıkıntı içindesiniz, ülkemizde de işleriniz iyi imiş, Türkiye'ye geri dönün." dedi.

"Geri dönün." cümlesinden sonra söz alan genç bir işadamı;

"İki bakımdan geri dönemeyiz. Birincisi, bu kadar sıkıntılara rağmen burada kazancımız Türkiye'dekinin çok üzerinde. İkincisi, bize buraya gelmemizi söyleyen dönmemizi söylemediği müddetçe biz ülkemize geri dönemeyiz." dedi, yerine oturdu.

Müsteşar yardımcısı bana doğru eğilerek;

"Bunlara bunu kim söylemiş?" dedi.

Ben de;

"Bilmiyorum, kendisine soralım" diye cevap verdim.

Konuşmalar bitti. Yemekten kalkıldı. Müsteşar yardımcısı bu konuyu bir daha açmadı.

Sahi kim söylemişti o sözü?

Bakan Sağlam'ın Gözyaşları

1997 yılı içinde Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Mehmet Sağlam'la birlikte resmi görüşmelerde bulunmak üzere bir heyetle, Azerbaycan Eğitim Bakanı Lidya Resulova'nın davetlisi olarak tekrar Bakü'ye gittik.

Resmi görüşmelerimiz yanında ülkemiz insanlarınca açılan Çağ Öğretim İşletmeleri A. Şirketi'nin Bakü'de açtığı Türk okullarını da ziyaret programına koymuşlar.

Üç yıldır Bakan olduğu halde bu okullara hiç gelmemiş, görmemiş Azerbaycan Eğitim Bakanı Lidya Resulova bizim ziyaretimiz dolayısıyla bu okulları ziyaret etmiş oldu.

Çağ Öğretim'in okullarından Bakü Özel Türk Anadolu Lisesi'ni ziyaret esnasında Bakan Sağlam'la sınıfları dolaşırken bilgisayar odasına girdik. Öğrencilerin bilgisayar ekranlarına "Atam izindeyiz, Azerbaycan'ın hizmetindeyiz." diye yazdıklarını gördük. Bakan Sağlam bu yazıyı görünce çok duygulandı. Okulu dolaştıktan sonra yemeğe geçtik. Bakan Bey burada yaptığı konuşmada orada bulunanlara bu okullarda gördüğü güzellikleri anlattı.

"Hayatımda en çok mutluluk duyduğum, duygulandığım iki olay yaşadım. Birincisi, Amerika'da doktoramı bitirince yaşadığım mutluluktur. İkincisi de Azeri öğrencilerin bilgisayar ekranına yazdığı "Atam izindeyiz, Azerbaycan'ın hizmetindeyiz." sözlerini okuyunca çok mutlu oldum." dedi. Gözyaşlarını tutamadı, ağladı.

Bakan Sağlam, bu güzel duygularını daha sonra birlikte gittiğimiz Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev'in kabulünde de dile getirdi.

Bakan, ziyaretimizin son günü Azerbaycan'daki dostları ile sabah kahvaltısında beraber olmaktan büyük memnuniyet duydu. Bakü ziyareti sonucunu onlarla değerlendirdi.

Her birine Türkiye'den getirilen hediyeleri takdim etti. Kısa bir zamanda bu kadar misafire bu kadar çok hediye bulmamızdan dolayı bize takdir ve teşekkürlerini ifade etti.

Biz de Bakanımızın ne kadar dost canlısı olduğunu bu vesile ile öğrenmiş olduk.

Bakan Bostancıoğlu: "Ben Bu Okulları Tanımıyorum"

Dönemin Milli Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun yurt dışındaki özel okullara karşı aşırı kin ve nefreti vardı. Onların başarılarını duymaktan çok rahatsız olur, bu okulları hep benimle özdeşleştirir, ben Yurt Dışı Eğitim Öğretim Genel Müdürlüğü'nde olduğum için bu okulların başarılı olduğuna inanırdı.

Türk Cumhuriyetleri'nden gelen resmi kişilerin ülkelerindeki özel okulların başarılarından bahsetmesi onu çileden çıkarırdı. Bu konuyu açan konuşmacının konuşmasının en kısa zamanda bitmesi için özel bir gayret gösterir, hiç gereği yokken konuşmasını keser veya konuyu başka bir yere çekmek için büyük gayret sarf ederdi.

Yine bir gün, Kırgızistan Meclis Başkanı, Bakanlıktaki resmi toplantıda 15 dakika ülkesindeki Sebat Şirketi'nin açtığı özel okulları övdü. Bakan Bostancıoğlu çok rahatsız oldu. Misafir Meclis başkanı sözünü bitirmeden, araya girdi;

"Sayın Başkan, bu okullar sizin bildiğiniz gibi değil, o okulların sizin bilmediğiniz başka yönleri var. Onu daha sonra konuşalım." diyerek sözünü kesti.

Meclis Başkanı, Bakan Bostancıoğlu'nun bu tavrına ve

söylediklerine çok şaşırdı. Konuk Başkanın bu şaşkınlığı, toplantı bitinceye kadar devam etti.

Bir süre sonra Bakan Bostancıoğlu, resmi bir ziyaret için Bakü'ye gittiğinde, ziyaretinin son günü gazetecilerle bir basın toplantısı düzenler.

Bakan basın mensuplarının sorularını da yanıtlar.

Zaman gazetesinin Bakü muhabiri bir soru sorar:

"Sayın Bakan, Azerbaycan'da Çağ Öğretim İşletmeleri A.Ş.nin ülke genelinde çok başarılı okulları var. Bu okullar hakkında ne düşünüyorsunuz?"

Bakan Bostancıoğlu bu soru üzerine çok kızar. "Ben bu okulları tanımıyorum." diyerek ayağa kalkar.

Muhabir;

"Sayın Bakan, Sayın Başbakan Ecevit bu okullardan övgü ile bahsediyor. Yurt dışına çıktığında bu okulları ziyaret ediyor, Cumhurbaşkanlarımız bu okulları da ziyaret ediyorlar. Cumhuriyet hükümetlerinin pek çok Milli Eğitim Bakanları ve diğer Bakanları da bu okulları takdir edici sözler söylüyorlar. Okulların şeref defterlerine de bu duygularını ifade ediyorlar. Devlette devamlılık esastır, onlar mı yanlış düşünüyorlar, siz mi? Bu konuda ne diyorsunuz?" deyince,

Bakan Bostancıoğlu;

"Bu benim şahsi düşüncemdir." diyerek toplantıyı terk ediyor.

Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun ülkesinin insanları tarafından açılan ve başarıları Azerbaycan halkınca iyi bilinen bu okullar hakkındaki kırıcı ve insaf sınırlarının dışına çıkan tavrının düzeltilmesi ve yumuşatılması Azerbaycan Eğitim Bakanı sayın Mısır Merdanova düşüyor.

Bakan Merdanov, Metin Bostancıoğlu'nun Bakü'den ayrılmasından bir gün sonra bu okulların genel müdürlük binasında üst

düzey yöneticileri ziyaret ederek kendisinin Bakan Bostancıoğlu'nun görüşlerine katılmadığını, bu okulları sevdiğini ve beğendiğini ifade ediyor, yöneticilere üzülmemelerini söylüyor.

Babamın Çantası

Azerbaycan'ın Milli Eğitim Bakan yardımcılarından Prof. Ahmet Abdinov'la resmi toplantılarda sık bir araya geldiğimiz için kendisi ile yakın dostluk kurduk. Bu dostluk benim ve Sayın Abdinov'un görevde olduğu yıllarda gelişerek devam etti. Sık sık ülkemize gelir, biz de Azerbaycan'a giderdik.

Aytaç ve Azerbaycan Milli Eğitim Bakanı Musa Merdanov'un Türkiye'yi ziyaretleri (Ankara 2000)

Bir gün sohbet sırasında babası ile ilgili bir anısını anlattı:

"Babam sakin tabiatlı bir kişi idi. Çevresindekiler tarafından çok sevilirdi. Cuma günleri, Ramazan'da ve dini bayramlarımızda evimizin odalarından birine kapanır, kapıyı kilitler kimseyi odaya almazdı. Bir süre odada kaldıktan sonra kapıyı açar, dışarı çıkardı.

Odada olduğu süre içinde, içeriden madeni para sesine benzeyen bazı sesler gelirdi. Sanki bir yerlerin kilidini açıp kapıyor diye düşünürdük. O odada özel bir çantası olduğuna, dini bayramlarda onu açarak para alıp para koyduğuna inanırdık.

Odadan dışarı çıkınca da gözlerinin kanlandığını görür, babamın içeride ağladığını anlar, bunu "Galiba parası azalıyor." diye kendimize göre yorumlardık.

Babam sağ olduğu müddetçe her dini bayramda bu odaya girip kapıyı kilitlemesi, içeriye kimseyi almaması, içeriden o acayip seslerin gelmesi devam etti.

Çantada ne olduğuna dair merakımız her geçen yıl daha da arttı.

Babamın sağlığında göremediğimiz bu esrarengiz çantayı çok merak ediyorduk.

Azerbaycan Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı Prof. Dr. Ahmet Abdinov'la Eğitim İşbirliği protokülünün imza töreni (Bakü 1998)

Babamın vefatından sonra ilk işimiz o odaya girip dolabı açıp çantayı bulmak oldu. Çanta ile ilgili hayaller kuruyorduk.

Çantayı açtık. Bir de ne görelim! Çantanın içinde yeşil bir örtüye sarılı bir Kur'an-ı Kerim var.

Demek babacığım her bayramda odasına girip kimseye göstermeden bu Kuran-ı Kerim'i okuyormuş. Komünist idarenin korkusundan dolayı, yaptığını anneme, bize, kimseye, gösteremiyor ve söyleyemiyormuş.

Bu günleri görseydi Kur'an-ı Kerim'ini rahatça okurdu.

Babam bu güne şahit olsa ne kadar çok sevinirdi. Rahmetle anıyorum. Ruhu şad olsun." diyerek sözlerini tamamladı.

Kemanın Sesi Duyuluyor

Azerbaycan'ın milli şairi Bahtiyar Vahapzade'nin vefatının birinci yıldönümü vesilesiyle düzenlenen anma töreninde bulunmak üzere Bakü'ye gittik.

Ülkenin ileri gelenlerinin de katılımıyla önemli bir tören gerçekleştiriliyordu. Türkiye'den gelen bir grup "Diyalog Avrasya Platformu" temsilcisi de gecede hazır bulundular. Gecenin ilerleyen saatlerine kadar devam eden anma toplantısı Türk ve Azeri sanatkârların katılımı ile daha da güzelleşti.

Bundan 16 yıl önce Milli Eğitim Bakanlığı'nda görevliyken Azerbaycan'a geldiğimizde, Büyükelçimiz heyet onuruna bir yemek vermiş, o yemekte rahmetli Bahtiyar Vahapzade de bulunmuş güzel bir konuşma yapmıştı.

Kemanın sesi ile ilgili bir anekdot anlatmıştı.

Daha önce anlattığım bu anıyı artık siz de biliyorsunuz.

O vefat etti ama şimdi biz kemanın sesini iyiden iyiye duyuyoruz.

Vahapzade'yi anma töreninden bir gün sonra, Bakü'nün merkezinde ve Sumgayıt'ta Türk müteşebbislerince açılan özel okullar ve özel Kafkas Üniversitesi'ni ziyaret ettik.

Azerbaycan Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı Prof. Dr. Ahmet Abdinov'la bir ödül töreninde birlikte olma anısı (Ankara 1997)

Şu anda bu eğitim kurumlarında görev yapan eğitimcilerin yüzde sekseninden fazlasının Azeri vatandaşı olduğunu öğrenince çok sevindik.

Bahtiyar Vahapzade'nin rüyası gerçek olmuş;

"Kemanın Sesi" iyice duyulmaya başlamış diye gönlümüzden geçirdik.

Bu aziz ve değerli Azeri şairin arkasından dualarımızı gönderdik.

Ruhu şad olsun.

TÜRKMENİSTAN

Ben Bu Okullara Girmem

1992 yılında Türkmenistan'ın güzel şehirlerinden Aşkabat'ta Türk işadamlarınca açılan özel Turgut Özal Lisesi'nin açılış hazırlıklarında bulunmak üzere Aşkabat'a gittik. Okulun hazırlık çalışmaları yapılırken bir taraftan da öğrencileri açılışa hazırlıyorduk.

Türkiye'de olduğu gibi orada da öğrenciler Türk ve Türkmen Cumhurbaşkanları okula gelirken "Ya ya ya, şa şa şa, Türkmenbaşı çok yaşa, Turgut Özal çok yaşa!" diye tezahürat yapmayı düşünüyordu.

Açılış gününe kadar okulun ve öğrencilerin hazırlıkları tamamlandı.

Türkmenistan'ın Cumhurbaşkanı Türkmenbaşı ve Türkiye'nin Cumhurbaşkanı Turgut Özal okula girerken öğrenciler "Ya ya ya, şa şa şa, Türkmen başı çok yaşa. Ya ya ya, şa şa şa, Turgut Özal çok yaşa!" diye bağırmaya başladı.

Cumhurbaşkanları mütebessim bir çehre ile okula doğru ilerliyorlardı. Cumhurbaşkanı Özal okul önündeki kalabalık içindeki Türk işadamlarını görünce gülerek "Türkiye'yi buraya getirmişsiniz." dedi ve fevkalade memnuniyetini ifade etti.

Beklenildiği gibi okulun açılış töreni yapıldı. Açılış kurdelesi her iki ülkenin Cumhurbaşkanları tarafından kesildi. Ardından Cumhurbaşkanları ile Dışişleri Bakanımız Hikmet Çetin sınıfları dolaşmaya başladılar.

Bu okullarda eğitime kısa süre önce başlanmış olmasına rağmen misafirler bu kadar kısa bir zaman içinde çocukların konuştukları ve öğrendikleri İngilizce ve Türkçeye hayran kaldılar. İki ülkenin Cumhurbaşkanları ve Dışişleri Bakanımız orada olduğu halde Türkiye'nin Aşkabat Büyükelçisi ortalıkta görünmüyordu.

Merak ettim, bir ara, gruptan ayrılarak okul bahçesine çıktım. Aşkabat Türk Büyükelçimiz okul kapısı önünde sigara içiyordu. Yanına yaklaştım, "Sayın Büyükelçim, Sayın Cumhurbaşkanları ve Dışişleri Bakanımız birlikte sınıfları dolaşıyorlar. Siz de onlarla birlikte olmayı düşünmez misiniz?" dedim.

Büyükelçi, istifini bozmadan ve konuşmayı yapana doğru bakmadan, "Ben bu okullara girmem!" diyerek yanımızdan uzaklaştı.

Bilindiği gibi, Büyükelçiler bulundukları ülkede ülkelerinin Cumhurbaşkanlarını temsil ederler. Dışişleri Bakanları da Büyükelçilerin sicil amirleridir. Buna rağmen Büyükelçimiz böyle bir beyanda bulunabiliyor. Onu bu ülkeye kendisini temsil etmek için gönderdiği, ülkesinin Cumhurbaşkanının adını taşıyan bir okulun kapısından içeri girmiyor.

İnsan bazen söyleyecek söz bulamıyor.

Ya Ya Ya Şa Şa Şa Türkmenbaşı Çok Yaşa!

2005 yılındaki Amerika seyahatimizde New York Havaalanında bizi bir delikanlı karşıladı.

Alandan çıkıp birlikte yola koyulduk. Çok güzel Türkçe konuştuğunu görünce -Türkiyeli olduğunu düşünerek- nereli olduğunu sordum, güldü;

– Türkmenistanlıyım, dedi.

Aytaç, Türkmenistan'da öğrencilerle birlikte. (Aşgabat, 1997)

Türkçeyi çok güzel konuşuyorsun, nerede öğrendin, dedim.

Aşkabat'taki Turgut Özal Lisesi'nin ilk mezunlarından olduğunu söyledi.

Babası halen Türkmenistan'da bakanmış. "Turgut Özal Lisesinin ilk mezunu olduğunuza göre, herhalde okula kaydolan ilk öğrencilerdensin?" diye sordum.

– Evet dedi, ilk kaydolan öğrencilerdenim.

Turgut Özal lisesinin açılışında benim de orada bulunduğumu söyledim, güldü;

"Ya ya ya, şa şa şa, Türkmenbaşı çok yaşa!" diye tempo tutarak bağırmaya başladı. Birlikte o günleri hatırladık.

Türkmenistan'da 13 yıl önce açılan Turgut Özal Lisesi'nin açılışında yaşananları ve o günleri 13 yıl sonra Amerika'da, New York havaalanında yeniden yaşadık.

Aytaç, Türkmenistan Aşkabat'ta bir Türkmen çadırı önünde (2007)

Türkmen öğrenci, Türkmenistan'da Türk-Türkmenistan Özel Üniversitesi'nden mezun olmuş. Yüksek Lisans yapmak üzere Amerika Birleşik Devletleri'ne gelmiş, hem bir üniversitede yüksek lisans yapıyor hem de sabahları süpermarketlere ekmek taşıyormuş.

Bunlar Benim Evlatlarım

Türkmenistan'ın merhum Cumhurbaşkanı Sapar Murat Türkmenbaşı'nın ülkesinde açılan Türk okulları ile ilgili, bu okulları öven çok sözü vardır.

Ülke genelinde yapılan her eğitim toplantısında bu ülkedeki Türk okullarının yöneticilerini yanına çağırıp onlara iltifat ederdi. Bu okulları yerici konuşma yapmak isteyenlere -kim olursa olsun- bu imkânı vermez, onları azarlardı.

Türkmenbaşı, vefatından iki yıl önce Türkmenistan'ın bağımsızlık bayramının kokteylinde, Türkmenistan'daki Türk okullarının en üst seviyedeki iki görevlisini yanına çağırıyor, kollarını açarak onları kucaklıyor.

Aytaç, Türkmenistan Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Murat Bey ve diğer yetkililerle (Aşkabat 1996)

Orada bulunanlara hitaben;

"Bunlar benim evlatlarım, bunlar hakkında olumsuz, yanlış şeyler düşünmüyorum. Kimse bana bunlar hakkında olumsuz şeyler söylemesin, yazmasın; onları okumuyorum, yırtıp atıyorum." diyor.

Ellerini Türk okullarının yöneticilerinin omuzlarına koyarak;

"Sizler Türkmenistan'ın gerçek zenginliklerini ortaya çıkarıyorsunuz. Tarih sizden bahsedecektir. Size yaptığınız eğitim hizmetlerinden dolayı can-u gönülden Allah razı olsun diyorum." diyerek sözlerini tamamlıyor.

Çocuklarınızı Bunlara Emanet Edin

Cumhurbaşkanı Turgut Özal, vefatından kısa bir süre önce Orta Asya'ya giderek Türk iş adamlarınca açılan Türk okullarını

ziyaret ediyor. Türkmenistan'da da adını taşıyan Özel Turgut Özal Lisesi'nin açılışını yapıyor.

Açılışta Cumhurbaşkanı Özal, Türkmenlere hitaben;

"Siz çocuklarınızı bunlara emanet edin, bunlar sizin çocuklarınızı bu okullardan mezun olduktan sonra dünyanın değişik ülkelerindeki üniversitelerde okuturlar. Onların kefili benim." diyerek bu okulları ve bu okulları açan Türk iş adamlarını Türkmenistan Cumhurbaşkanı Türkmenbaşı'nın huzurunda övüyor, onlara güvence veriyor.

Aytaç, Müsteşar Yardımcısı Saim Hekimoğlu ile birlikte Türkmenistan yolunda (2000)

Cumhurbaşkanı Özal'ın bu konuşması Türkmenbaşı'nı ve Türkmenistan halkını çok etkiliyor.

Okullar kısa zamanda Türkmenistan'ın birçok ilinde açılmaya başlıyor.

Bu gün Türkmenistan'ın değişik illerinde Türk müteşebbislerce açılan pek çok özel okul ve Aşkabat'ta bir özel üniversite, dost ve kardeş Türkmenistan'ın eğitimine katkıda bulunacak şekilde yoluna devam etmektedir.

Cumhurbaşkanı Özal yakın çevresine, Türk Cumhuriyetlerine yaptığı bu tarihi ziyareti bu okullar için yaptığını ifade ediyor. Cumhurbaşkanı Özal'ın ziyaretinden sonra Türk Cumhuriyetlerinde hızla Türk özel okulları açılmaya başlıyor.

Ruhun şad olsun aziz ve mübarek Cumhurbaşkanımız!

"Diktiğin fidanlar meyveye durdu."

Beki Bacı'nın Anlattıkları

Beki Bacı..

Türkmenistanlı bir valinin eşi.

Oğlunu Aşkabat'taki Özel Turgut Özal Lisesi'ne kaydettirmiş. Bu vesile ile okulu ve öğretmenleri yakından tanımaya çalışmış. Okulu ve öğretmenleri tanıdıkça çok sevmiş, sahiplenmiş. Gördüklerine inanamamış, evladında gördüğü olumlu gelişmeler de onu çok sevindirmiş.

Bir gün okula geldiğinde başı sargılı, yeni beyin ameliyatı olmuş okul müdürü İlyas Türkmen'i inşatta çalışırken görmüş.

Akşam evde eşine -Vali beye- gördüğünü ağlayarak anlatmış;

"Ben de bu okulun inşaatında çalışmak istiyorum." deyince, Vali;

"Sen vali eşisin. Okula istediğin zaman git fakat inşaatta çalışman uygun olmaz." demiş.

Bir gece yarısı Vali ve eşi Beki Bacı okula gelmişler. Oğullarını görmek istemişler. Okulun yatakhanelerinin bulunduğu kata çıkarken, nöbetçi öğretmenin kucağına aldığı bir çocukla koridor boyunca yürüdüğünü görmüşler. Öğretmenin önüne geçip onunla konuşmak istemişler. Öğretmen onlarla konuşmadan kucağındaki çocukla beraber koridorda yoluna devam etmiş.

Bir süre sonra öğretmen gelmiş, validen ve eşinden özür dilemiş.

"O çocuk geceleri altını ıslatıyor. Onu tuvalete götürüyordum. Sizinle karşılaştığında uyanır da sizi görür mahcup olur endişesiyle sizinle konuşmadım. Öğrenciyi tuvalete götürdüm. Yatağını temizleyip, yatırdım. Şimdi yanınıza geldim." deyince vali ve eşi duydukları karşısında ne diyeceklerini şaşırmışlar.

Beki Bacı'nın her geçen gün okul ve öğretmenlere olan sevgisi artmış.

Bir kızını da bu öğretmenlerden biriyle evlendirmiş.

Öğretim yılı sonunda kızı ve öğretmen olan damadı Beki Bacı'ya gelmişler.

Yeni görev yeri olarak Avustralya'ya gideceklerini söylemişler. Kızı üzüldüğünü ifade edince Beki Bacı;

"Kızım üzülme Allah sizi korur." demiş.

Avustralya'ya gitmişler. Kısa bir süre sonra, bulundukları Sidney şehrinde büyük bir yangın çıkmış. O karışıklılıkta bir süre Türkmenistan'ı arayamamışlar. Sonra Beki Bacı'yı arayıp sağlık haberlerini ulaştırmışlar.

Kızı bir gün Beki Bacı'ya;

"Anne sen beni seviyor musun?" deyince, anne;

"O nasıl söz kızım, sen benim ciğerparemsin, ben seni nasıl sevmem." demiş.

Türk Cumhuriyetleri Eğitim Sempozyumu (Türkmenistan 2000)

Türk Cumhuriyetlerinden gelip Türkiye'deki Üniversitelerde öğrenim gören öğrencilerin temsilcileri (Türkmenistan, Kırgızistan, Azerbaycan, Kazakistan) (Aşgabat 1998)

Kızı,

“Beni pek aramadın, onun için diyorum.” deyince anne;

“Çok aradım, ulaşamadım. Ben buradan sizi ve bütün dünyayı koruyacak Rabbime çok dua ettim.” demiş.

Beki Bacı, bütün çocuklarını Özel Turgut Özal Lisesi’nde okutmuş.

Kendi çocuklarından sonra da yakınlarının ve komşularının çocuklarının velisi olarak bu okullarla irtibatını devam ettirmiş.

Bir gün yolunuz Türkmenistan’ın Aşkabat şehrine düşerse Özel Turgut Özal Lisesi’ne gidiniz. Beki Bacı’yı o mütebessim yüzüyle, okulun bahçesinde, yatakhanesinde, yemekhanesinde, okul binasının içinde okulun bir işi ile meşgul olurken göreceksiniz.

Beki Bacı, Allah sizlerden razı osun! Bu okullara, Allah'ın izni ile kol kanat gerdiniz. Dünyanın her tarafında açılan bu okullarda sizler gibi özverili ve çalışan çok Beki Bacılar var.

ÖZBEKİSTAN

İftar Açma

1994 yılında resmi görüşmelerde bulunmak üzere Özbekistan'a gittik. Seyahatimiz Ramazan ayına denk gelmişti. Vakit geldi, iftar sofrasına oturduk, ikram edilen yemekleri yedik. Akşam namazını kılmak üzere kalktık.

Yemek işinin bittiğini sanıyorduk ki namazdan sonra tekrar sofraya davet ettiler. Şaşırdık, çaresiz bir kere daha oturduk. Çeşit çeşit yemekler birer birer önümüze gelmeye başladı.

Meğer burada asıl yemek akşam namazından sonra yeniliyormuş.

Namaz öncesi sofraya oturduğumuzda önümüze konanlarla karnımızı doyurduğumuz için bu ikinci oturuşta yemek yiyemedik.

Sofrada bulunanlar gülüştüler. Biz de bu usulü öğrenmiş olduk. Bir daha da bu yanlışlığı yapmadık.

Ne Olur İki Bilgisiyar Gönderin

Özbekistan Aşkabat'taki Türkiye Büyükelçisi Erdoğan Bey telefonla aradı;

"Sayın Genel Müdürüm, buradaki özel okullar eğitim ve öğretimin başladığı ilk günden itibaren öğretmeni ile araç gereci ile bilgisayar laboratuarı ile eksiksiz eğitime başladılar. Bakanlıkça açılan okullarımızda derslerin yüzde altmışı boş geçiyor.

Araç-gereç eksik. Ne olur, hiç olmazsa iki bilgisayar gönderin. Resmi yetkililere bahane üretmekten usandım ve utandım. Araç-gereçlere ve bilgisayarlara İran hududunda el konulmuş diye yalan söyledim. İki bilgisayar gönderemez misiniz?" dedi.

Ülkemizdeki bürokrasi, Büyükelçinin talep ettiği iki bilgisayarı hemen göndermemize imkân vermedi. Nihayet büyük zorluklarla iki yıl sonra bu bilgisayarları ve diğer araç-gereçleri gönderebildik.

O tarihlerde görev yapan Milli Eğitim Bakanlarına bakanlığımız tarafından açılan bu okulların ihtiyaçlarını iletiyordum. Ya Bakan Uluğbay tarafından orada görev yapacak öğretmenlerin atama onayları iki ay masada tutuluyor veya Bakan Bostancıoğlu, "Kardeşim, benim Hakkâri'deki okulumun öğretmeni yok, sen Türk Cumhuriyetlerine öğretmen gönderelim diyorsun." şeklinde tepki veriyor, "Sen doğuyu boş ver, batıya bak." diyerek tavır takınıyordu.

Bir gün Bakan Bostancıoğlu'na,

"Sayın Bakanım bu okulları kapatalım o zaman." deyince önce ses çıkarmadı, sonra "Olmaz öyle şey." dedi.

Onu da göze alamıyorlardı.

Özbekistan'daki Türk Okullarının Kapatılması

Özbekistan'da T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nca açılan 7, özel kuruluşlarca açılan 8 Türk okulu vardı. Yönetim 1998'de Taşkent'teki Uluğbek International Scholl dışındaki bütün Türk okullarını kapattı. Gerekçe olarak da muhalif Özbek lider Muhammet Salih'in Zaman gazetesini ziyaret etmesi gösterildi.

Aşkabat'ta görev yapan eğitim müşavirimiz Özbekistan Eğitim Bakanlığı'na çağrılıyor, şube müdürü seviyesindeki bir görevli üç gün içinde okulların kapatılacağını, bir hafta içinde de bütün öğretmenlerin sınır dışı edileceğini tebliğ ediyor. Olaydan

Aşkabat Büyükelçimiz bilgilendiriliyor. Büyükelçimiz, yetkililerden okulların kapatılması ve öğretmenlerin sınır dışı edilmesi konusunda süre uzatımı talebinde bulunuyor. Özbekistanlı yetkililere okulların araç gereç ve diğer eşyaları ile ilgili olarak ne düşündükleri soruluyor.

Özbek yetkililer, "Okuldaki eşyaları ülke dışına çıkarmak isterseniz bu çok güç olur, çünkü bunu zorlaştıran bir mevzuatımız var. Eşyaları bize satmak isterseniz alırız, yalnız şu anda para veremeyiz. Hibe ederseniz siz bilirsiniz." diyorlar ve ilave ediyorlar;

"Eşyaları hibe etmeniz halinde biz yine sizlerin bir hafta içinde ülkemizi terk etmenizi istiyoruz."

Türkiye'de Dışişleri, Milli Eğitim ve Maliye Bakanlıklarından ilgililer toplandı. Bürokratların büyük bir kısmı bu eşyaların Özbekistan dışına çıkarılıp değerlendirilmesi görüşünü savundu.

Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel, "Ülkeden ülkeye düşmanlık olmaz." diyerek eşyaların Özbekistan'a hibe edilmesini emretti.

Kendilerine; "Kısa bir süre içinde okullardaki eşyaların tamamını hibe edeceğiz, bürokratik işlemleri tamamlamamız için kısa bir zamana ihtiyacımız var." dediğimizde bu kısa zamanı da vermediler.

Özbek yetkililer, okullarımızın çatılarını açıp "Biz binaları tamir edeceğiz." dediler. Güzelim bilgisayarlar toz toprak içinde kaldı.

Sonunda iş adamlarınca açılan özel okulların ve Milli Eğitim Bakanlığınca açılan okulların tamamını kapattılar. Öğretmenleri sınır dışı ettiler. Özel okullardan uluslararası bir okul, Milli Eğitim Bakanlığı'nın açtığı okullardan da yalnızca Türk vatandaşlarının çocuklarının devam ettiği bir ilköğretim okulunu bıraktılar.

Özbekistan, eğitim adına okulların kapatılmasının yanı sıra "10.000 Öğrenci Projesi" kapsamında Türkiye'ye getirilen ve üniversitelerde okumakta olan öğrencilerini de geri çekti.

Bu öğrenciler içinde son bir dersin imtihanına girip mezun olacak çocukları da acımasızca götürüp gittiler.

Böylesine katı bir uygulamadan dolayı pek çok Özbek öğrenci mağdur oldu. Bu öğrencilerin mağduriyetinin giderilmesi için yaptığımız hiçbir olumlu teklif kabul görmedi. Aksine, ülkelerine götürdükleri bu öğrencileri haksız yere, hayali senaryolarla itham ettiklerini, onlara aileleri ile birlikte yıllarca ıstırap çektirdiklerini öğrendik ve çok üzüldük.

Türkiye-Özbekistan eğitim işbirliğinin bu güzel meyveleri Özbekistan devletince dalında çürütüldü.

İki ülke arasındaki eğitim işlerindeki soğukluk hala devam etmektedir.

Dilerim bu günler geride kalır ve o güzellikleri hep birlikte tekrar yaşarız.

KIRGIZİSTAN

Herkes Sebat Okullarını İstiyor

Milli Eğitim Bakanı Turan Tayan'ın Başkanlığında 1995-1996 öğretim yılı sonunda Kırgızistan'da Bakanlıkça açılan okullarımızın mezuniyet törenine katılmak üzere bir heyetle Kırgızistan'a gittik.

Kazakistan Bişkek'te Atatürk Alatoo Üniversitesi önünde rektör, Türk Heyeti ve diğer eğitimciler (Bişkek, 2005)

Büyükelçi Metin Bey'in ikametgâhında sabah kahvaltısı yapıyoruz.

Metin Bey;

“Sayın Bakanım burada ‘Sebat A.Ş.’ adında bir Türk şirketi var. Bu şirketin özel okulları var. Bu okullar çok başarılı. Ülkenin en iyi eğitim veren okulları, uluslararası olimpiyatlarda çok iyi ödüller alıyorlar. Okullar öğrencilerini imtihanla alıyor. Kırgızistan Cumhurbaşkanı, Başbakanı, Bakanları, üst düzey bürokratları istiyorlar ki çocukları bu okullarda okusunlar. Çocuklarının ‘Sebat’ okullarında okuması için benim referans olmamı istiyorlar. Bu okulların mezunlarının tamamı üniversiteye girebiliyor.” dedi.

Metin Bey konuşmaya devam etti;

“Bir de burada Bakanlığımız tarafından açılan okullarımız var. Bu okullara çocuğunu kaydettirmek için bu güne kadar bana ‘aracı ol, yardım et’ diyen bir kişi çıkmadı.” diyerek sözlerini tamamladı.

O sabah kahvaltıda Sebat okullarının başarısında bu okullarda görevli öğretmenlerin büyük katkısı olduğu tekrar tekrar ifade edildi. Öğretmenlerin fedakârlıkları konuşuldu, övücü sözler söylendi.

Sebat Okullarının T.C.S. (Türk Cumhuriyetleri Sınavı) Başarısı

İlk açıldığı yıllarda Kırgızistan’daki “Sebat A.Ş.” okullarının ülke genelinde çok başarılı olduğu görülmesine rağmen Kırgızistan içinden ve dışından bu okulları kötüleyenler ve haklarında hayali senaryolar üretenler boş durmuyor, Türk okulları ile ilgili ülke genelindeki olumlu havayı silmek için olanca güçleri ile gayret sarf ediyorlardı.

Kazakistan'da Kız lisesini ziyaret anısına Aytaç'ın şeref defterini yazması (Bişkek 1999)

İlk yıllarda “10.000 Öğrenci Projesi” ile ilgili olarak Türk Cumhuriyetlerinden gelecek öğrenciler o ülkelerin özel yöntemleriyle seçilip belirleniyordu. Görülüyordu ki gelen öğrencilerin çoğu üst yönetimde bulunanların çocukları! Onlar da genellikle başarısız oluyorlar. Sonraları bu öğrencileri T.C. S. adını verdiğimiz Milli Eğitim Bakanlığı-YÖK işbirliğiyle yapılan Türk Cumhuriyetleri Sınavı ile getirmeye başladık.

Kırgızistan’da ilk defa yapılacak T.C. Sınavının sonuçlarına göre Sebat okulları hakkında kesin bir karar verilmesi Türkiye - Kırgızistan ilgili resmi makamlarınca karar altına alınmış. Onun için T.C. sınavına büyük önem veriyorlar.

Aytaç, Kırgızistan Eğitim Bakan Yardımcısı, Bişkek Üniversitesi Rektörü ve eğitim temsilcileri ile birlikte (Bişkek 1996)

Kırgızistan’da T.C. Sınavına ilk defa giren öğrencilerin başarısı yüzde yüz olup imtihana katılan öğrencilerin tamamı bu sınavı kazanınca, Sebat okullarının bu başarısı ülke genelinde büyük takdir topluyor ve okullara olan ilgi ve alaka da o nispette artıyor. Okullar da yerlerini sağlamlaştırmış oluyorlar.

Bu okullarla ilgili üretilen hayali senaryoların etkisi de haliyle sona eriyordu.

Kendime Benzettiğim Kırgız Öğrenci

Genel müdürlük görevim gereği 1993-1997 yılları arasında Türk Cumhuriyetlerine çok ziyaretim oldu. Bakan Mehmet Sağlam'ın görevden ayrılmasından sonra bu göreve gelen bakanlar her nedense benim yurt dışına çıkmamı istemediler. Genel müdür yardımcılarından kendi görüşlerine uygun birini götürmeyi tercih ettiler.

Kırgızistan'ı ziyaret ettiğim günlerden birinde okulları dolaşırken karşılaştığım bir Kırgız öğrencinin benim 15-16 yaşlarımdaki halime tıpa tıp benzediğini fark ettim, şaşırdım.

Ne diyeceğimi bilemedim. Gayri iradi olarak "Oğlum sen nereden geldin?" diye sordum.

Delikanlı,

"Oş'tan geldim efendim." diyerek cevap verdi.

Öğrenci bu soruyu niçin sorduğumu bilmiyordu, yanımızdan uzaklaştı.

Memleketim Uşak ve çevresinde Türkmenlerin çoğunlukta olmasından dolayı kendimi Türkmen olarak kabul ediyordum.

Kırgızistan'da rastladığım bu delikanlıdan dolayı "Galiba Kırgızım." diye de gönlümden geçirdim. Ondan sonra da kendimi Kırgızlara daha yakın hissettim.

Bu duygu ve düşüncelerimi de Kırgızlara hep ifade ettim.

Isıkgölde Ağlayan Anne

Kırgızistan'a yaptığımız ziyaretlerden birinde Isıkgöl'e gittik.

Isıkgöl, Bişkek'e 200 km uzaklıkta göl kenarında kurulmuş şirin bir kasaba. Burada "Sebat A.Ş." nin okullarından bir Kız

lisemiz var. Onu ziyaret ettik. Okulu gezerken bahçesinin çok kalabalık olduğunu gördüm.

Müdüre, kalabalığın sebebini sordum.

Okul müdürü;

"Gelecek yıl okula alacağımız öğrencilerin mülakat imtihanlarını yapıyoruz. İlgili öğrenciler ve velileri bunlar." dedi.

Aytaç, Kırgızistan Milletvekili, Bakan Yardımcısı ve Öğrenci Temsilcisi toplu halde (Bişkek 2007)

"İmtihana kaç öğrenci başvurdu?" diye sordum.

Müdür;

"5000 kişi" dedi.

"Kaç öğrenciyi mülakata çağırdınız."

Müdür;

"400 kişi"

Okula kaç öğrenci alacaksınız?

"40 öğrenci"

Mülakata çok çağırmışsınız dedim.

Okul müdürü muzipçe gülerek;

"Hocam biz özel okuluz, o kadarlık propaganda yapacağız" dedi.

Bahçe içinde ilerlerken bahçenin bir kenarında ağlayan iki bayan gördüm. Yanlarına yaklaştım. Niye ağladıklarını sordum. Ağlayanlardan birisi;

"Çocuklarımızı mülakat imtihanı için buraya getirdik. İmtihana giren 10 kişiden biri imtihanı kazanacak, diğerleri geri dönecekler. Kazanma ihtimali onda bir. Bizim çocuklarımız imtihanı kazanamaz da geri dönerler diye ağlıyoruz. Yavrularımızın bu okulda okuması bizim için çok önemli. Bu öğretmenler çocuklarımızı çok iyi yetiştiriyorlar." dedi.

"İnşallah çocuklarınız imtihanı kazanır." diyerek onları teselli ettik.

Ağlayan velilere veda ederek yanlarında ayrıldık.

Altı Aydır Maaş Alamıyoruz

Kırgızistan'a Daimi Komisyon toplantısı için gitmiştik. Kırgız Eğitim Bakanlığı yetkilileri hem kendilerini ağırlatmak hem de bizi misafir etmek için Kırgızistan'ın Karakol şehrine götürdüler.

Karakol şehri, Bişkek'ten arabayla beş saatlik bir mesafede. Çin sınırına yakın. 50.000 nüfuslu bir şehir. Üniversitesinde 50 civarında Türk öğrenci eğitim görüyor. 'Sebat A.Ş.'nin bu şehirde güzel bir lisesi var. Onların misafiri olarak oradayız. Okul personeli bizi üç gün misafir etti.

Alt yapıyı kısmen biliyorum ya, akşam sofrada bir anda zihnime düştü. Okul müdürünü yanıma çağırdım.

Yavaşça;

"Maaş durumunuz nasıl? Zamanında alabiliyor musunuz?" diye sordum.

Keşke o anda sormasaymışım.

Okul müdürü "Hocam 6 aydır maaş alamıyoruz." deyince başım döndü. Ağzımdaki lokma boğazımda düğümlendi, yutamadım. O anda sorduğuma pişman oldum.

1996 yılının şubat ayında Karakol şehrinde Türkiye'den gelmiş bu fedakâr öğretmenlerin o tarihlerde ne kadar ıstırap çektiğini anlamak için o günlerde, onların yaşadıklarını yaşamak gerekiyor.

"Nasıl geçiniyorsunuz?" diye sorduğumda aldığım cevap karşısında nutkum tutuldu, gözyaşlarına boğuldum.

"Evinize yiyecek olarak ne alıyorsunuz." dedim.

"Hocam eve sadece ekmek alıyoruz. Başka bir şey değil." diyerek yanımdan uzaklaştı.

Bir tarafta Türkiye'den aldığı maaşı Türkiye'de biriken, ayrıca geldiği ülkede 1.500 dolar maaş alan buna rağmen resmi toplantılarda aldıkları maaşların yetmediğini söyleyen öğretmenler, bir tarafta da aylık 400 dolar alan, fakat maaşlarını 6 ay alamayan öğretmenler, öğrenci bursu ile bir yıl geçinen aileler var.

Okul müdürünün bana söylediklerinin ıstırabını yıllarca içimden atamadım.

Alarça ve Jedi Öküzleri Gördün mü?

Kırgızistan yüksek dağlarla çevrili bir ülke. Arazisi geniş, nüfusu çok kalabalık değil.

Kırgızistan'a yaptığımız seyahatlerde bizi genellikle Bişkek'te 'Alarça' adı verilen Dağa çıkarıyorlardı.

Bir de Isıkgöl civarındaki 'Jedi Öküzler' adını taşıyan Kırgız dağlarının en yüksek noktasına götürüyorlardı.

Aytaç, Kırkızistan Manas Üniversitesi Halkla İlişkiler Müdürü Bermet Müsülmanova ve Alatov Üniversitesi Rektörü

Bu iki yer benim için Kırgızistan'ın mutlaka görülmesi gereken tabiat harikası yerleridir. Kırgızistan dışında karşılaştığım her Kırgız'a bu iki yeri görüp görmediğini soruyor bunları görmeyenleri Kırgızistan'ı görmemiş kabul ettiğimi ifade ediyordum.

Bu alışkanlığım halen devam ediyor.

Karşılaştığım her Kırgız'a soruyorum:

"Alarça ve Jedi öküzleri gördün mü?"

Görmüşse mesele yok. Görmemişse Kırgızistan'ı görmemiş sayılırsınız diyerek takılmaya devam ediyorum.

Gerçekten bu iki yeri görmek, Kırgızistan'ı görmek ve tanımak demektir. Bu düşüncemi Kırgız dostlarımızla paylaştığımda onlar da bana katıldıklarını ifade etmişlerdir.

Büyükelçinin Akşam Yemeği

Kırgızistan'a Kırgızistan Eğitim Bakanlığı ile Türkiye Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılacak Daimi Komisyon toplantısı

için gittik. Komisyon Başkanı müsteşar yardımcısı Necdet Özkaya, Komisyon üyeleri Kız Teknik Genel Müdürü ile Yurt Dışı Eğitim Öğretim Genel Müdürü idi.

Bir akşam Bişkek Büyükelçimiz Metin Bey, heyet onuruna bir yemek verdi. Büyükelçinin makamına gittik. Büyükelçi yemek öncesi, "Aperatif ne almak istersiniz?" diye sordu.

Necdet Bey;

"Sayın Büyükelçi su alırız." dedi.

Büyükelçi "Alkol olarak ne alırsınız?" diye sorunca, Necdet Bey;

"Sayın Büyükelçi alkol almayız." dedi.

Büyükelçi büyük bir şaşkınlık ve hayret içinde;

"Hasta olduğunuz için mi almıyorsunuz? diye sordu.

Tam bu sırada Kırgız Milli Eğitim Bakanı gelip gruba dahil oldu. Elimizde su bardaklarını gören Kırgız Bakan;

"Alkol almıyor musunuz?" dedi.

Necdet Bey ona da;

"Alkol almıyoruz, su alıyoruz." dedi.

Kırgız Bakan;

"Rahatsız olduğunuzdan dolayı mı alkol almıyorsunuz?" dedi.

Necdet Bey, sert mizaçlı bir bürokrattı. Kırgız Bakana hitaben;

"Sayın Bakan, biz tam bir Müslümanız. İslâm dinine göre alkol haramdır, içilmemelidir. Bundan dolayı alkol almıyoruz, hasta falan da değiliz." dedi.

Orada bir süre soğuk bir hava esti. Sonra yavaş yavaş hava ısındı. Bu konuşmalardan olacak, gece yemek boyunca hiç kimse bize içki içer misiniz diye sormadı.

Kırgızistan'da kaldığımız süre içinde katıldığımız resmi ve

özel yemeklerde içki isteyen içki, su isteyen de su içti.

Bakan Çınara'nın Gözyaşları

Çınara Hanım Türk-Kırgız eğitim ilişkilerinin başladığı yıllarda Kırgız Eğitim Bakanı idi.

Onun gayretiyle eğitim ilişkilerimizin gelişmesinde kalıcı çok güzel adımlar atıldı.

Çınara Hanım'ı Kırgız Eğitim Bakanlığından ayrıldıktan sonra da zaman zaman ziyaret ederdim.

Bu ziyaretlerimin birinde bana Hacı Kemal Erimez'i anlattı.

Erimez'in Kırgız eğitimine yaptığı katkılardan sitayişle bahsetti. Bir ara ağlamaya başladı.

"Hacı Kemal Bey'le Kırgız gençlerinin yetişmesi konusunda birlikte çok gayret gösterdik. Çok fikir yürüttük, çok gözyaşı döktük." dedi ve ilave etti:

"O gözyaşları Kırgızistan'daki Sebat Eğitim Şirketi'nin kurulmasında çok etkili oldu. Sebat Eğitim Şirketi, Kırgızistan'da açtığı Alatou Üniversitesi ve özel okulları ile Kırgız Eğitimine çok olumlu katkılarda bulundu. Onun için bağımsızlık sonrası Kırgız eğitim sisteminin şekillenmesinde Hacı Kemal'in önemli rolü olmuştur. Bakanlıktan ayrıldıktan sonra da Hacı Ata Kırgızistan'a geldiğinde beni mutlaka ziyaret ederdi. Bakanlık görevindeymişim gibi bana saygı gösterirdi. Kendisini rahmetle anıyorum."

Hacı Ata, ruhun şad olsun. Nasıl kalıcı dostluklar kurmuş, o insanların gönlüne girmişsin. Nerelerde neler yapmışsın. Seni rahmetle anıyorum.

Başarılarınızı Takdir Ediyorum

Milli Eğitim Bakanı Turhan Tayan'la birlikte Kırgızistan'daki Sebat okullarından Özel Erkek Lisesi'ni ziyaret ettik.

Bakan, Büyükelçimiz ve Kırgız Eğitim Yetkilileri ile birlikte okulun düzenlediği bir toplantıya katıldık.

Salonda büyük bir kalabalık toplanmıştı.

Bakan Tayan, Sebat A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanına, Okulların Genel Müdürüne, Erkek Lisesi Müdürüne teşekkür etti;

"Ülkemizden binlerce kilometre uzak bir kardeş ülkede çok güzel işler yaptığınızı biliyorum, başarılarınızı takdir ediyorum. Yaptığınız bu başarılı hizmetlerden dolayı Bakanlığım adına sizlere hediyelerimizi sunuyorum." dedi.

Onlara hediyelerimizi takdim ettik.

Bakan Tayan sınıfları dolaşırken tahta üzerindeki elektrik lambasının iki tarafında Türk ve Kırgız bayraklarını görünce çok duygulandı;

"Bu okullar bu iki ülkeyi şu elektrik lambası gibi aydınlatıyorlar." diyerek duygu ve düşüncelerini ifade etti. Bakana refakat edenler olarak bu duygusal tablo karşısında hep birlikte gözyaşı döktük.

KAZAKİSTAN

Tuvalet Temizleyen Okulcu

Türk Cumhuriyetlerinde okul açmak üzere Türkiye'den ayrılan bir grup iş adamı da Kazakistan'a gidiyor.

Kazakistan Eğitim Bakanlığı yetkilileri ile oturup görüşüyorlar.

Kazakistan Yolunda Aytaç, eğitim müşaviri Atilla Erbil, Özel Okulların genel müdürü Ali Bayram'la birlikte.

Kazakistanlı eğitim yetkilileri Türkiye'den özel okul açmak için ülkelerine gelen bu eğitim gönüllülerine önceleri inanmakta güçlük çekiyorlar.

Materyalist bir dünyada, komünist sistemin değer ölçüleri içinde yetişen bu insanlar, Türk kardeşlerinin ülkelerinden binlerce kilometre uzaktaki Kazakistan'a gelip Kazak öğrencilerin eğitimi için, karşılıksız okul açmalarına bir anlam veremiyorlar.

Kazakistanlı yetkililer bunu geçici bir heves olarak görüyorlar. Bunları bir süre gözlemleyebilmek için bağımsız okul binaları vermek yerine kendi okullarından bir kaçında 1–2 sınıf veriyorlar.

Kazakistan Almata'da Türkiye Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Necdet Özkaya, Eğitim Müşaviri Saim Hekimoğlu ve Kazakistan'daki Türk Özel Okulları Genel Müdürü Ali Bayram ve diğer eğitimciler (Almata 1994)

Eğitim başlıyor.

Okul açan eğitim gönüllülerinden biri, okulun tuvaletlerine bakıyor ki çok kirli. Pislikten içeri girip bu tuvaletleri kullanmak mümkün değil. Öğrencilerin derse girdiği bir anda kolları sıvıyor, ayağına çizme geçirip tuvaletleri temizlemeye başlıyor.

Bunu gören okul hizmetlileri okul müdiresini haberdar ediyor.

Müdire hanım gelip tuvaletteki kişinin yaptıklarını görünce gözlerine inanamıyor. Bütün öğretmenleri dersten çağırıp bu manzarayı görmelerini istiyor.

Kazakistan Eğitim Müşaviri, Eğitim Ateşesi, Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı N. Özkaya, Daire Başkanı Mehmet Arslan Kazakistan yolunda

"Ben bu kadar yıllık yöneticiyim, ilk defa böyle bir şey görüyorum." diyerek olanları öğretmenlerle birlikte izliyor.

Tuvaletleri temizleyen eğitim gönüllüsü;

"İslâm dini, temizlik dinidir. Tuvaletlerin temiz olmadığını görünce işe oradan başladım." diyerek işine devam ediyor.

Eğitim gönüllümüzün bu davranışı, tuvalet temizliğinden işe başlama hali Kazakistan Eğitim Bakanlığı yetkililerine kadar ulaştırılıyor.

Bakanlık yetkilileri eğitim gönüllümüzün bu davranışını çok takdir ediyor. Onların samimi ve hasbi olduğuna inanıyor ve bağımsız okul binalarında okul açmalarına izin veriyorlar.

Bu olaydan itibaren kısa sürede Kazakistan'da ülke genelinde 32 özel okul ile bir üniversite açan eğitim gönüllüleri bugün başarılı bir şekilde çalışmalarına devam ediyorlar.

Şemse Hanım'ın Gözyaşları

Kazakistan'da Eğitim Bakanlığınca okul açılması dileği eğitim işbirliği protokollerinde dile getirilmişse de uygulamaya konulamadı. Yine de gayretler boşa gitmedi. Öncelikle bir Türkçe eğitim merkezi açıldı. Ardından özel okular bir bir geldi.

Aytaç, Kazakis'tan Eğitim Başkanı, Kazakistan Eğitim Müşaviri, Türkiye M. Eğitim Bakanlığı Müşteşarı yardımcısı ile bir yemekte. (Almata 1997)

Türkiye'den Kazakistan'a giden eğitim gönüllülerince kısa bir zaman içinde bir özel üniversite (Süleyman Demirel Üniversitesi) 32 özel lise açıldı.

Bu eğitim kurumlarının hepsi çok başarılı oldular. Ulusal ve uluslararası bilim olimpiyatlarında ülkelerine sayısız madalya kazandırdılar.

Özel okul kurumlarının açıldığı ilk günlerden itibaren Dr. Ali Bayram, Türk-Kazak İş Adamları Derneği başkanı olarak eğitim adına çok başarılı hizmetlere önderlik yaptı.

T. C. Milli Eğitim Bakanlığınca 1995 yılında Ankara'da özel okulların genel müdürlerinin katıldığı toplantıda yaptığı duygusal konuşma ile katılımcıları çok etkiledi.

Çabucak Kazakçayı öğrenmesi ve ülke genelindeki üst düzey bürokratlarla kısa zamanda dostluklar kurması başarısını daha da artırdı.

1993 yılında Kazakistan'a gittiğimizde Kazakistan Eğitim Bakanı Yardımcısı Şemse Hanım'la tanıştık. Birçok toplantıda birlikte olduk.

Şemse Hamın samimi bir Türk dostu idi.

Türk müteşebbislerince ülkesinde açılan okullara büyük sempati duyuyordu. Bürokratik işlerinin görülmesinde yardımcı oluyordu.

Kazakistan'daki özel okulların genel müdürü Ali Bayram'ın da yakın dostu idi. Şemse Hanım çeşitli vesilelerle sık sık Türkiye'ye geliyordu. Ülkemizin pek çok şehrini görmüştü. Ali Bayram Bey'in memleketi Erzurum da gördüğü şehirler arasında idi.

Şemse Hanım'ın ziyaretlerinden birinde, üniversitede okuyan Kazak öğrencilerle görüşmek istemesi üzerine Bursa'ya gittik. Bursa'daki tarihi ve turistik yerleri çok beğendi. Özellikle Ulu Cami onu çok etkiledi.

Şemse Hanım caminin içinde gezinirken yalnız kalmak istediğini söyledi.

Yanından uzaklaştık.

Şemse Hanım başını örttü. Caminin bir köşesinde namaz kıldı, ellerini kaldırarak dua etti. Bir süre sonra yanımıza geldiğinde ağlıyordu.

Biraz rahatladıktan sonra;

"Annem bir gün bana "Kızım ben ölünce arkamdan Kur'an okutur musun?" demişti. Ben de "Anne, benim durumumu biliyorsun. Komünist bir idarede yöneticiyim; okutamam." deyince annem çok üzülmüştü. Ölünceye kadar benimle konuşmadı. Onun için ağlıyorum." dedi.

"Anneciğim keşke bu günleri görseydi." diye iç geçirdi.

Şemse Hanım, bir süre sonra Kazakistan'da önce milletvekili seçildi, ardından da Milli Eğitim Bakanı oldu.

Şimdi Almatı'da bir üniversitenin rektörü olarak görev yapmaktadır.

Bakan Tayan'ın Kazakistan Seyahati

Kırgızistan'da Bakanlığımızca açılan okulların mezuniyet töreninde bulunmak üzere, Milli Eğitim Bakanı Turan Tayan'la Kırgızistan'a Kazakistan üzerinden gittik.

Bakan Tayan uçakta Kazakistan'a giderken Kazakistan'daki özel okulların genel müdürü Ali Bayram'la tanışıyor. Ali Bayram, Bakan Tayan'ı Almatı'daki özel kız lisesine davet ediyor. Bakan Tayan da daveti memnuniyetle kabul ediyor.

Kazakistan Türkiye Büyükelçimiz Kurtuluş Taşkent, elçilikteki öğle yemeğinden sonra Bakan Tayan'la birlikte bizi kız lisesine götürdü.

Sayın bakan ile birlikte Almatı'daki kız lisesinin bahçesine yaklaştığımızda bizi kalabalık bir öğretmen grubu bekliyordu.

Bizi okul kapısında genel müdür Ali Bayram karşıladı. Bakan, bahçedeki bu kalabalığın kimler olduğunu sordu. Ali Bayram;

Kazakistan Milli Eğitim Bakanı Şemse Hanım ile bir toplantı hatırası (Almatı 1995)

"Bunlar Kazakistan'daki 32 okulda görev yapan 330 Türk öğretmen" cevabını verdi.

Bakan Tayan;

"Bu 330 öğretmen Türk vatandaşı, Türkiye'den geldiler, Kazakistan genelindeki okullarımızda öğretmenlik mi yapıyorlar?" diye sordu.

"Evet" cevabını alınca çok duygulandı. Yürüyerek toplantı salonuna girdik.

O günlerde Türkiye'de bir siyasi partinin genel kongresinde Türk Bayrağını yere indirmişlerdi. Bakan Tayan bunu vesile ederek;

"Yiğitlik Türkiye'de parti kongrelerinde Türk Bayrağını yere indirmek değil, Kazakistan'da Türk Bayrağını gökyüzünde dalgalandırmaktır." dedi. Öğretmenlere;

"Devlet olarak arkanızdayız." diyerek güzel bir konuşma yaptı.

Kazakistan'daki Özel Okulların Mezuniyet töreni (1998)
Aytaç, Müsteşar Yardımcısı Saim Hekimoğlu, Türkiye Büyükelçisi
(Kurtuluş-Taşkent)

Okul şeref defterine de bu okullarla ilgili çok güzel ve samimi duygularını ifade eden cümleler yazdı.

TACİKİSTAN

Hacı Kemal'in Gözyaşları

Türkiye – Tacikistan Eğitim Bakanlıkları arasında Daimi Komisyon Toplantısı yapmak üzere Tacikistan'a gittiğimizde hava alanında bizi Hacı Kemal ağabey karşıladı.

Hacı Kemal Ağabey'e Tacikler "Hacı Ata" diyorlar.

Hacı Ata, Hacı Kemal Erimez Lisesi'nin ikinci katında küçük mütevazı bir odada ikamet ediyordu.

Fizikî şartlar da rahat değildi.

Hacı Kemal'le 1966 yılında İzmir'de tanıştım. Kendisini ilk defa sayın Fethullah Gülen'in yanında gördüm.

Bu abidevi şahsiyetten hep yakın ilgi ve dostluk gördüm.

Türkiye dar gelmiş, o şimdi Tacikistan'da koşturuyordu.

Şeker ve kalp hastası olmasına, ilerlemiş yaşına rağmen heyecandan yerinde duramıyor, Tacikistan'la ilgili eğitim projelerini anlatıyordu.

Bir ara öyle coştu ki tutmak mümkün değil.

Heyecandan yüksek sesle ağlamaya başladı. Onun ağlaması çok meşhurdu. Ağlamaya başlayınca uzun bir süre ağlaması devam ederdi. O anda da ağlama devam ediyordu. O esnada Kazakistan Eğitim Müşaviri arkadaşımız Atilla Erbil de yanımızdaydı. Hacı Ata'nın ağlaması onu da ağlattı.

Atilla'ya dönerek;

“Oğlum sen niye ağlıyorsun, sen bari ağlama.” dedim.

Atilla,

“Hacı Ağabey bu yaşta, bu rahatsızlıklar içinde buralarda Tacikistan’a eğitim hizmeti verirken heyecanından ağlıyor, ben de kendim için, benim halim ne olur diye ağlıyorum.” cevabını verdi.

Aytaç, Hacı Kemal Erimez yan yana. Tacik-Türk Eğitimcileri toplantısı (Duşanbe 1996)

Hacı Ağabey, bir süre ağladıktan sonra uzakları işaret ederek;

“Görmüyor musunuz, o önden gidiyor biz de arkasından devam ediyoruz.” dedi.

Hacı Ağabey’e, önden gidenin kim olduğunu ne biz sorduk, ne de o söyledi.

O akşam Tacik Eğitim Bakanı Münire Hanım’ın heyetimiz onuruna verdiği akşam yemeğine yetişmek üzere Hacı Ata ile birlikte onun bu mütevazı ikametgâhından ayrıldık.

Hepiniz Kravatlısınız

YÖK Başkan vekili Durmuş Yalçın ve Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Saim Hekimoğlu ile birlikte Kazakistan ve Tacikistan'ı içine alan bir geziye katıldık.

Kazakistan Almatı'da bir akşam kaldık. Oradaki Türkçe Eğitim Merkezini ve özel üniversiteyi, Türk eğitim gönüllülerince açılan özel okulları ziyaret ettik.

Ertesi gün Tacikistan'ın başkenti Duşanbe'ye geçtik. Oradaki kurumlarımız ve özel okulları da gördük.

Aytaç, Tacikistan Eğitim Müşaviri, Tacikistan Eğitim Bakanlığı Dış İlişkiler Genel Müdürü Berdiyev. Okulların Genel Müdürü Hamza Bey'le bir iş çalışmasında (Duşanbe 1997)

Sayın Yalçın, özel okulları gezme anında, buralarda hep bir eksik bulma gayreti içinde, kapalı odaların hepsini açtırıyordu. Laboratuarların bitişiğindeki küçük odalarda olimpiyatlara hazırlanan öğrencilerle öğretmenlerin bire bir ilgilenmesine, onları olimpiyatlara hazırlamasına bir türlü anlam veremiyordu.

Yalçın;

"Öğretmenlerin bu fedakârlıkları niye?" diyor, öğretmenlere hangi üniversiteleri bitirdiklerini ve ne kadar maaş aldıklarını soruyordu.

Öğretmenlerin Türkiye'de mezun oldukları üniversitelerin Türkiye'nin en prestijli üniversiteleri olduğunu burada 400 dolar maaş aldıklarını, bunun 100 dolarının Bakanlıkça kendilerine tahsis edilen üniversite yurt binasının tamiratı için harcandığını öğrenince duyduklarına inanamıyor, "Olamaz, olamaz!" diye hayretini gizleyemiyordu.

Sayın Yalçın, Türk okullarında çok güzel şeyler görmesine, çok duygulanmasına rağmen okulların şeref defterine gördüğü güzellikleri yazmaktan da kaçınıyordu.

Sayın Yalçın, Bakanlıkça buralara gönderilen öğretmenlerin Türkiye'deki maaşlarını aldıktan sonra burada da ayrıca 1500 dolar maaş aldıklarını, toplantılarda öğretmenlere; "Bir dileğiniz var mı?" diye sorulunca öğretmenlerin toplu halde; "Verilen maaşlar yetmiyor, maaşları artırın." dediklerini çok iyi biliyordu.

Okullar gezilip görüldükten sonra bir okulun kütüphanesinde oturduk. Çay, kahve ikram edildi. Sayın Yalçın, bir süre etrafındaki öğretmenleri süzdükten sonra genel müdür Hamza Beye hitaben;

"Hayret, öğretmenlerin hepsi kravatlı." dedi.

Genel Müdür Hamza Bey;

"Efendim, bize medeni insanlar kravat takarlar diye öğrettiler, onun için kravat takıyoruz. Eğer kravatlardan rahatsız oldunuz ise kravatları çıkaralım." cevabını verince;

"Yok yok çıkartın demiyorum." diyerek sözlerini tamamladı.

Hep beraber epeyce gülüştük. Bunu niye söylediğini sormadık. O da söylemedi.

Bizde Paket Programlar Vardır

Ankara'dan resmi temaslarda bulunmak üzere gelen Türk heyeti Duşanbe'den Aşkabat'a gitmek üzere ayrıldık. Hudut-taki Hocent şehrindeki özel liseyi ziyaret ettik. Okul Müdü-rüne;

"Kahvaltı yaparken küçük bir program uygula." deyince ne kadar zamanımız olduğunu sordu. Yirmi dakika zamanımız olduğunu söyledik. Kahvaltımızı yapıyoruz. Bize kahvaltı ile bir-likte 20 dakikalık bir program uyguladılar.

Heyet programdan çok memnun oldu.

Bu kadar çabuk bu hazırlık nasıl yapıldı, buna bir türlü ina-namadılar.

Sayın Yalçın okul müdürüne;

"Bu kadar kısa bir zaman içinde bu programı nasıl hazırla-dınız?" diye sordu.

Okul Müdürü tebessüm ederek;

"Efendim, bizde paket programlar vardır. Misafirlerimizin ne kadar zamanı varsa o kadar zaman için bir program uygula-rız." cevabını verdi.

Heyettekiler okulda gördükleri güzellikler karşısında çok şaşırdılar.

Taşkent'ten bizi almak için Hocent'e gelen Taşkent Özel Türk okulları genel müdürünün aracı ile Hocent'ten Taşkent'e hareket ettik.

Siz Akşamki Kokteyle Katılmayınız

Tacikistan Cumhurbaşkanı, Türkiye Cumhuriyeti Cumhur-başkanı'nın davetlisi olarak Türkiye'ye geliyor.

Tacik tarafı Tacikistan'da özel okul açan Şelale Eğitim Şirketi'nin genel müdür yardımcısını kendilerine tercüman olarak

görevlendiriyor. Resmi görüşmelerde Tacikistan tarafının tercümanı olarak bu müdür yardımcısı görev yapıyor.

Resmi görüşmeler programı içinde Türk tarafı Tacik Cumhurbaşkanı onuruna bir kokteyl veriyor.

Türkiye Cumhurbaşkanı yaveri tercümana;

"Siz Tacikistan Şelale şirketinden misiniz?" diye soruyor.

Evet, cevabını alınca;

"Akşam Tacikistan Cumhurbaşkanı şerefine Türk Cumhurbaşkanınca verilecek kokteyle katılmayınız." diyor.

Tacik tarafınca görevlendirilen tercüman kokteyle katılmıyor.

Kokteyl'de Türk tarafı Tacikçesi çok zayıf bir Arap tercüman görevlendiriyor.

Tacik Cumhurbaşkanı, kendi ülkesince görevlendirilen tercümanın kokteylde bulunmama sebebini öğrendiğinde çok üzülüyor.

Üstelik Arap tercümanın Tacikçeyi iyi bilmemesinden kaynaklanan bir de sıkıntı yaşanıyor.

Bir gün sonra Tacikistan Büyükelçiliği binasının temel atma töreninde Tacik Cumhurbaşkanı, Tacikçesi çok zayıf olan ve Türkiye tarafından görevlendirilen Arap tercümanı eliyle iterek, tercümanlık görevini orada bulunan Şelale Eğitim Şirketi Genel Müdür Yardımcısının yapmasını sağlıyor.

Bilim Fuarının Organizasyonunu Siz Yapınız

Şelale Eğitim Şirketi'nin bilim olimpiyatları düzenleme konusundaki başarılı çalışmaları Tacik devlet adamlarının da dikkatini çekmiş.

O kadar beğenmişler ki, Tacikistan Cumhurbaşkanı, Tacikistan Cumhurbaşkanlığınca ülke çapında bilim fuarının ve bilim olimpiyatlarının yapılması ile ilgili organizasyonu Şelale Eğitim Şirketine veriyor.

Şelale Eğitim Şirketi tek başına kısa sürede Uluslararası Bilim Fuarı ve Bilim Olimpiyatlarının hazırlıklarını yaparak ülkelerinin hizmetine sunuyor.

Çok başarılı bir bilim fuarı, bilim olimpiyatı süreci yaşanıyor.

Şelale Eğitim Şirketi bu başarılı çalışmalarından dolayı Tacikistan Cumhurbaşkanlığınca Üstün Devlet Nişanı ile ödüllendiriliyor.

Kitapta Yalnız Hacı Kemal'in Adı Var

Tacikistan'ın başkenti Duşanbe'ye altıncı Türkçe olimpiyatlarının ön elemelerinde bulunmak üzere gittik.

Tacikistan'da Aytaç, H. Kemal Erimez ve diğer eğitimcilerle birlikte bir sohbet anında. (Duşanbe 1997)

Tacikistan Eğitim Bakanlığı "Tacikistan'ın 80. yıl Anı Kitabı" adı altında bir kitap yayınlamış. Açtığı özel okullarla ülke eğitimine çok büyük katkıda bulunan Hacı Kemal Erimez'e özel bir yer verilmiş.

Kitapta Tacikistan dışından adı yazılan tek yabancı kişinin Hacı Kemal Erimez olduğunu büyük bir gururla öğrendik.

Taciklerin tarihinde Hacı Kemal Erimez gibi böylesine özel önem verilen yabancı ikinci bir kişi yok. Bu durum Taciklerin gönlünde Hacı Kemal'in aldığı yerin ne kadar aziz ve mübarek olduğunu gösteriyor.

Hacı Ata'nın ebediyete intikal ettiği günlerde Milli Eğitim Bakanlığı Yurt Dışı Eğitim Öğretim Genel Müdürü olarak resmi görüşmelerde bulunmak üzere Duşanbe'ye gitmiştim. Taciklerce heyet onuruna verilen bir kokteylde, uzaktan Başbakan yardımcısı olduğunu öğrendiğim bir hanımefendinin bize doğru geldiğini gördüm.

Başbakan yardımcısı yanımıza geldi. Bana sarıldı. Ağlamaya başladı. Bir şeyler söylüyordu, ama anlamıyordum. Yalnızca sık sık "Hacı Ata! Hacı Ata!" diyordu.

Yanında bulunanlar Tacik halkının Hacı Ata'yı çok sevdiğini, benim de Hacı Kemal'in arkadaşı olmamdan dolayı Başbakan yardımcısının çok duygulandığını ifade ettiler.

Başbakan yardımcısı hanımefendi ve çevresinde bulunan Tacik dostlarla Hacı Ata ile ilgili hatıralarımızı konuştuk.

Bir kere daha Hacı Ata'yı rahmetle andık.

Tacik halkının Hacı Ata'yı bu kadar çok sevdiğini görmek beni çok sevindirdi. Ülkem adına büyük mutluluk duydum.

Hacı Ata seni daima rahmetle anıyorum.

PAKİSTAN

Yoldan Geçen Para Verecek

Eşimle birlikte Pakistan'daki Türk okullarının yöneticilerince Pakistan'a davet edildik. On gün süre ile Pakistan'da Türk müteşebbislerince açılan Türk okullarını ziyaret ettik.

Buradaki Türk okulları Pak-Türk okulları adı ile anılıyor.

Pek çok ülkede olduğu gibi Pakistan'da da Türk okulları çok seviliyor.

Çok başarılı eğitim verdiğine inanılıyor. Bu okulların uluslararası olimpiyatlarda aldığı dereceler ve mezunlarının üniversite imtihanlarındaki başarıları takdirle karşılanıyor.

Pakistan'daki depremden sonra bazı Pakistan zenginleri deprem bölgesine yapacakları yardımları depremzedelere mutlaka ulaşır düşüncesiyle Pak-Türk okullarındaki görevlilere getirip vermişler.

Pak-Türk okulları depremin akabinde her gün 2000 kişiye 3 öğün yemek verecek bir büyük organizasyonu gerçekleştirmişler.

Bu yemek verme işi altı ay devam etmiş.

Halk çok sevinmiş.

Bu organizasyonu yapanlar bir gün İslâmabat'taki bir caddeyi çektikleri kurdele ile trafiğe kapatmışlar. Büyük bir levhaya;

"Bu yoldan geçen herkes Pakistan depreminden zarar görenlere ulaştırılmak üzere para verecek." diye yazmışlar.

Yoldan geçen ve bu yazıyı okuyan herkes Pak-Türk okullarının organizasyonunu bildiğinden, ülke genelinde onlara olan güvenden dolayı bir miktar para vererek bu yoldan geçmişler.

Parayı vermeden bu yoldan geçen olmadığı gibi "Bu nasıl bir organizasyon? Bu ne parası?" diye soran kimse de çıkmamış.

Bu örnek Pak-Türk okullarının bu ülkedeki değer ve itibarının ne kadar yüksek olduğunu gösteriyor.

Okullar kısa sürede Pakistan genelinde güvenilir, dost ve kardeş bir Türk kurumu haline gelmiş.

Ne kadar övünsek azdır.

Buraya Ne Zaman Geldiniz?

Deprem sonrası Pakistan Kültür Bakanı'nı makamında ziyaret ederek, geçmiş olsun dileğinde bulunduk.

Kültür Bakanı;

"Bakan olduğum halde deprem sonrası deprem bölgesine gittiğimizde Türk kardeşlerimizin acilen Pakistan'a gelip bizden önce kurtarma çalışmalarına katıldıklarını gördüm. Çok şaşırdım. Bu nasıl bir anlayış? Bu nasıl bir yardım?" diyerek ağlamaya başladı.

Kültür Bakanına;

"Türklerin Pakistan'ı çok sevdiğini, onları kendilerine çok yakın bulduklarını tarihte Pakistanlıların da Türklere çok defa yardım elini uzattıklarını ifade ederek bu duruma şaşırmamalarını, bu yardımın doğal olduğunu" ifade ettik.

Sözlerimizi, "Pakistan zindebat!" (Pakistan çok yaşa!) diyerek bitirdik.

Kültür bakanı;

"Bu kadar hasbi ve samimi Türk kardeşlerimizin bu sıkıntılı ve üzüntülü günümüzde yanımızda ve yakınımızda olması her türlü takdirin üzerindedir. Allah sizden razı olsun!" dedi.

Müdür Beyin Evine Gitmiyor musunuz?

Pakistan genelinde motor kullanımı çok fazla. Triportör adı verilen bu motorların üstü kapatılmış, arka tarafında da bay ve bayanların ayrı ayrı oturabileceği yerler yapılmış. İnsanların bu kadar küçük bir yere nasıl sığdıklarını anlamak mümkün değil. Ama bindikleri de bir vakıa.

Bir cuma günü Hairpur şehrinde okuldaki öğretmenlerden birinin eşi de bu araca binmiş. Gideceği yere varmadan sürücü okul müdürünün evinin önünde motorunu kendiliğinden durdurmuş.

Bu Türk hanıma hitaben;

"Siz burada inmiyor musunuz?" diye sormuş.

Türk Hanım;

"Niye ineceğim?" deyince;

"Türk bayanların çoğu her hafta cuma günü Müdür beyin evine gidiyorsunuz da onun için sordum." cevabını vermiş.

Hairpur şehrinde, bu Türk öğretmenlerin ve eşlerinin dışında yabancı bir kimse bulunmamaktadır. O şehrin insanları Türk öğretmenlerin ve eşlerinin günlük hayatlarında nelerin olduğunu, aktivitelerini, nerelere gittiklerini ve ne yaptıklarını çok iyi bilmekte ve onları çok ama çok sevmektedirler.

Siz Esaret Nedir Bilmiyorsunuz

Pakistan'a yaptığımız ziyarette Lahor'daki üniversitelerden birini ziyaret ettik.

Üniversitenin bahçesinde öğrenciler namaz kılıyorlardı.

Rektör bizi çok sıcak karşıladı. Türklere olan muhabbetini anlattı. Ülke insanlarının Türkleri çok sevdiklerini belirtti.

Üniversitenin kampüsü içinde yeni yapılan bir binanın açılış töreninde bulunduk.

Bu yeni binaya bir İngiliz'in adını vermişler.

Törenden sonra rektörün makamına geçtik. Misafirlere izzeti ikramda bulundular.

Rektöre yeni açılan binaya bir İngiliz'in adını vermelerinin sebebini sorduğumuzda gözleri yaşararak;

"Siz esaret nedir bilmiyorsunuz, biz bağımsızlığımızı kazanmış olmamıza rağmen hâlâ bir gün bunu kaybedeceğimiz korku ve endişesini taşıyoruz. Bu duyguyu atamadık. Sizi iki bakımdan çok beğeniyor ve takdir ediyoruz. Birincisi, tarih boyunca esaret nedir görmediniz. İkincisi, dünya üzerinde Müslümanlığı en iyi yaşayan ülke sizsiniz. Bize gelince, alışkanlıklarımızdan kurtulamıyoruz ve korkuyoruz." diyerek sözlerini tamamladı.

Çok doğru söylüyordu, evet biz esaret nedir bilmiyoruz.

"Allah bundan sonra da göstermesin." diye dua ettik.

Halıların Üzerine Basın

Pakistan'daki Pak-Türk okullarının yöneticileri, ücretsiz okutmak üzere okullardaki zeki ve başarılı öğrencileri tespit etmek, bu suretle okullarının genel eğitim seviyesini yükseltmek için Pakistan'ın pek çok şehir ve kasabasını dolaşmışlar.

Buldukları öğrencilerin çoğu, köy ve kasabalarından ilk defa dışarı çıkan fakir fakat çok zeki çocuklar. Nitekim bu öğrenciler kısa zamanda okullarının başarı grafiğini çok yükseltmişler.

Bu öğrencilerin kaldıkları yurtlarda üzerine basmamak için yerde serili halıları kıvırıp halısız yerlerden yürümeye çalıştıkları görülmüş.

Yurt müdürü, bu halıların üzerine basılması gerektiğini ısrarla söylediğinde, çocukların büyük bir kısmı ilk defa halıların serildiği bir yer gördüklerini ifade etmişler.

Türk eğitim heyeti Pakistanlı eğitimcilerle beraber (Karaçi 1999)

Uzun uğraşılar sonunda çocuklar bu halıların üzerine basılabileceğini öğrenmişler.

MOĞOLİSTAN

Kazakistan'a Göçü Durdurdunuz

Moğolistan'ın başkenti Ulanbatur'dan Türk okullarının yıl sonu mezuniyet törenine katılmak için uçakla Bayanülge'ye gittik.

Uçak Ulanbatur'dan havalandıktan iki saat sonra yakıt ikmali için toprak bir zemine indi. Yakıt ikmalinden sonra tekrar havalandı. İki saatlik bir yolculuktan sonra Bayanülge'ye geldik; inişe geçeceğiz, fakat uçak bir türlü yere inmiyordu. Meraklandık… Pilota "Neden iniş yapmıyorsunuz?" diye sorduk.

Pilot gülerek;

"Aşağıyı görmüyor musunuz? Her taraf hayvan dolu. Hayvan olmayan bir yeri keşfetmeye çalışıyorum." dedi.

Gerçekten uçağımız bir süre sonra inişe geçti. Hayvan olmayan bir yere, toprak üzerine iniş yaptık.

Çünkü bu şehirde uçaklar için hazırlanmış özel bir pist yoktu.

Bayanülge'nin kenarından bir nehir geçmesine rağmen bu şehirde Türk müteşebbislerince açılan okulun bahçesi dışında, hiçbir yerde tek bir ağaca rastlamadık.

Türk okulunun bahçesinde otururken bir grup Moğolun bizi ziyaret için geldiklerini gördük. Misafirleri buyur ettik, oturdular. Grubun sözcülüğünü yapan kişi bize hitaben;

"Size teşekkür için geldik. Biz Kazağız, Moğolistan vatandaşıyız. Soydaşlarımızın bir kısmı Kazakistan'ın bağımsızlığını kazanmasından sonra, çocuklarını iyi bir Kazak kültürüyle yetiştirmek için Kazakistan'a göç ettiler. Ne zaman ki siz Türk kardeşlerimiz gelip burada bu okulu açtınız. Kazak ulu kişileri toplandılar. "Türk kardeşlerimiz açtıkları bu okulda bizim çocuklarımıza iyi eğitim verirler. Kazakistan'a gitmemize gerek yok." kararını verdiler. Siz buraya gelip bu okulu açmakla Moğol Kazaklarının Kazakistan'a gitmesini önlediniz. Göçü durdurdunuz. Size teşekkür için geldik, Allah sizden razı olsun." dedi.

Kazak heyet bir süre konuştuktan sonra bize veda ederek okuldan ayrıldı.

Türk müteşebbislerince buralarda açılan okulların eğitim öğretim adına yaptıkları güzel hizmetleri biliyorduk da Moğolistan'ın Bayanülge şehrindeki Kazak göçünü durdurduğunu bilmiyorduk.

Bu vesile ile onu da öğrenmiş olduk.

Muhakkak ki daha öğreneceğimiz çok şey var.

Bayanülge'de Bir Gün

Bayanülge'deki Türk okullarının mezuniyet törenine katılmadan önce Türkiye'den gelen misafirlerle birlikte okul binasını dolaştık.

Okul binası eski yıpranmış bir bina, okul personeli binayı elden geçirmişler. Çok emek vermişler fakat buna rağmen bina ayakta durmakta zorlanıyor.

Müdür Ali Bey, okulu gezdirirken öyle güzel şeyler anlatıyor, okulu öyle şirin gösteriyor ki, anlatılanlar karşısında insan duygulanıyor.

Çünkü görülen okulla anlatılan okul arasında çok büyük fark var.

Ali Beyin anlattıkları ile bizim gördüklerimiz çok farklı.

Okul müdürü adeta hayalindeki okulu anlatıyor. Anlatılanlar hepimizi çok etkiledi.

Arkadaşların sergilediği iyimserlik Polyanna'nın iyimserliğinden çok ileri idi.

Aytaç, Moğolistan Bayanülgede Moğolistan Eğitim Bakanı Yardımcısı ile Birlikte katıldığı bir tören anısına (2001)

Sınıfın birinde bir köşeye çekilip ağlamaya başladım. Baktım ki diğer köşede de Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Saim Hekimoğlu ağlıyor. Bir süre ağladıktan sonra Saim Bey, okul müdürüne;

"Oğlum, bu okulda bizim gördüklerimizle senin anlattıkların çok farklı. Demek Allah size bunları böyle gösteriyor. Allah gücünüzü artırsın." dedi.

Okul bahçesine geçtik. Yeraltında soğuk hava deposu olarak kullandıkları yere indik. İçinde sadece patatesle soğan vardı. Kış boyunca sadece bunları yediklerini ifade ettiler.

O gece okulun mezuniyet töreninde bulunduk.

Her şey muhteşemdi.

Bayanülge'nin üst düzey yöneticileri ve öğrenci velileri salonu tıklım tıklım doldurmuşlardı.

Güzel bir gece geçirdik.

Öğrencileri görünce, eğitim gönüllülerinin yokluklar içinde nasıl başarılı öğretmenlik yaptıklarını yakından görme imkânı bulduk.

Eline Çekiç Alan Uçağa Çıkıyor

Bayanülge'de geceyi şehrin tek otelinde geçirdik. Saat 22.00'de elektrikler kesildiği için el yordamı ile işlerimizi gördük.

Anlatsalardı pek inanmazdım, ama zifiri karanlıkta gece odadan tuvalete gitmenin, ihtiyacınızı görmenin ve geriye odaya gelip yatağınızı bulup yatmanın ne kadar zor bir iş olduğunu o gece orada yaşadık, gördük.

Sabah kahvaltısından sonra hava alanına gittik. Uçağa bindik, yerlerimize oturduk, motor çalışmaya başladı. Bir de ne görelim, uçağın iki kanadından alev çıkıyor! Herkes çok mütevekkil. Eline çekiç alan kanada çıkarak kanadın çeşitli yerlerine çekiçle vuruyor. Alev kesilmiyor.

Bir ara uçağın penceresinden baktım. Bizi hava alanına getiren şoför de eline bir çekiç almış kanada çıkmaya çalışıyor.

Nihayet kanada çıktı. Çekiçle kanada vurdu, alev kesildi. Diğer kanada vurdu. Onun da alevi kesildi. Aşağı indi. Eliyle pilota el salladı, "Her şey tamam." işareti yaptı, uçak havalandı. Biz o uçakla dört saatlik yolculuktan sonra sağ salim Ulanbatur hava alanına indik.

Aradan bu kadar zaman geçti. O yolculuğu, çekiçle uçağın kanadına vurunca alevin kesilmesinin sebebini hâlâ anlamış değilim.

Yıllar sonra Bayanülge'deki okul müdürü Ali Bey'le Ankara'da karşılaştım, "O gün ne oldu da uçağın kanadından çıkan alevler şoförün çekiç darbesiyle kesildi." deyince gülmeye başladı;

"Biz hep uçakların kanatlarından çıkan alevleri o şoförün çekiç darbesiyle kesiyorduk." diye cevap verdi.

Sivrisinek Ordusu

Ulanbatur'da bir gün kaldıktan sonra Darhan şehrindeki Türk okulunun mezuniyet törenine katılmak üzere minibüsle yola çıktık.

Yol çok bozuktu. Ulanbatur-Darhan karayolunda yol inşaatı vardı.

Yolda küreklerle çalışan Çinli işçiler gördük. Bu işçilerin gündeliklerinin 1 dolar olduğunu, günlük olarak Çin'den getirildiklerini söylediler.

Hem kürekle çalışan işçilerin çokluğundan hem de bozukluğundan dolayı bu yolda zar zor gidiliyor. Bir süre sonra yol bitiyor. Geri dönüp bir başka yoldan ilerlemeye çalışıyoruz.

Yol üzerinde uygun bir yerde durarak beraberimizde getirdiğimiz yiyeceklerden yemeye başladık.

Bu sırada bir sivrisinek istilasına uğradık. Öğle bir sivrisinek kalabalığı ki görülmüş değil! Yemeklerimizi yemeden acele minibüse binip yola koyulduk. Baktık arkamızdan bir sivrisinek ordusu aracımızı takip ediyor. Uzun süre takip ettiler. Ümitleri kalmayınca arabayı takipten vazgeçtiler.

Anlaşılan sivrisinekler bizi bulduklarına çok sevindiler ama oradan acele ayrılıp uzaklaşmamız heveslerini kursaklarında bıraktı.

Bu Sofralara İçki Koymuyoruz

Ulanbatur'dan yola çıktıktan tam sekiz saat sonra Darhan şehrine geldik.

Okul bahçesinde bir süre dinlendikten sonra Darhan valisini ziyaret etmek üzere makamına gittik. Bize büyük hüsn-ü kabul gösterdi. Türk okulu ve öğretmenlerinden çok memnun olduklarını ifade etti. Bir süre sohbet ettikten sonra valinin makamından ayrıldık.

O gece mezuniyet töreninden önce Vali Türkiye'den gelen misafirler onuruna bir yemek verdi.

O yıllarda o ülkelerde içki çok içiliyordu. İçkisiz yemek sofrası düşünmek mümkün değildi. Bunu çok iyi biliyorduk.

Baktık Vali'nin akşam heyet onuruna verdiği yemek sofrasında içki yoktu. Şaşırdık. Valiye;

"İçki içmiyor musunuz?" diye sorduk.

Vali;

"İçki içiyoruz. Hem de çok içiyoruz. Ancak (Darhan'daki Türk okulunda çalışan bir öğretmeni göstererek) bu öğretmenlerden birinin olduğu yemekte biz onlara olan saygımızdan dolayı sofraya içki koymuyoruz." sözlerinin ardından gülerek;

"Siz bize içki içmeden de yemek yenilip sohbet edilebileceğini öğrettiniz." dedi.

Yemeklerinde yıllardır içki içen ve bunu alışkanlık haline getiren bu insanlar, eğitim gönüllüsü bir Türk öğretmenin bulunduğu yemekte onlara olan saygılarından dolayı içki içmiyorlardı.

Müthiş bir şey!

Mezuniyet gecesinde yaptığı konuşmada Darhan valisi, Türk müteşebbislerine ve eğitim gönüllüsü öğretmenlere yaptıkları başarılı eğitim hizmetlerinden dolayı teşekkür etti.

Moğolistan, Manhatu'da mezuniyet töreninde (2002)

Vali, bu başarılı sonucun alınmasında öğrencilerle yakından ilgilenen ağabey ve ablalarından da söz etti, ayrıca onlara da teşekkür etti.

Bu coğrafyada öğretmenliğin yanında ilk defa ağabey ve ablalardan da söz ediliyordu. Çok şaşırdık.

Banyoda Namaz Kılan Gelininiz Var

Moğolistan ziyaretimizde Ulanbatur'da bizi bir misafirhanede yatırmışlardı. Burası 12 katlı bir apartmanın 8. katında bir daire idi.

Asansörün elektriği, elektrik sarfiyatını azaltmak için saat 20.00'de kesiliyordu.

Apartmana saat 21.00'de geldik. Asansör çalışmıyordu. Merdivenleri çıkmaya başladık. Dön Allahım dön! Epey çıktık. Yanımızdakilere kaçıncı katta olduğumuzu sordum. Dördüncü kattayız dediler. Gayri ihtiyari "Eyvah!" dedim.

Neyse oflaya puflaya sekizinci kattaki daireye vardık.

Odama yöneldiğim anda salonda ışık olduğunu fark ettim. Salonun kapısını açtım. İçerde bir delikanlı oturuyordu. "İyi geceler." deyip tekrar odama yönelmiştim ki salondaki genç arkamdan seslendi;

"Ağabey nereye gidiyorsun?"

"Uyumaya gidiyorum." cevabını verince;

"Olmaz Ağabey" dedi.

"Ne olacak?" dedim.

"Konuşacağız." dedi.

"Ne konuşacağız?" dedim.

"Siz gelin oturun, ben ne konuşacağımızı söyleyeceğim." dedi.

Baktım, sempatik bir genç. "Ne kadar konuşacağız?" diye sorunca;

"Sabaha kadar." dedi.

Güldüm;

"Seni tanımıyorum. Sen de beni tanımıyorsun. Sabaha kadar ne konuşacağız seninle?"

"Ağabey ben buraya sizinle konuşmak için Çin'den geldim." deyince işin şakasının olmadığını anladım. Hemen yanı başına oturdum. Çok uzaklardan gelmişti.

"Anlat bakalım sen kimsin?" dedim.

"Ağabey, ben Çin'deki Cihan Haber Ajansı'nın başındayım. Adım Osman. Çin'e gideli 10 yıl oldu. Çinli bir kızla evlendim. İki çocuğum oldu. Kayınpederim ve kayınvalidem radikal dinsiz. Onlarla birlikte kalıyoruz. Müslüman olduğumu bildiklerinden benim namaz kılmama bir şey demiyorlar. Ama kızlarının Müslüman olduğunu bilmiyorlar. Bilseler çıldırabilirler. Gelininiz 10 yıldır namazlarını banyoda kılıyor." deyince donup kaldım.

Birlikte ağlamaya başladık.

Banyoda namaz kılmanın ne demek olduğunu anlamak için bu uygulamayı bir süre yapmak gerekiyor. Bakalım ne kadar dayanılabilecek?

En tahammüllümüzün bile bunu uzun süre uygulayabileceğini sanmıyorum.

Osman'ı teselli etmek için konuyu değiştirmek istedim.

Çin'de "Cihan Haber Ajansı'nda kaç kişisiniz?" diye sordum.

"Bir kişi" cevabını verdi, gülüştük.

"Kullandığın alet, araç, gereç nasıl, iyi mi?" deyince;

"Elli yıl önceki alet edevat" diye cevap verdi.

"Fotoğraf makinesini iki defa üst üste kullandın mı makine çakmıyor." diye ilave etti.

"Değiştir." dedim.

Güldü;

"Konuştuğum her ağabey bana böyle diyor, sonu gelmiyor." dedi.

"Çok mu pahalı? Kullandığın bu aletlerin hepsi ne kadar para tutar?" deyince "5-6 bin dolar civarında" dedi.

"Çok değilmiş." dedim.

Osman;

"İnanmayacaksınız ağabeylerle konuşunca onlar da 'çok değilmiş' diyorlar, yanımdan hızla uzaklaşıyorlar." deyince birlikte gülüştük.

"Tamam" dedim;

"Söz veriyorum bunların hepsinin değişmesi için ben sana yardımcı olacağım."

Osman'la sohbetimiz sabaha kadar olmasa da dört saat kadar sürdü. Sabah olmak üzere idi ki odalarımıza çekildik.

Moğolistan'da kaldığım süre içinde Osman da hep bizimle beraber oldu.

Türkiye'ye döner dönmez ilk işim, İstanbul'da Cihan Haber Ajansı'ndaki dostları aramak oldu. Osman'ın kullandığı alet edevatın hepsi değiştirildi, yenilendi.

Osman'la zaman zaman görüşüyoruz.

Eşinin namazını hâlâ banyoda kıldığını söylüyor.

Her namaz kılışımda Çin'de banyoda namaz kılan gelinimizi ve Osman'ı hatırlıyor, onların namazlarını daha uygun bir zeminde kılabilmeleri için dua ediyorum.

Osman hâlâ Çin'de. Ben bu olayı başka bir ülkede anlatırken bir delikanlı ayağa kalktı ve "Hocam Osman benim ağabeyim." dedi.

Dünya ne kadar da küçükmüş!

YAKUTİSTAN

Yakutistan Yolculuğunda Olanlar

Eğitim gönüllülerinin okul açmak üzere yurt dışına çıktığı 1990'lı yıllarda Saadettin adını taşıyan bir arkadaşımıza da; "Sen de Yakutistan'a git, orada okul aç." tavsiyesinde bulunulur.

Saadettin Bey orada bulunanlara;

"Ben de Yakutistan'a gideceğim, Yakutistan neresidir, bilen var mı?" diye soruyor.

Oradakilerin hiçbiri Yakutistan'ın nerede olduğunu tam olarak bilemiyor. Bir atlas getiriliyor. Uzun bir aramadan sonra Yakutistan'ın yeri bulunuyor.

Yakutistan'a okul açmaya gidecek Saadettin Bey o tarihlerde İstanbul'da evlere tencere pazarlaması yapıyor.

Mesleği evlere tencere pazarlamak.

Haritada Yakutistan'ın yerinin bulunmasından sonra Saadettin Bey herkesin duyacağı şekilde;

"Tamam Yakutistan'ın yerini bulduk. Şimdi ben oraya nasıl gideceğim?" diye soruyor.

Yakutistan'a nasıl gidileceğini bilen de çıkmıyor.

Arkadaşlarından birisi, Türk Hava Yollarına git. Yakutistan'a gideceğim, bilet verir misiniz?" de. Bakalım ne diyecekler, diye tavsiyede bulunuyor.

Saadettin Bey'in Türk Hava Yolları ofisine gitmesi ile gelmesi bir oluyor.

Arkadaşına;

"Bana, sen kafayı mı yedin? Bizim böyle bir yere uçağımız yok, bilet de satmıyoruz." diye cevap verdiler diyor.

Ama Saadettin Bey için problem çözülmüş değil, dostları ona;

"En iyisi sen Moskova'ya git. Yakutistan, Sovyetler Birliği'nden ayrılmış yarı bağımsız bir ülke, onlar Yakutistan'a nasıl gideceğini bilirler." tavsiyesinde bulunuyorlar.

Saadettin Bey Moskova'ya gidiyor.

Türkçeden başka dil bilmeyen bu adam, oradaki insanlarla nasıl anlaşıyor?

Ruslar bizim Saadettin Bey'e hangi dilden neler diyor?

Bunlar bilinmiyor.

Biz Saadettin Bey'in anlattıklarına göre bilgi sahibi oluyoruz.

Saadettin Bey diyor ki;

"Moskova'ya gittim. Havayolu şirketlerini dolaştım. 'Yakutistan'a gideceğim.' dedim. Hangi uçağa binmem gerektiğini sordum. Onlar dediler ki (Nasıl hangi dilde demişlerse), 'Sen Yakutistan'a gitmeyeceksin. Yakutistan o ülkenin genel adı. Tıpkı Türkiye gibi. Nasıl Türkiye'nin başkenti Ankara ise Yakutistan'ın Başkenti de Yakutsk. Sen Yakutsk'a gideceksin.' Biletimi verdiler. Yakutistan uçağına bindim.

O anda içime bir gariplik çöktü.

Allahım;

Şu uçakta benim dilimi bilen bir tek kişi yok. Ben de onların dillerini bilmiyorum. Onlarla hangi dilde nasıl anlaşacağımı da bilmiyorum. Ama bu okulların açılacağına da yürekten inanıyorum.

Allahım;

Sen 'Dara düşen kuluma yardım ederim.' diyorsun.

Allahım;

'Dara düştüm. Ne olur bana yardım et.' dedim.

Kuran-ı Kerim'i açtım. Yüksek sesle hem okuyorum hem ağlıyorum. Gözlerimden akan yaşlar tıp tıp sayfaların üzerine damlıyor.

Bu sırada yan koltukta oturan bir hanım benimle ilgilenmeye başladı. Bir şeyler söyledi. Ne dediğini anlamadım. Sonra eliyle gözlerini gösterdi.

"Niye ağlıyorsun? demek isteğini anladım.

Ancak niye ağladığımı nasıl anlatacağım?

Hanım eliyle elimdeki kitabı işaret etti.

"Kur'an" dedim.

O ilave etti, "Kur'an, İslâm, Müslim!"

Böyle kendi kendimize anlaşmaya çalışırken Allah'ın rahmeti tecelli etmişti.

Bizden iki ön sırada oturan uzun boylu, yiğit bir delikanlı yanımıza geldi.

Bana hitaben "Merhaba!" dedi.

Dünyalar benim oldu.

"Ben Azeriyim. Türkçe bilirim, Rusça bilirim, Yakutça bilirim. Adım Agamali" dedi.

"Sana yardımcı olayım."

Sevinçten çıldıracak hale geldim. Nereye, niçin gittiğimi sordu.

"Yakutistan'a okul açmaya gidiyorum." dedim.

"Ne okulu?" dedi.

"Türk okulu" dedim.

"Bu işten anlıyor musun? Mesleğin ne?" dedi.

"İstanbul'da, arabamın bagajında taşıdığım tencereleri evlere pazarlıyorum." dedim.

Epey gülüştük. Bizim anlaştığımızı gören yanı başımızdaki hanım, Agamali Bey'le konuşmaya başladı.

Agamali Bey bana soruyor, benden aldığı cevapları bu hanıma aktarıyordu. Nihayet o da gülmeye başladı."

Türk heyeti Yakustistan Eğitim Bakanlığı müsteşarı ile birlikte (Yakutsk 1993)

Evlere ve dükkânlara tencere pazarlayan bir esnafın ülkesinden 11.000 km uzaktaki Yakutistan'a okul açmaya gitmesine bir anlam veremiyordu. Aslında Saadettin bey de buna bir anlam veremiyordu.

Ama o söze inanmıştı;

Yakutistan'a git, okul aç!"

Saadetten Bey için ikinci rahmet daha havadayken tecelli etmişti.

Anlatmaya devam ediyor:

"Yanımda oturan hanım Agamali Bey'e;

'Benim ablam Yakutistan Eğitim Bakanlığı'nda ortaokul ve liselerden sorumlu genel müdür. Birlikte gidelim, ben sizi ablamla tanıştırayım. O size yardımcı olsun.' dedi.

Dünyalar benim oldu.

Biraz önce karamsar bir ruh hali içinde bindiğim, benim için zifiri bir karanlık içinde olan uçak öylesine aydınlandı ki!

Hissiyatımın kelimelerle ifadesi mümkün değil.

Nihayet uçağımız inişe geçti. Yakutsk şehrinin karlı zeminine ayak bastık.

Çok geçmeden uçakta tanıştığım hanımefendi, Yakutistan Eğitim Bakanlığı'nda ortaokul ve liselerden sorumlu genel müdür olan ablası ile bizi tanıştırdı.

Genel müdürün bize çok faydası dokundu.

Görüşmelerimizi yaptık. On gün sonra Yakutsk'ta açılacak iki özel okulun ön protokol metin taslakları ile Türkiye'ye döndüm."

Henüz bitmedi, daha anlatacakları var Saadettin Bey'in:

"Türkiye'ye döndükten kısa bir süre sonra bir rahmet daha tecelli etti. Yakutistan Eğitim Bakanlığı'nda Genel Müdür olan abla, Yakutistan'ın Eğitim Bakanı oldu.

Bakanı Türkiye'ye davet ettik; geldi. Buradaki eğitim kurumlarını gezip gördükten sonra Yakutistan'a geri döndü. Çok geçmeden Yakutsk'ta iki tane özel Türk okulu açıldı."

Yakutistan'daki bu ilk görüşmelerde, Azeri Türkü Agamali Bey'in çok faydası olmuş.

Agamali Bey şu anda Yakutsk'taki özel üniversitesinde rektör olarak çalışmalarına devam etmektedir.

Bir gün yolunuz Yakutsk şehrine düşerse, bu yiğit Azeri kardeşimizi ziyaret etmeden ülkeden ayrılmayınız.

Kendisini hayırla, minnet ve şükran duyguları ile anıyorum.

Yakutistan Dedikleri

1992 yılının Mart ayında Yakutistan'ın başkenti Yakutsk'ta UNESCO bir toplantı düzenliyor.

Aytaç, Azerbaycan'daki Agamali Bey, Yakutistan Eğitim Bakanı Yardımcısı ile birlikte. (Yakutks 1993)

Bizi de bu toplantıya davet ettiler. Bir grup arkadaşla birlikte Yakutistan'a gittik.

Aytaç, Yakutistan'ın Başkenti Yakutks'daki Türk heyeti ile. (1992)

İstanbul'dan Yakutsk şehrine uçakla iki yerde yakıt ikmali yaparak 13 saatte vardık. Her taraf karla kaplıydı. Uçağımız da kar ve buz üzerine indi.

Yakutistan'ın yüzölçümü Türkiye'nin 4 katı büyüklüğünde, nüfusunun 1 milyon 125 bin, Başkent Yakutsk'un nüfusunun da 125 bin olduğunu bu vesile ile öğrenmiş olduk.

Şehre indiğimizde sıcaklık -35 derece idi. Sıcaklık -65 olduğunda sokağa çıkma yasağı ilan ediliyormuş. Başkentin içinden geçen Lena ırmağının kışın 6 ay süreyle donduğunu, otobüslerin donan ırmağı yol olarak kullandığını, yazın buzlar eridiğinde ise ırmağın gemi taşımacılığında kullanıldığını söylediler.

Binaların birinci katının dört beton direk üzerine oturduğunu ve etrafının açık olduğunu gördük. O mevsimde ağaç dikimi yapılacak çukurların kor haline gelmiş kömür parçaları ile buzunun eritildiğini, bir anlamda buzun üzerine ağaç dikildiğini müşahede ettik.

Yakutistan Başkenti Yakutks'daki Unesto toplantısına katılan Aytaç ve diğer Türk heyeti üyeleri (1992)

Şehrin binalarının dışa bakan merdivenlerinden kaymamak için merdivenlere halı parçaları yapıştırıyorlar. Buna rağmen insanlar yine de sık sık düşüp ellerini kollarını kırabiliyorlar. Günde en az bir kere düşmeyen neredeyse yok gibi.

Her gün Yakutsk'taki hastanelere ortopedik müdahale için en az yüz kişi başvuruyormuş. Bu sebeple Rusya Federasyonu içinde Yakutistan'daki hastanelerin ortopedik teşhis ve tedavide en başarılı hastaneler olduğu söyleniyor.

UNESCO toplantısı devam ettiği müddetçe Yakutsk'u ve çevre köyleri tanımış olduk. Şehrin belediye başkanı bir Rus'tu.

Burada Türkiye'den gelmiş Yakutistan'da Türk Okulu açmak isteyen eğitim gönüllüleri ile birlikte, Belediye Başkanını makamında ziyaret ettik.

Başkan;

"13.000 km uzaklardan buralara gelip Yakutistan'a okul açmanızın amacı nedir?" diye sordu.

Biz de kendisine cevaben;

"Dünyanın çok küçüldüğünü, artık bir tuşa basarak insanların birbirleriyle iletişim kurabildiğini belirttik. Ülkelerini seven, dürüst, namuslu insanların varlığı, dünyanın neresinde olursa olsun insanlık adına bir kazançtır." dedik.

Belediye başkanı, bu görüşümüze katıldığını ifade etti. Bir süre daha sohbet edip makamından ayrıldık.

Bu ziyaretimizden kısa bir süre sonra Türkiye'den gelen eğitim gönüllüleri Yakutistan'da iki okulun açılması ile ilgili eğitim işbirliği protokolünü imzalayarak Türkiye'ye döndüler.

ENDONEZYA

En İyi Eğitimi Vermek Sizin Göreviniz

İstanbul'dan bindiğimiz uçak 13 saatlik bir yolculuktan sonra bizi Endonezya'nın başkenti Cakarta'ya indirdi. Cakarta'da Türk müteşebbislerince açılan iki Türk okulunu ziyaret ettik.

İki okuldan özellikle birisinin çok güzel yapıldığını ve donatıldığını gördüm.

Türk eğitimciler Endonezyalı eğitimcilerle birlikte (Cakarta, 2005)

Dünya üzerinde Türk müteşebbislerince açılan okullardan gördüklerim içinde fiziki şartlar itibariyle en güzeli bu okuldu.

Hiçbir masraftan kaçınılmamış, araç gereç itibariyle de çağın gereklerine uygun şekilde döşenmiş, donatılmış bir okul. Böyle binalara akıllı bina diyorlar.

Okulu gezip görünce fevkalade mutlu oldum.

Okuldaki Türk öğretmenlere;

"Cakarta'da, ülkemizden 15.000 km uzaklıktaki bu şehirde bu güzel okulu nasıl yaptınız? Bu kadar parayı nerede buldunuz?" diye sordum.

Okul Müdürü Atilla Bey gülümseyerek;

"Bu okulu biz yapmadık. Cakarta'da matbaa işleri yapan bir aile bu binayı yapmış. Binanın işleri bitince binayı yaptıran ailenin başkanı (reis) olan hanım, anahtarları alarak bize geldi." dedi ve devamını şöyle anlattı;

"Dünyanın pek çok ülkesinde iyi eğitim vererek öğrenci yetiştirdiğinizi biliyoruz. En güzel okul binalarını yapmak bizim görevimiz, bu güzel binalarda en iyi eğitimi vermek sizin göreviniz. Sizden hiçbir şey istemiyoruz. Yalnız ben de eğitime ilgi duyuyorum. Zaman zaman beni de çağırın. Verdiğiniz bu güzel eğitimi yakından göreyim. Okulun anahtarlarını buyurun alın." diyerek anahtarları bize uzattı."

Müdür bey diyor ki;

"Biz de anahtarları aldık. Kısa bir zamanda okulu eğitim öğretime açtık. Okul yeni açılmasına rağmen 120 öğrencimiz var.

Matbaacı ablamız zaman zaman ziyaretimize geliyor. Yaptıklarımız konusunda kendilerini bilgilendiriyoruz, memnun oluyor."

Matbaacı Abla'yı iş yerine giderek biz de ziyaret ettik.

Mutluluğu gözlerinden okunuyordu. Sohbet anında bize;

"Eşimi çok genç yaşta kaybettim. 10 çocuğum var, beşi kız, beşi erkek. Onları evlendirdim. Bana aile içinde anne diyen 20 evladım var. Geçen gün okula gittim. 120 öğrenci 'Anne, anne!'

diye etrafımı sardılar. Okulda da 120 evladım olduğunu gördüm, çok mutlu oldum." diyerek ağlamaya başladı;

"Okulda bana anne diyenlerin sayısı her geçen gün artıyor. Ben okuldaki evlatlarımı ve öğretmenlerini çok seviyorum. Onlar da benim evlatlarım. Endonezyalı öğrencilere çok güzel eğitim veriyorlar." sözleriyle memnuniyetini ifade etti.

Bir gün yolunuz Cakarta'ya düşerse matbaacı ablanın yaptırıp anahtarlarını eğitim gönüllüsü öğretmenlere verdiği bu okulu da mutlaka görünüz.

Çok beğeneceğinizi ve seveceğinizi umuyorum.

Endonezyalı Yöneticilerin Hizmet içi Eğitimi

Endonezya'dan 50 lise müdürü hizmet içi eğitim almak üzere Ankara'ya geldiler.

Okul yöneticileri bir hafta süre ile Ankara Samanyolu Okulları Genel Müdürlüğü ve Milli Eğitim Bakanlığı'nca ortaklaşa belirlenen programa göre düzenlenen bu seminere katıldılar.

Hafta sonunda sona eren seminerin kapanışında Endonezya Milli Eğitim Bakanı da hazır bulundu.

Bakan yaptığı konuşmada;

"Dünya üzerindeki pek çok ülkenin eğitim programlarını ve okullarını inceledim. En başarılı ve faydalı eğitimin Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarının ve Türk müteşebbislerinin yurt dışında açtıkları okullarda verildiğini gördüm. Türk müteşebbislerinin Endonezya'da açtıkları özel okulları da yakından izledim. Ülke çapında başarılı eğitim veren bu okulların sayısını artırmak ve yaygınlaştırmak istiyoruz. Bunun için buradayız. Bize bu imkânı hazırlayan Samanyolu Okulları Genel Müdürlüğü'ne ve Milli Eğitim Bakanlığı yetkililerine teşekkür ediyorum." dedi.

Ülkemizle Endonezya Eğitim Bakanlığı arasındaki eğitim işbirliğinden duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Milli Eğitim Bakanımız Sayın Hüseyin Çelik de bu eğitim işbirliğinin önemi ve değeri üzerindeki görüşlerini ve memnuniyetini ifade etti. Bu işbirliğinin devamını diledi.

Katılımcılara sertifikaları dağıtıldıktan sonra toplantı sona erdi.

Şu anda Endonezya'da Türkiye'deki liselerimizde uygulanan programlara paralel bir eğitim verildiğini bir ziyaretimiz vesilesiyle de öğrenmiş olduk.

SİNGAPUR

Singapur İzleminleri

Singapur bir şehir devleti. Nüfusu dört milyon civarında. Turistik özellikleri ön plana çıkmış bir şehir.

Endonezya'ya veya Avustralya'ya giderken Singapur hava alanında uçak değiştirmek zorunda kalıyorsunuz. İstanbul'dan Endonezya'ya ya da Avustralya'ya kadar aktarmasız gidebileceğiniz bir uçak yok.

Burada Türkiye'den gelmiş eğitim gönüllüleri yazının kaleme alındığı zaman itibariyle henüz okul açmamışlar, eğitim kültür merkezleri açmışlar. Eğitim faaliyetlerini bu kurumlarla yerine getiriyorlar.

Diyalog çalışmalarında da pek çok ilki gerçekleştirmişler. Farklı din mensupları ile yakın ilişkiler kurmuşlar.

Türk öğretmenlerinden bazıları Singapurlu kızlarla evlenmişler.

Kültürler farklı olsa da bir süre sonra farklılıkların zenginliğe dönüştüğünü ifade ediyorlar.

"En ilginç davranışları nedir?" diye sordum;

"Sabah kahvaltı nedir bilmiyorlar." diye cevap verdiler.

"Öğretin. Bir süre siz hazırlayın kahvaltıyı, sonra onlar da yapmaya alışırlar." diye cevap verince, bir öğretmen arkadaşımız;

“Hiç de alışacak gibi durmuyor.” dedi. Hep birlikte gülüştük.

Padişah II. Abdülhamit zamanında Singapur yönetimini elinde bulunduranlar, üst düzey yöneticilere eş olmak ve hanımlara saray eğitimini vermek, nezaket ve görgü kurallarını öğretmek üzere Osmanlı Devleti’nden, saraydan üç hanım gönderilmesini rica etmişler.

Singapur’a Osmanlı sarayından üç hanım gönderilmiş.

Bu hanımlar Singapur’a gelmişler. Saraydaki hanımların eğitilmesi konusunda çalışmalara başlamışlar. Bir süre sonra da Singapur’daki üst düzey yöneticilerle evlenmişler. Çocukları olmuş, aileleri büyümüş.

Bu üç hanım, vefatlarından sonra Singapur’un en büyük camisinin bahçesine defnedilmişler.

Mezarları, Singapur’a dışarıdan gelen turistler tarafından ziyaret edilen bir yer konumunda.

Bu hanımların ikinci, üçüncü kuşaktan torunları ile tanıştık. Kendilerini yarı Osmanlı olarak görüyorlar, bize çok sıcak davrandılar. Fakat Türkçe bilmiyorlar. Anneannelerinin bir Osmanlı olmasından gururlandıklarını söylüyorlar.

Singapur’u ziyaret anında dünyanın en büyük balık akvaryumlarından birisinin de burada olduğunu gördük. Akvaryumlarda dünyada çok az bulunan balık cinsleri bulunuyormuş.

Bir gün yolunuz Singapur’a düşerse, bu üç hanım teyzemizin mezarlarını ve balık akvaryumunu ziyaret etmeden ve görmeden bu şehirden ayrılmayınız.

AVUSTRALYA

Avustralya’daki Işık Kolejleri

İstanbul’dan Avustralya’ya gitmek üzere yola çıktığımızda bu kadar uzak uçak yolculuğu yapacağımızı bilmiyorduk.

Galiba bu dünyadan çıktık, başka bir dünyaya gidiyoruz, diye düşünüyor insan.

Önce Singapur, ardından Avustralya…

13 saatlik bir uçak yolculuğunda sonra Singapur’a geldik. Singapur hava alanında üç saat bekledikten sonra Avustralya hava yollarına ait bir uçağa bindik. Sekiz saat daha uçtuktan sonra Avustralya’nın başkenti Melbourne şehrine vardık.

Şehrin merkezinde bulunan Türkiye Diyanet Vakfı’nın yaptırdığı Diyanet Camii’nde Cuma namazımızı kıldık.

Cuma namazının farzını kıldığımızda sağımdaki ve solumdaki kişilerin Türk olduklarını tahmin ettim.

Nereli oldukların sordum.

Birisi Amasyalı diğeri de Tokatlı, olduğunu söyledi.

Bu iki vatandaşımız bundan 30 yıl önce Avustralya’ya işçi olarak gelmişler. Emekli olmuşlar, Avustralya vatandaşı olmuşlar. Buraya yerleşmişler ama, “Türkiye’mizi de unutmuş değiliz. Zaman zaman Türkiye’ye de gidiyoruz. Hısım akrabalarımızı ziyaret edip dönüyoruz.” dediler.

Avustralya’da Türk müteşebbislerince açılan Işık Kolejlerini övdüler.

Övmekle kalmayıp, bu okulların ülke çapında çok başarılı okullar olduğunu da anlattılar.

Işık Kolejleri ile iftihar ettiklerini, çocuklarını bu okullarda okuttuklarını, emeği geçenlere, maddi manevi destekte bulunanlara hayır duada bulunduklarını anlattılar.

Sydney'de Türk Genç İşadamları Toplantısı

Avustralya'nın Başkenti Melbourne'dan Sydney şehrine gittik.

Sydney'de bir akşam Türk Genç İşadamlarınca düzenlenmiş bir geceye katıldık.

Konuşma yapma sırası bana geldiğinde, saydım salonda 40 iş adamı vardı.

"İçinizde Türkçe bilmeyen var mı?" diye sordum, yedi parmak kalktı.

"Türkiye'yi görmeyen var mı?" deyince, on bir parmak kalktı.

Türkiye'yi görmeyen, Türkçe bilmeyen bu insanların Türk Genç İşadamları Derneği'ne üye olmaları rikkatime dokundu, gözlerim doldu.

Güzel bir gece oldu. Dernek mensupları güzel bir program hazırlamışlar. Program bitince gecenin sorumlularından birine;

"Salonda bulunanlar arasında Türk Büyükelçiliği'nden kimse var mıydı? Onları davet ettiniz mi?" diye sordum;

"Davet etmiştik ama gelen olmadı." cevabını alınca çok üzüldüm.

Ülkemizden on binlerce kilometre uzaktaki Avustralya'nın Sydney şehrinde, bu kadar çok Türk genç işadamının katıldığı bir toplantıda bir tek Büyükelçilik mensubunun bulunmaması üzüntümü artırdı.

Ülkemizin imkânları ile buralara gelen, görevi de bu insan-

ların yanında ve yakınında olmaları, onlara yardımcı olmaları gerekenlerin bu ilgisizliği beni çok şaşırttı, müteessir oldum.

Türkiye'ye dönünce bu konuyu yetkili makamlara şikâyet ettim. Aldığım cevap karşısında ıstırabım daha da arttı.

Verilen cevap Fuzuli'nin Şikâyetname'sinde geçen; "Sualime cevaptan gayri nesne vermezler." cümlesindeki ifadeye çok uyuyordu.

Bu kurumun değişen dünya şartları içinde çok ciddi boyutlarda reorganizasyona ihtiyacı olduğu görülüyor.

BANGLADEŞ

Bangladeş'teki Bakanları da mı Tanıyorsunuz?

Bangladeş'te okul açmaya giden bir eğitim gönüllüsü anlatmıştı;

İstanbul'da iki arkadaş bir kokteyle katıldık.

Orada Bangladeş'in Ankara Büyükelçisi ile tanıştık. Büyükelçi bize hitaben;

"Bangladeş'te bir okul açsanız olmaz mı?" diye sordu.

Biz de Büyükelçiye;

"Bangladeş'te tanıdığımız yok. Bize yardımcı olursanız açabiliriz." dedik.

Büyükelçi;

"Ben size yardımcı olabilirim." dedi.

Daha sonra, Ankara'ya Büyükelçiyi ziyarete gittik. Kendisi ile uzun bir görüşmemiz oldu. Bangladeş'teki tanıdıklarına hitaben mektuplar yazdı. İsimler, telefon numaraları verdi. Yanından ayrıldık.

Hızla hazırlık yapıp hızla yola çıktık.

Bangladeş'in Başkenti Dakka'ya vardık. Mektupları muhataplarına ulaştırdık. Bize tavsiye ettiği kişilerle görüşmelerde bulunduk. Büyük ilgi gösterdiler. Bir okul açmanın ön hazırlıkları içindeydik. Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliğini de ziyaret etmek istiyorduk. Randevu ve görüşme talebinde bulunduk.

Israrlı taleplerimize rağmen randevu alamadık. Bu kadar ısrarlı olmamız karşısında bir gün Büyükelçimiz bizi ayaküstü kabul etti. Hakarete varan konuşmaları içinde, "Bir daha Büyükelçiliği rahatsız etmeyin. Burada okul açamazsınız." anlamına gelen sözler sarf ederek bizi geri çevirdi.

Çok üzüldük. Ama yılmadık. Bir taraftan yeni okul açma hazırlıklarını yaparken bir taraftan da Büyükelçimizi bilgilendirmeyi ihmal etmedik.

Okul açma ile ilgili hazırlıklarımız Bangladeş Büyükelçisinin verdiği isimlerin yardımı ile son noktaya ulaştı. Yeni binalar yapılıncaya kadar okul olarak kullanılmak üzere geçici bir bina bulup hazırlıklarımızı tamamladık. Artık okulu açmak üzereyiz.

Tam bu sırada Türkiye'den aldığımız kötü bir haberle sarsıldık. Ankara'daki Bangladeş Büyükelçisi vefat etmişti.

Cenaze Bangladeş'e, Dakka'ya getirildi.

Büyükelçinin defnedileceği köye gittik. Düzgün kılık ve kıyafetimizden dolayı orada bulunanlar bizim, Türkiye'nin Dakka Büyükelçiliğinden geldiğimizi zannetmişler. Biz de Büyükelçilikten olmadığımızı söyledik. Türkiye'den okul açmak üzere geldiğimizi belirttik.

Defin işlemleri tamamlandı. Cenaze büyük bir cemaatin iştirakiyle defnedildi. Defne gelenler toplu halde bir süre cenaze evinde bulundular. Bu arada biz, ölümün verdiği üzüntü ile hüzünlenip gözyaşı döktük.

Hemen yanı başımızda oturan, herkesin büyük saygı gösterdiği bir beyefendi, neden ağladığımızı sordu. "Büyükelçi'nin yakınları mısınız?" diye de ilave etti.

Biz de durumumuzu anlattık. Tanımadığımız o kişi;

"Ben Büyükelçinin yakın arkadaşıyım. Mademki siz buraya onun verdiği sözle ve yönlendirme ile gelmişsiniz, onun verdiği

söz yerde kalmaz. Bundan sonra size ben yardımcı olacağım." dedi.

Ayağa kalktı. Arabasına doğru yürüdü. Koşarak yanına vardık;

"Siz kimsiniz? Sizi nasıl bulacağız." diye sorunca, tebessüm etti;

"Ben Genelkurmay başkanıyım. Herkes beni tanır. Sizi bana getirirler, gelirsiniz, görüşürüz." dedi.

Arabasına binip gitti.

Bir süre sonra Genelkurmay başkanını ziyaret ettik. Bize büyük ilgi gösterdi. Kaldığımız yerden işe koyulduk. Okul araç gerecini ve donanımını tamamladık. Zaman zaman ziyaret ederek hem Türk Büyükelçisini hem de komutanı çalışmalarımız hakkında bilgilendiriyorduk.

Genelkurmay başkanı bize çok yardımcı oldu. Bu ülkede toprak çok pahalı. Buna rağmen komutanın yardımı ile çok ucuz fiyata okul için güzel bir arsa bulduk.

Bir gün ziyaretine gittiğimizde;

"Bugün Genelkurmay başkanlığından emekli oluyorum." dedi.

Üzüldüğümüzü görünce;

"Üzülmeyin, Sanayi Bakanı oluyorum." dedi.

Bu değerli Komutan Sanayi Bakanı olarak da pek çok konuda bizlere yardımcı oldu.

Bir gün -bize ilgi ve yakınlık göstermemesine rağmen- yine Türk Büyükelçiliğine gittik. Büyükelçinin çok sinirli ve huzursuz bir hali vardı. Sebebini sorduk. Büyükelçi;

"Ankara'dan Sanayi Bakanı gelecek. Bangladeş Sanayi Bakanından bir türlü randevu alamıyoruz. Zaman da çok azaldı. Huzursuzluğum bundan." cevabını verdi.

Sanayi Bakanından ne zaman için randevu almak istediğini

sorduk; şaşırdı. Bizim kendisine yardımcı olamayacağımız düşünüyordu. Alaylı bir ifade ile;

"Ne zaman randevu verirse ben ona uyarım." dedi.

Büyükelçimizin yanından Bangladeş Sanayi Bakanına telefon ettik.

Bakan;

"Yarın saat 11.00'de Büyükelçi ile birlikte gelin." deyince, Büyükelçi önce inanamadı. Ardından çok sevindi. Randevuyu çok çabuk ve çok kolay bir surette almıştık. Ayrıca Sanayi Bakanı, Büyükelçimizin bizimle beraber gelmesini istemişti. Bu durum Büyükelçiyi çok şaşırtmıştı. Hayretini gizleyemedi.

Ertesi gün saat 11.00'de Büyükelçi ile birlikte Sanayi Bakanına gittik. Bakan bizi çok sıcak karşıladı. Büyükelçimizin yanında bize çok iltifat etti. Görüşmeler samimi bir havada geçti. Bakan Bey'e veda ederek yanından ayrıldık.

O güne kadar bize sıcak davranmayan Büyükelçi dönüş yolunda koluma girdi;

"Kardeşim, hadi Türkiye'deki Bakanların hepsini tanıyorsunuz. Bangladeş'teki Bakanları da mı tanıyorsunuz?" diyerek hem güldü hem de hayretini ifade etti.

Bu olaydan sonra Büyükelçimizin bize olan yakınlığı ve ilgisi çok arttı.

Türk Büyükelçiliğine rahat girip çıkmaya başladık.

JAPONYA

Okayama'da Yağan Yağmur

Japonya'ya yaptığımız seyahatlerden birinde Okayama şehrine gittik.

Bu şehirde yüksek lisans ve doktora seviyesinde programlar uygulayan, tıp alanında uluslararası üne kavuşmuş bir üniversite var. Türkiye'de tıp alanında isim yapmış pek çok ünlü doktor, bu üniversitede eğitim almış. Halen bu üniversitede yüksek lisans seviyesinde eğitim gören elliye yakın Türk öğrenci var.

Bunlardan birisi de Ömer. Gelmişken Ömer'in nikah töreninde de bulunduk.

Japon kızımız önce törene katılanların huzurunda Kelime-i Şehadet getirerek Müslüman oldu. Sonra nikâha geçildi. Gelinimiz bir yandan büyük bir üniversitede hemşire olarak görev yaparken bir yandan da eğitimine devam ediyormuş.

Küçük bir salon.

Türklerin çoğunlukta olduğu bu salon çok güzel donatılmış. Kızlarımız, bacılarımız açık büfe hazırladıkları birbirinden güzel, nefis Türk yemeklerini misafirlere ikram ettiler.

Nikâh törenine başlamadan önce, nikâh kıyma görevi kendisine verilen dostumuz, tercüman marifetiyle kızımıza İslâm dininde 'mehir'in ne olduğunu anlattı. Sonra mehir olarak ne istediğini sordu.

Japon kızımız, oğlumuz Ömer'e sevgi ile bakarak bir yüzük almasını, bir de ölünceye kadar kendisini ihmal etmemesini istediğini söyledi.

Bu kadar mütevazı bir talepte bulunan gelinimizi salonda bulunanlar uzun uzun alkışladılar.

Japonca, "Çok ucuza gittin kızım." diyenler oldu.

Merasimler tamamlandı. Yemekler yendi. Takılar takıldı. Hazırlıklı olmayanlar da Türkiye'ye geldikleri zaman verecekleri hediyeleri belirttiler. O ifadeler de kayıt altına alındı ve evli çifte duyuruldu.

Dışarı çıktığımızda -bu güneşli günde- çok kısa bir süre yağmur yağdığını arabaların üzerinde biriken yağmur tanelerinden anladık. Orada bulunanların hiçbirisi yağmurun yağdığından haberdar değildi.

Herkes bu yağmur tanelerini, Japon kızımızın Müslüman oluşuna ve Ömer oğlumuzun nikâh töreninin aziz ve mübarek bir tören olduğuna göklerin de şahitlik yaptığına bir işaret olarak değerlendirdi.

Genç evlilere bir ömür boyu mutlu olmaları dileğinde bulunarak Okayama'dan ayrıldık.

Tarih, Haziran 2008'i gösterirken oğlumuz Ömer ve Japon gelinimiz düğünlerini yapmak üzere Türkiye'ye geldiler.

Okayama'daki nikâh törenine katılanların tamamı bir pazar günü Ankara ve İstanbul'dan gelerek Ankara'nın Nallıhan İlçesinin Yenice köyünde bir araya geldi. Okayama'da verilen söz yerine getirildi.

Oğlumuz Ömer'in babasının o bölgede çok sevilen bir din görevlisi olduğunu, yıllar önce ebediyete intikal ettiğini bu vesile ile üzülerek öğrendik.

İstanbul'da iş toplantısına katılan bir grup Japon iş adamı da bu köye gelerek düğüne iştirak ettiler. Yenice köyünde, gün

boyu çevreden gelen misafirlerle beraber, köy gelenek ve göreneklerine uygun hazırlanmış bir düğünde hazır bulundular.

Mevlit okundu, yemekler yendi, takılar takıldı.

Yeni evlilerin mutluluğu için dualar edildi.

Okayama'daki tören Yenice köyündeki şölenle mutlu bir şekilde noktalanmış oldu.

GÜNEY KORE

Bu Ülkeye Müslümanlık Türk Askeri ile Geldi

Türk müteşebbislerince Güney Kore'de açılan uluslararası bir okulun açılış töreninde bulunmak üzere Güney Kore'ye gittik.

Güney Kore'de bir okulun açılması ile ilgili uzun zamandır çalışmaların devam ettiğini biliyordum.

Genel Müdür olduğum tarihlerde bir gün Güney Kore'den genç bir profesör ziyaretime gelmişti. Türkçeyi güzel konuşuyordu. Yanında, orada okul açmak isteyen Türk müteşebbisleri vardı.

Profesör;

"Bu arkadaşlar bu kadar uzak bir ülkede neden okul açmak istiyorlar?" diye sordu.

Sordukları soruya tam cevap olup olmadığını bilmiyorum ama ben de;

"Siz yaş olarak bilemezsiniz. 1950'li yıllarda bizim ülkemizden 4.500 Mehmetçik sizin ülkenize gelmişti. Bunların 1.500'ü orada şehit oldu. Onlar hangi maksatla sizin ülkenize gelmişse bu insanlar da onun için geliyorlar." cevabını verdim.

Güney Koreli profesör gülerek, "Sorumun cevabını aldım." dedi.

Aradan uzun bir zaman geçti. Bu süre içinde, Güney Kore'de okul açılamamış, ama Türk müteşebbisler eğitim kültür

hizmetlerini yürütmek gayesiyle "İstanbul Eğitim Merkezi" adı altında bir kurum açmışlar. Kültür ve diyalog faaliyetlerini bu merkezde yürütüyorlar.

Kore'de uluslararası bir okulun açılış davetini alınca yola çıktık.

Önce Japonya'daki Türk okullarını ziyaret ettik, oradan Güney Kore'ye geçtik.

Oradaki eğitim gönüllüleri şöyle anlattılar:

Açılışını yapacağımız bu okul için Güney Kore Eğitim Bakanlığına başvurulduğunda yetkililer;

"Güney Kore'de bir okul açmanız için en az bin Türkün burada yaşıyor olması gerekir. Oysa Güney Kore'de 300 Türk yaşıyor." deyince Bakanlığa başvuran arkadaşımız;

"Bizim Güney Kore'deki Türk nüfusu 1.800'dür. Bu 1800 Türkün 300'ü toprak üstünde, 1500 kişisi de toprak altında" dediğinde Bakanlık yetkilisi çok duygulanmış ve okulun açılışı için gerekli izni vermiş.

Biz de bu okulun açılış törenine katılmak üzere Güney Kore'nin başkenti Seul'deyiz.

Okul, Seul'daki pek çok ülkenin Büyükelçilerinin, Güney Kore Eğitim Bakanlığı yetkililerinin ve üst düzey yöneticilerinin, velilerin, Türkiye'den gelen misafirlerle çevre ülkelerde eğitim faaliyetlerini yürüten Türk müteşebbislerinin katılımı ile açıldı.

Açılış çok görkemli oldu. Konuşmalar yapıldı. Konuşmacılar eğitimin önemi üzerinde durdular. Okul öğrencileri gösterilerde bulundular.

Bu açılışta yerini almayan sadece Güney Kore'de bulunan Türk Büyükelçiliği mensupları idi.

Davet edilmişlerdi ama açılışa hiçbirisi katılmamıştı.

Anlaşılan Türk müteşebbislerince Güney Kore'de bir Türk okulunun açılması onların ilgi sahası içine girmiyordu.

Açılışta yaptığımız konuşmada;

Türkiye'de, Güney Kore'de savaşıp şehit veya gazi olan askerlerimize 'Koreli' denildiğini, çocuklarının da Koreli'nin çocukları diye adlandırıldığını, bunun için Türkiye'de Koreli adı ile anılan pek çok vatandaşımız olduğunu, Güney Kore'de de 1500 şehidimizin toprak altında yattığını, bu okulun açılışının çok geç kalmış bir açılış olduğunu belirttik.

Açılışın akşamında Güney Kore'nin çok güzel bir otelinde Türkiye'den gelen misafirlerle Güney Koreli eğitimcilere geniş katılımlı bir resepsiyon verildi. Türk-Güney Kore dostluğu dile getirildi.

O yemekte yıllar önce beni ziyarete gelen profesörle karşılaştık, hasret giderdik, toplantı geç saatlere kadar sürdü.

Pusan'daki Türk Şehitliğini Ziyaret

Seul'deki okulun açılışından bir gün sonra hızlı trenle Seul'den üç saatlik bir yolculuğun ardından şehitlerimizin mezarlarının bulunduğu Pusan şehrine geldik.

Güney Kore savaşlarında ölenler için şehrin güzel bir yerinde bir şehitlik yapılmış.

Şehitliği ziyaret ettik.

Şehitlik oldukça bakımlıydı.

Dualar okundu.

Türkiye'den gelen misafirler, Kore'de savaşmış ve halen Türkiye'de hayatta olan gazilerle telefon görüşmeleri yaptılar. Onlar Türkiye'de telefon başında, bizler de Pusan'daki şehitlikte karşılıklı gözyaşı döktük.

Cuma namazını Pusan'daki camide kıldık. Namaz sonrası o günleri yaşamış Güney Koreliler, Türk askerlerinin kendilerine nasıl sıcak davrandığını, askerlerin yemeklerini o yetim çocuklarla nasıl paylaştıklarını ağlayarak anlattılar;

“Türk askerinden hep iyilik gördük. Onların yanında kendimizi çok rahat hissediyorduk.

Bu ülkeye Müslümanlık Türk askerleri ile geldi. İslâmı Türk askerlerinden öğrendik. Allah onlardan razı olsun!” diyerek sözlerini bitirdiler.

Gündüz akşama kadar şehitlikten ayrılamadık.

Akşam olunca bizi evlerine yemeğe davet ettiler.

Mezar taşlarında okuduğumuz her şehit adı bizi çok duygulandırdı.

Adeta o günlere gittik.

Şehitlikte gözyaşı döktük.

Hepsini rahmetle andık.

Gecenin ilerlemiş bir saatinde hızlı trenle Seul’e döndük.

Hepsinin ruhu şad olsun!

HİNDİSTAN

Nerede Kaldınız?

Eğitim gönüllülerince Hindistan'da açılan okulların bir kısmını görmek üzere Hindistan'a davet edildik.

Bir kısmını diyorum, çünkü bilindiği gibi Hindistan'ın 1 milyar yüz milyon nüfusu var. Ülkenin yüzölçümü 3.287.590 km kare. Bu büyük ülkeyi birkaç gün içinde görmek mümkün değil.

Hindistan'a yaptığımız bu ilk ziyaretimizde Yeni Delhi'deki okulumuzla, eğitim kültür merkezini ziyaret ettik.

Yeni Delhi'nin 6 milyon nüfusu var.

Yollar adeta insan meşheri.

Trafik alabildiğine sıkışık, tabir yerinde ise, arabasının burnunu sokan yola devam ediyor.

Yollarda en rahat hareket eden hayvanlar, inekler.

İneklerin yollardan geçiş üstünlüğü var. Onlar da bu yollarda keyiflerince hareket ediyorlar.

Bilindiği gibi halkın bir kısmı ineklere tapıyor.

Ülkemizde 60 yıl önce görülen insan manzaraları var yollarda.

Berberler sokakta bir sandalye üzerinde sanatlarını icra ediyorlar.

Kast sistemi var. Her sınıf kendi halinden şikâyet etmezse yeniden dünyaya geldiklerinde sınıf atlayacaklarına, öldükten

sonra ruhun yeniden bir başka bendende dünyaya geleceğine inanıyor.

Okul ve eğitim kültür merkezi, her ülkede olduğu gibi burada da güzel hizmetler görüyor.

Eğitim gönüllüleri, 1 milyar 100 milyon nüfuslu Hindistan'da dört okul açmışlar. Okullar birbirinden çok uzak mesafelerde. Okul sayısının bu kadar nüfus için çok az olduğunu biliyorlar. Okullar ülke genelinde çok seviliyor. Okul sayısının artması için ülke çapında gayret sarf ediyorlar.

Yeni Delhi'deki ziyaretimizi tamamladıktan sonra, önce Taç Mahal'e gidecektik. O gün tatil olduğunu öğrenince, İmam-ı Rabbani Hazretleri'nin mezarının bulunduğu kente gittik. Burası, Yeni Delhi'den minibüsle 7 saatte gidilen 50.000 nüfuslu bir şehir.

Bilindiği gibi İmam-ı Rabbani büyük bir din âlimi, müçtehit. Bu büyük zatın mezarının olduğu şehre vardığımızda gördük ki çok kalabalık bir ziyaretçi grubu var. Oranın idaresinin de Hazretin soyundan gelen ulu bir zat tarafından yürütüldüğünü öğrendik.

Hazret, ziyaretçi grup içinde bizleri görünce özel bir ilgi gösterdi, odasına aldı. Yemek ikram etmeden bizi bırakmayacağını söyledi.

Yemeğimizi yedik, teşekkür edip vedalaştık. Tekrar Yeni Delhi'ye gitmek üzere yola çıktık.

Yolda, iki yıldır Hindistan'da bulunan, İmam-ı Rabbani hazretlerinin mezarını zaman zaman ziyaret eden öğretmen arkadaşımızdan biri, iki yıl önce buraya yaptığı ziyareti anlattı:

"İki yıl önce üç kişi buraya ziyarete geldik. Kalabalığın içinde dağıldık. Bir süre sonra, bu hazretin her birimizi bu kalabalık içinden çekerek duvarın kenarına topladığını gördük.

Bize;

"Siz buralıya benzemiyorsunuz? Kimsiniz, nereden geldiniz?" diye sordu.

Biz de Türkiye'den geldiğimizi söyledik. Ağlamaya başladı. Şaşırdık. Sitemle;

"Nerede kaldınız?" dedi.

Ne cevap vereceğimizi şaşırdık; "Türkiye'de işlerimiz vardı onun için gelemedik." demeye çalıştık.

Sonra toparlanıp;

"Siz bizim geleceğimizi nereden biliyordunuz?" dedik.

Ağlayarak;

"Biz sizin geleceğinizin işaretini beş yıl önce almıştık." cevabını verdi.

"Bu nasıl bir işaret?" sorusunu ne biz sorduk, ne de o söyledi.

O arkadaşımız sözünü şu cümlelerle bitirdi;

"O günden sonraki ziyaretlerimizde hem İmam-ı Rabbani hazretlerinin mezarını ziyaret ettik, hem de bu ulu kişi ile beraber olduk." dedi.

Bu ziyarette sonra, bu konuları çok iyi bildiğine inandığım bir âlim zata;

"Hocam, bu nasıl bir işarettir." deyince tebessüm ederek;

"Bu böyle bir işarettir." cevabını verdi.

Bu anımı anlattığım kişiler "Bu nasıl bir işarettir?" diye sorduklarında, ben de saygı duyduğum, sevdiğim o büyük zat gibi;

"Böyle bir işaret." cevabını veriyorum.

Nereye Gidiyorsun?

Gaziantepli bir öğretmen…

Askerliğini bitirdikten sonra ailesinin yanına dönüyor. Bir akşam anne ve babasına, Hindistan'ın Bombay şehrinde sivil

toplum kuruluşlarınca açılan bir Türk okulunda öğretmen olarak görev yapmak üzere yurt dışına gideceğini söylüyor.

Baba;

"Oğlum, sen delirdin mi? Benim -biliyorsun- senden başka evladım yok. Bu fabrikalar iş -güç hepsi senin. Ben öldükten sonra bunları sen yöneteceksin. Bu fikrinden vazgeç." diyor.

Anne de aynı duygu ve düşüncelerle oğlunu bu fikrinden vazgeçirmeye çalışıyor.

Anne-baba bakıyorlar ki oğullarını ikna edemeyecekler, başka çare kalmadığını anlayınca hayır dualarıyla onu yurt dışına gönderiyorlar.

Öğretmen M. Ali Bey anlatıyor;

O güne kadar yurt dışına hiç çıkmamıştım. İngilizcem de yeterli değildi ama bu görevi yapma konusunda içimde ciddi bir arzu vardı.

İstanbul'dan Bombay'a gitmek üzere uçağa bindim. Sekiz saatlik bir uçak yolculuğundan sonra Yeni Delhi'ye ulaştım. Oradan Bombay'a gideceğim. O günlerde Yeni Delhi'de uluslararası bir fuar var. Türkiye'den gelenlerle tanıştım;

"Bombay'a gideceğim, orada tanıdığım da yok." deyince, fuar için İstanbul'dan gelen bir tüccar, 'Benim Bombay'da bir arkadaşım var. Ona telefon edeyim.' dedi."

…

O tarihlerde, Bombay'daki köşkünü satmak için orada bulunan İstanbullu bir tüccara telefon ediliyor. Bu telefon üzerine Bombay'daki tüccar, M. Ali öğretmeni karşılamak üzere Bombay havaalanına geliyor. Buluşup görüşüyorlar.

İstanbullu tüccar, Uygur Türklerinden olduğunu, babasının küçük yaşta Çin zulmünden kaçarak Bombay'a geldiğini, burada evlenip iş-güç sahibi olduğunu, zenginleştiğini, babasının daha sonra çocuklarının ve torunlarının iyi yetişmesi için İstanbul'a

göç etmeye karar verdiğini, Bombay'daki malını mülkünü satıp paraya çevirdiğini, ailenin İstanbul'a taşındığını, Bombay'da yalnız bir köşkleri kaldığını, bunu satıp kendisinin de İstanbul'a döneceğini ifade ediyor.

M. Ali öğretmeni, Bombay'ın gecekondu bölgesinde, duvarı mukavvadan, pencereleri naylonla örtülü bir gecekondunun tek odasına yerleştiriyor.

M. Ali öğretmen, zayıf İngilizcesi ve kendi imkânları ile şehri tanımaya, bir Türk okulu açmak için fırsatlar aramaya başlıyor.

Telefon rehberinden Müslüman isimlerini belirleyip onlara telefon ediyor.

Parklarda oturup yanına gelenlerle anlaşmaya çalışıyor.

İş yerinin adına göre Müslümanlığını çağrıştıran dükkânlardaki insanlarla tanışmaya çalışıyor.

Ama bir türlü mesafe alamıyor.

Zaman zaman İstanbul'dan gelen tüccarla da görüşüyorlar. O da köşke müşteri gelmediğini, babasının da onu İstanbul'a çağırdığını, bir süre sonra köşkü satamasa da İstanbul'a döneceğini ifade ediyor.

Üç ay bu arayışlar ve çırpınışlar içinde geçiyor.

Üç ay sonra, M. Ali öğretmen bir akşam kendi kendine Türkiye'ye dönmeye karar veriyor.

Yatıyor…

Rüyasında Peygamber efendimizi görüyor. Peygamber Efendimiz yürürlerken üç defa geriye dönüp, "Nereye gidiyorsun? Nereye gidiyorsun? Nereye gidiyorsun?" diyor ve gidiyor.

M. Ali öğretmen anlatıyor;

"Uyandım, ağlamaya başladım. Bu rüyayı birine anlatmak istiyordum. O biri de İstanbullu tanıdığımdı. Onun dışında anlatabileceğim bir kimse de yoktu.

Sabahleyin ona gittim. Gördüğüm rüyayı anlattım. Ne yapmalıyım dedim.

O da bana;

"Bu rüyadan sonra sen ne yapacaksın bilmiyorum ama ben ne yapacağımı biliyorum. İki şey yapacağım: İlki, son günlerde çok müşteri gelmesine rağmen köşkü satmaktan vazgeçiyorum. İkincisi İstanbul'dan ailemi getirip burada ticarete başlayacağım. Seni buralarda tek başına bırakıp İstanbul'a dönemem." dedi.

M. Ali Öğretmen, Allah'a şükrederek sözlerine devam ediyor;

"Birbirimize sarıldık, ağladık. Yeni bir günde yeni bir anlayışla işe başladık. Allah önümüzü açtı. Kısa zamanda okulumuzu ve eğitim kültür merkezimizi açtık. Bu gün eğitim adına çok güzel işler yapılıyor. Yeni kurumlar açma gayreti içindeyiz. Bombay'da yeni dostlar edindik."

Bir gün yolunuz Bombay'a düşerse o rüyadan sonra açılan eğitim öğretim kurumları ile eğer bir başka yere gitmemişse M. Ali öğretmeni de göreceksiniz.

Ve elbette ellerinizi açıp;

"Allahım! Ne büyüksün ki dünyanın pek çok yerinde, bu güzel eğitim hizmetlerinde ülkemizin bu mütevazı eğitimcilerini istihdam ediyor, onların önünü açıyorsun." diyerek dua edeceksiniz.

ROMANYA

Gözyaşlarımla Onların Mutluluklarına İştirak Ediyorum

Romanya'nın Köstence Şehrinde Milli Eğitim Bakanlığımız ile Diyanet İşleri Başkanlığı'nın birlikte açacağı Atatürk İlahiyat Temayüllü Lisesi'nin açılışı ile ilgili ön hazırlıkları yapmak için Türkiye'den bir heyetle Köstence'ye geldik.

Okulun açılışına iki gün vardı. Açılış bu iki ülkenin Cumhurbaşkanları tarafından gerçekleştirilecekti.

Romanya Eğitim Bakanlığı yetkililerinin de katılımı ile açılış hazırlıklarını tamamladık.

Açılış günü Romenler insanların tören alanına fazla yaklaşmaması için kurdele ile halktan tören alanını ayırdılar.

Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'in özelliklerini kısmen de olsa bildiğimiz için;

"Halkla aradaki bu engeli kaldırın. Cumhurbaşkanımız Demirel, halka eliyle "Buraya gelin." diye bağırır, engel kendiliğinden kalkar." dedik. Görevliler, kendilerine göre bu disiplini mutlaka sağlayacaklarını ifade ettiler.

Cumhurbaşkanları, tören yerine geldiler. Cumhurbaşkanımız Demirel, aynen söylediğimiz gibi eliyle halka işaret ederek; "Yaklaşın, yaklaşın!" diye bağırdı. Halkla arasındaki mesafe sıfırlandı. Cumhurbaşkanları okulun açılışını birlikte yaptılar. Şehirde bir bayram şenliği ve kalabalığı vardı.

Köstence'nin o coğrafyada ve Romanya genelinde kültürel bakımdan büyük önemi ve yeri var. Köstence'de 'Medrese' adı verilen öğretim kurumu o bölgede çok başarılı öğrenci yetiştirmiş. Romanya'nın entelektüellerinden çoğu bu okullarda ders görmüş.

Müslüman halkın büyük bir kısmı Türkçe biliyor.

Köstence'de Eğitim veren Türk müteşebbislerinin açtığı özel lise de çok beğeniliyor.

Ülkeyi uluslararası olimpiyatlarda başarı ile temsil ediyorlar.

Yatsı namazı çıkışı bir ihtiyar Köstenceli ile sohbet ettik.

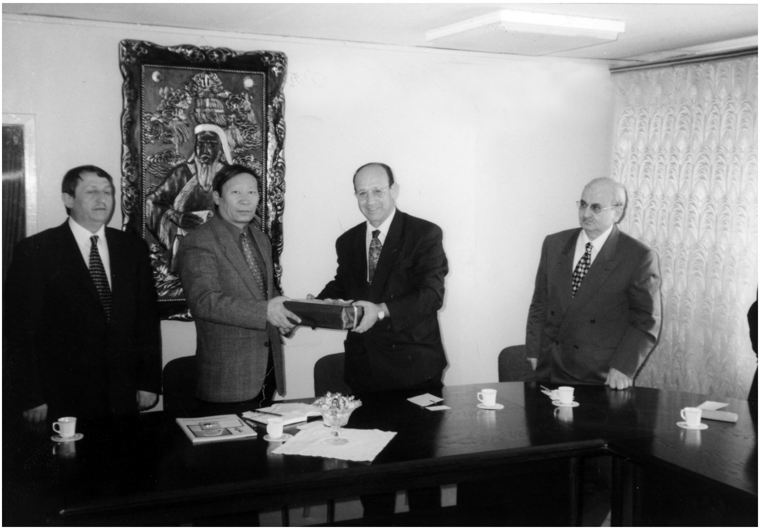
"Buraları terk edip gittiniz. Şimdi gençler de Türkiye'ye göç ediyor. Bizler 'evlâd-ı fatihân'ız, buralar bizim yurdumuz. Kimse kalmadı." diyerek Türkiye'ye göç edenlere serzenişte bulunuyordu.

Köstence dönüşü Bükreş'e gittik.

Orada Türk müteşebbislerinin açtığı özel lisede heyet onuruna bir program düzenlemişler.

Öğrenciler, başta İstiklal Marşımız olmak üzere pek çok Türkçe şarkı söylediler. Müzik öğretmeni koroyu çok başarılı yönetti. Program bitip halkı selamlarken ağladığını gördüm. Tebrik etmek istedim. Yanıma gelince niye ağladığını sordum. Aldığım cevap karşısında biz de çok duygulandık;

"Ben Romenim, bu okullarda müzik öğretmenliği yapıyorum. Türkçe bilmiyorum. Türk öğretmenler İstiklal Marşını ve diğer Türkçe şarkıları dinlerken çok mutlu oluyorlar. Gözleri yaşarıyor. Ben de onları çok sevdiğim için gözyaşlarımla onlara, onların mutluluğuna iştirak ediyorum." cevabını verdi.

Aytaç, Türk eğitimciler Müsteşar Yardımcısı Saim Hekimoğlu ve diğer Romanyalı eğitimcilerle beraber (Bükreş 2000)

Dobruca bölgesinde çok sayıda Türk köyü var. Maalesef bu köyler çok fakir ve çok bakımsız. “Pek çoğumuzun Türkiye’de akrabaları var. Biz kendimizi Romanya’da değil Türkiye’de gibi görüyoruz.” diyorlar.

MOLDOVA

Kışın Yakmadığımız İçin Şimdi de Yakmıyoruz

Moldova Eğitim Bakanlığı yetkilileri ile resmi görüşmelerde bulunmak üzere Müsteşar Yardımcısı Saim Hekimoğlu'nun Başkanlığında Moldova'nın başkenti Kişinev'e gittik.

Halkın büyük bir kısmı geçimini bağcılıktan ve üzümden temin ediyor.

Nisan ayı olmasına rağmen hava çok soğuktu.

Bizi Kişinev otelinde misafir ettiler. Müsteşar yardımcısının odası benim kaldığım odaya göre daha büyüktü ve daha iyi donatılmıştı. Kalorifer radyatörüne dokundum, soğuktu. Bizi misafir eden Moldova heyeti başkanı, Bakan yardımcısı Gagavuz Türkü, İvan Konstandoğlu idi. "Kalorifer yanmıyor mu?" deyince, gülerek;

"Kışın yakamadığımız için şimdi de yakamıyoruz." diye cevap verdi.

Resepsiyondan bir elektrik ocağı temin ettim. Odalarımıza çekildik. Gecenin ilerlemiş bir saatinde kapının hızlı hızlı vurulduğunu duydum. Bir süre bekledim. Kapı vuruluyordu. Açtım. Müsteşar yardımcısı Saim Bey;

"Sayın Genel Müdür, dondum." dedi. Benim odanın sıcak olduğunu görünce;

"Senin oda çok sıcak. Sen yatarken ben bu odada sabaha kadar oturayım." dedi.

Gülerek, “Olmaz.” dedim;

“Herkesin makamına uygun oda veriyorlar, sen o büyük odada yatacaksın, seni sabahleyin odanda görmezlerse ayıp olur.” diye ilave ettim.

“Ne olur bari şu elektrik ocağını ver.” dedi.

Elektrik ocağını ona verdim. Odasına gitti. Sabahleyin karşılaştığımızda;

“Hiç uyuyamadım. Sabaha kadar elektrik ocağının karşısında oturdum.” dedi.

Biz birkaç gün dayanamıyoruz. Rahatını terk edip buraya yerleşen, Anadolu’nun sıcak iklimine hasret eğitim gönüllüsü arkadaşlar bu soğuk coğrafyada, bu şartlarda nasıl yaşıyorlar, nasıl dayanıyorlar diye düşünmeden edemedim.

Ben de Olmayacağını Biliyorum

Moldova halkının çoğunluğu Romen. 150.000 civarında da Gagavuz Türkü yaşamakta.

Gagavuzlar bilindiği gibi Orta Asya’dan gelmiş Türkler. Hıristiyan dinini seçmişler. Çadırlunga’da özerk bölgede yaşıyorlar.

Türkçe konuşuyorlar.

Sohbet sırasında, kendilerinin Türkiye’de çok sevildiğini, ayrı bir ırktan olmadıklarını, Türkiye’deki 70 milyon Türk sayısına 150.000 Gagavuz’un da Türk olarak ilave edilebileceğini söyleyince itiraz ettiler;

“Orta Asya’dan birlikte batıya göçtüğümüz doğru. Ne zaman siz Hazar Denizi’nin güneyinden Anadolu tarafına gitmişsiniz. Biz de Hazar Denizi’nin kuzeyinden Avrupa’ya gelmişiz. O zaman ayrılmışız. Siz bozulmuşsunuz. Siz Müslüman olmuşsunuz, biz de Hıristiyan olmuşuz. Biz daha üstün bir ırkız.” dediler.

Ne Türkiye'deki nüfusa ekleniyorlar, ne de kendi nüfuslarına Türk nüfusunun eklenmesini istiyorlar.

Konuştukları dilin Türkçe olmasını da çok önemsemiyorlar.

Oysaki Gagavuzların çoğunlukta oldukları Çadırlunga kasabasının girişinde Latin harfleri ile Türkçe olarak yazılmış "Çadırlunga Kasabasına Hoş Geldiniz" levhası ile karşılaşıyorsunuz.

Çadır şehrindeki üniversiteye gittik. Rektör Gagavuz Türklerinden. Konuşmasında;

"Bizim nüfusumuz 150.000 civarında. Romenlerin bu ülke içindeki nüfusu dört milyona yakın. 150.000 Gagavuz, dört milyon Romeni idare etmek istiyor." dedi.

Biz de; "Olmaz" dedik.

Rektör gülerek; "Biliyorum, ben de olmaz dedim. Beni dinlemiyorlar, ne olur siz söyleyin belki sizi dinlerler." diye üzüntüsünü ifade etti.

Gün gelir de yolunuz Moldova'da Çadırlunga kasabasına düşerse burada kendinizi asla yabancı hissetmeyeceksiniz.

Türkçe konuşan insanlarla karşılaşacaksınız.

MAKEDONYA

Bu Çocuğu Bu Hale Nasıl Getirdiniz?

Balkanların pek çok yerinde olduğu gibi, Makedonya'da da sayısız Osmanlı eserleri var. Ayrıca buralarda Türk nüfusu da azımsanmayacak kadar çok. Halkın Osmanlı'ya büyük saygı ve sevgisi var.

Türkiye'den Makedonya'ya gelen Eğitim gönüllüleri burada da okullar açmışlar.

Ülke eğitimine katkıda bulunuyorlar.

Bu aynı zamanda bütün insanlığa da önemli bir katkı manası taşıyor.

Fakat bu çapta bir iyiliğin, kendini aşmış bir düşüncenin tam anlaşılması bazen zaman alıyor.

Balkanlarda bu okulları seven, beğenen, ülke eğitimine olumlu katkıda bulunduğuna inananlar yanında çok az da olsa bilmeden, görmeden bu okulların aleyhinde olanlar da var.

Makedon bir veli de onlardan biri.

Enteresan bir durum.

Okuldaki eğitimin iyi olduğuna inanıyor. Ancak Türklerin gelip Makedonya'da okul açmasını da içine sindiremiyor. Buna rağmen çocuğunu da bu okullardan birine kaydettiriyor. Ama aleyhte konuşmaya da devam ediyor.

Bu veli, üç ay gibi kısa bir zaman içinde oğlundaki olumlu gelişmeleri görüyor, çok da memnun oluyor. Kanaati tam

değişmemekle beraber, oğlundaki olumlu gelişmelerden de etkileniyor.

Bir pazar günü okul öğretmenlerin tamamını evine kahvaltıya davet ediyor. Kahvaltıdan sonra öğretmenleri oğlunun odasına götürüyor. Odanın çok temiz, tertipli ve düzenli olduğu görülüyor.

Makedon veli;

"Benim oğlum çok dağınıktı. Pijamasının altını bir yere üstünü bir yere atarak evden ayrılırdı. Odasında aradığı hiçbir şeyi bulamazdı. Şimdi odası bu hale geldi. Kendisi bir yana, odalarını dağınık kullanan aile fertlerini de ikaz ediyor. Onun tenkitinden kurtulmak için biz de odalarımızı tertipli ve düzenli tutuyoruz.

Bu kadar kısa zamanda oğlumu bu hale nasıl getirdiniz? Sizin hakkınızda çok yalan yanlış şeyler söyledim. Bunu şimdi çok daha iyi anlıyorum. Ne olur beni affedin. Sizlerden özür diliyorum. Allah sizden razı olsun." diyerek misafirlerini uğurluyor.

Öğretmenler diyorlar ki;

"Bu veli evine yaptığımız bu ziyaretten sonra hep bizim yanımızda ve yakınımızda oldu. Çok geniş çevresi var. Yanlış şeyler söyleyenleri uyardı. Okullarımızla ilgili hep övücü sözler söyledi. Makedonya genelinde çok da etkili oldu."

SURİYE

Padişahınızın Mezarı Burada

Suriye'deki eğitim gönüllülerinin daveti üzerine Şam'a gittik. Orada da Türkiye'den gelen eğitim gönüllüleri ile beraber olduk.

Şam'daki tarihi ve turistik mekânları ayrı ayrı ziyaret ettik. Osmanlının yaptığı tarihi binalar ve Kapalı Çarşı bütün haşmeti ve güzelliği ile Suriye halkına hizmet veriyor.

Üsdad'ın Hutbe-i Şâmiye'yi irat buyurduğu meşhur Emevi Camii de görülmeye değer. Üstadı o mekânda görür ve hutbesini dinler gibi oluyorsunuz.

Şehrin içinde Türk mahalleleri var.

Buralarda yaşayanların bir kısmı çeşitli sebeplerle Türkiye'den gelip buraya yerleşmişler. Bir kısmı da buranın yerli halkı.

Başta Bilal-i Habeşi olmak üzere pek çok ulu zatın mezarı bu mübarek şehirde.

Gezip gördüklerimiz arasında en çok ilgimizi çeken yerlerden biri de Sultan Vahdettin'in mezarının bulunduğu yer oldu.

Mezarın yanına yaklaştığımızda, biraz Türkçe bilen ve oranın temizliği ile ilgilenen Suriyeli bir hanım bizi karşıladı. Türk olduğumuzu söyleyince;

"Padişahınız burada yatıyor." dedi.

Bu cümle beni çok üzdü ve utandırdı.

Koskoca Osmanlı İmparatorluğu'nun son padişahı sürgünde ölüyor.

Borçları yüzünden cenazesi haczediliyor.

Borçları ödeninceye kadar cenaze bekletiliyor.

Ülkemize defnedilmesine izin verilmiyor.

Suriye hem borçlarını ödüyor hem de ülkesine getirip defnediyor.

Ülkem adına utandım.

Kelimeler boğazımda düğümlendi.

"Bizi affet ulu Padişah!" diyerek hem dua ettim, hem de gözyaşı döktüm.

FAS

Tanca'da Gördüklerimiz

Türk Eğitim gönüllülerince açılan özel okulları görmek üzere Fas'a davet edildik.

Ben bu tür davetleri kaçırmamaya çalışır, bir vazife şuuruyla iştirak ederim.

Fas, Fes, Tanca, Kazablanka şehirlerindeki okulları ziyaret ettik. Ülkenin eğitim yetkilileri ile, veli ve öğrencilerle görüştük.

Faslılar bu okulları çok sevdiklerini, Türk okullarının Fas Eğitim Sistemine çok faydalı hizmetleri dokunduğunu ifade ettiler.

Okulların bulunduğu şehirlerden Tanca şehri ile bu şehirde açılan okul daha fazla ilgimizi çekti.

Tanca deniz kenarında İzmir'i andıran bir şehir. Türk müteşebbislerince açılan okul kiralık bir köşkte eğitim hizmetlerini yürütüyor.

Tanca şehrinde Türkiye için de yabancı olmayan, İzmir ve İstanbul'da oturan Tatariler sülalesinden, Suriye'den gelip Tanca'ya yerleşen bir grup insan var.

Suriye'deki rejim değişikliğinden sonra Tatariler sülalesinin bir kısmı gelip İzmir ve İstanbul'a, bir kısmı Tanca ve Marakeş'e yerleşmişler. Bir kısmı da Suriye'de kalmış.

Tanca'daki Tatariler çok zengin olmuşlar. Her birinin pek çok fabrikaları var. Her bir fabrikaya haftanın ancak bir günü uğrayabiliyorlar.

Mısır'da ilahiyat eğitimi almış üç öğretmen, Tanca'da açılacak özel okulda görev yapmak üzere Tanca'ya geliyorlar. Bakıyorlar ki okulun hazırlık çalışmaları uzayacak, Tanca'daki büyük bir cami imamından Arapçalarını takviye için Arapça dersi almaya başlıyorlar.

Cami cemaatinden, köşkü o camiye yakın Tatarilerden bir fabrikatör, cami imamına bu yabancıların kimler olduğunu soruyor. İmam da bu üç gencin Türk olduğunu, burada açılacak Türk okulunda öğretmen olarak görev yapacaklarını, okulun açılışı ile ilgili işlemler tamamlanıncaya kadar Arapçalarını ilerletmek için kendisinden ders aldıklarını ifade ediyor.

Fabrikatör Tatari;

"Bu gençlerden birisi bana Türkçe öğretsin." talebinde bulunuyor.

İmam bu talebi gençlere iletiyor.

Üç öğretmen, kendi aralarında görüşüyorlar. Ömer isimli arkadaşa;

"Senin kılık kıyafetin bize göre daha düzgün. Medeni cesaretin bizden daha ileri. Arapçayı da güzel konuşuyorsun, Türkçe öğretmeye sen git." diyorlar. Zorla da olsa Ömer'i ikna ediyorlar.

Ömer fabrikatöre Türkçe öğretmeye başlıyor.

Fabrikatör Tatari'nin Tanca'nın değişik semtlerinde fabrikaları var. Ömer patron Tatari'nin hangi gün hangi fabrikada olduğunu öğreniyor. En az bir saat yaya yürüyerek yanına gidiyor. Birlikte bir saat kadar Türkçe çalışıyorlar. Sonra Ömer fabrikadan ayrılıyor. Bazı günler fabrikatör Tatari'nin çok işi olduğundan Ömer'in fabrikadan ders yapmadan veya çok az ders yaparak ayrıldığı da oluyor.

Bir ayın sonunda patron, Ömer'e borcunun ne kadar olduğunu soruyor.

Ömer;

"Ben bu işi Allah rızası için yapıyorum, para alırsam para için yapmış olurum." diyerek teklifi reddediyor.

Fabrikatör Ömer'in bu davranışına bir anlam veremiyor. Bir taraftan da Ömer'in ve arkadaşlarının durumunu inceliyor. Mütevazı bir hayatları olduğunu görüyor. İhtiyaçları da olduğu halde bu fedakârlığı yapmış olmasını içine sindiremiyor. Israra rağmen Ömer parayı almayınca, Ömer'den gizli kaldıkları eve ayni yardımlar gönderiyor.

Patronla Ömer'in bu beraberlikleri bir süre sonra ağabey-kardeş, baba-evlat ilişkisine dönüşüyor. Tatari, Ömer'i çok seviyor. Onu ailesinden biri olarak görüyor.

Bir gün patron Ömer'e;

"Benim iki kızım var, birisi evli. Dilersen diğerini seninle evlendireyim." diyor.

Ömer bunu da ona öğrettiği Türkçenin bir karşılığı olur düşüncesiyle reddediyor. Bu hizmeti Allahın rızasını tahsil için yaptığını söylüyor.

Fabrikatör, Ömer'i daha çok seviyor. Bir süre sonra Ömer'in Türkçe öğretmenliği sona eriyor. Tanca'da Türk müteşebbislerince özel okul açılıyor. Ömer öğretmen olarak bu okulda göreve başlıyor. Bu arada Ömer ailenin bir ferdi gibi Tatari'nin evine girip çıkıyor, zaman zaman onları ziyaret ediyor. Dostluğu ve yakınlığı devam ettiriyor.

Bir gün fabrikatör Ömer'i çağırıyor;

"Ömer, kızımı istemedin. Büyük bir fırsatı kaçırdın. Şimdi torunum evlenme çağına geldi, gel seni onunla evlendireyim, bu son fırsat, bu fırsatı kaçırma." diyor.

Ömer cevap vermekte tereddüt edince Tatari;

"Öğretmenlikten ne alıyorsun?" diye soruyor.

Ömer;

"Bin dolar."

Tatari;

"Ben sana ayda 70.000 dolar vereyim. Evler arabalar, mal mülk çok." diyor.

Ömer;

"Ben bu konuda kendi başıma karar veremem, büyüklerime danışayım." diyerek konuşmayı bitiriyor.

Fabrikatör;

"Büyüklerine ne soracaksın, bu kaçırılacak fırsat değil." diyor.

Bir süre sonra Ömer fabrikatör Tatari'yi ziyaret ediyor, evlenme izninin çıktığını, torununa talip olduğunu ifade ediyor;

"Yalnız sizden iki dileğim var." diyor Ömer;

"Birincisi, damadınız olunca da öğretmenliğe devam edeceğim. İkincisi ise öğretmenlik maaşıma uygun bir ortamda yaşamaya devam edeceğim. Bana maddi bir desteğiniz olmayacak."

Fabrikatör dede, damat adayının her iki talebini de kabul ediyor. Fakat buna bir anlam da veremiyor. Materyalist bir dünyada Ömer'in yaptıkları karşısında onu daha çok seviyor.

Kısa süre sonra öğretmen Ömer Tatarilerin damadı oluyor. Düğünleri hem Tanca'da hem de Elazığ'da yapılıyor. Elazığ'da yapılan düğün çok mütevazı bir düğün oluyor. Tanca'dan gelenlerin hepsi Ömer'in baba evinde misafir ediliyorlar. Elazığ'daki düğünden sonra misafirler ve gelin-damat Tanca'ya dönüyor.

Yolunuz Tanca'ya düşerse oradaki Türk okuluna gidin, Ömer öğretmeni ziyaret edin.

Onu siz de çok seveceksiniz.

Aytaç, Fas'ın Fes şehrinde açılan Türk okulunun açılışında açılışa katılan misafirlerle birlikte. (2003)

Çok büyük imkânlar yanında mütevazı bir öğretmenliği tercih eden bu yiğit Anadolu delikanlısını bağrınıza basarken ona bu idealizmi aşılayanlara teşekkür edip hayır duada bulunmayı ihmal etmeyin…

CEZAYİR

Oran Şehrindeki Adile Teyze

Yine bir davetle, yolumuz Cezayir'in Oran şehrine düştü.

Müteahhit bir dostumuz Cezayir devletinin Oran şehrinde yapılacak 2500 dairelik bir inşaat projesinin ihalesine katılmış ve kazanmış.

Bu güne kadar bu tip ihalelerin tamamını alan Çinli müteahhitler, bu ihaleyi Türk firmasının kazandığını görünce onu geri alabilmek için Türk firmasının verdiği fiyatın yarısını teklif etmişler. Çinlilerin bu taleplerini Devlet yetkilileri reddetmişler.

Biz de bu müteahhit dostumuzun şantiyesini görmek için Oran şehrine gittik. Dostumuzun şantiyesinin hemen bitişiğinde Çinli müteahhitlerin şantiyesi vardı. Çinlilerin şantiyesinin kurulması ile birlikte bu bölge kedi ve köpeklerden temizlenmiş. Çinlilerin kedi ve köpek etine aşırı bir düşkünlükleri olduğunu söylediler.

Oradaki dostlarımız;

"Burada bir Adile teyzemiz var onu da ziyaret etmek ister misiniz?" deyince, 'memnuniyetle' dedim.

Adile teyzeyi ziyarete gittik.

Bir apartmanın zemin katında küçük bir dairede oturuyordu. Hoşbeşten sonra Adile teyze Gaziantepli olduğunu, 86 yıl önce buraya geldiğini anlattı;

“96 yaşındayım. Gaziantep’i işgal ettikleri zaman Fransızlar, Cezayir’den çok sayıda asker getirmişler. Cezayirli askerlerin bir kısmı “Biz Müslümanlarla savaşmayız.” diyerek cepheyi terk etmiş. Üvey babam da cepheyi terk edenler arasındaymış. Babam yıllar önce ölmüş. Annem dul kalmış. Ablamla ben varım. Annem üvey babamla evlenmiş. Cezayir’in Oran şehrine geldik. Ablamla ben, bizi niye buralara getirdin diye anneme yıllarca küstük. Gaziantep’te babam kahvecilik yaparmış. Teyzelerim halalarım dayılarım vardı.” diyerek Adile Teyze onların isimlerini birer birer saymaya başladı.

Sonra gülmeye başladı. Çok güzel Türkçe konuşuyordu;

“Sanki dün gibi hatırlıyorum ama onların şimdi hiçbirisi kalmamıştır, aradan 86 yıl geçmiş.” dedi.

Devletin inşaat ihalesini alan arkadaşımız;

“Adile Teyzemizin varlığı bizi buralara taşımış.” dedi.

Sonra Adile teyzeye dönerek;

“Adile teyze, seni Gaziantep’e götüreyim.” deyince;

“Oğlum, çok yaşlandım. Uzun uçak yolculuğuna dayanamam. Her hafta Peygamber efendimiz ziyaretime geliyor. Her gelişinde bana dua öğretiyor.” diyerek bir hafta önceki duayı okumaya başladı. “Onu bırakıp gidemem.” dedi.

Müteahhit arkadaşımız, Gaziantepli bir arkadaşı görevlendirdi;

“Her hafta pazartesi günü Adile teyzeye gel ihtiyaçlarını karşıla.” dedi.

Adile teyze;

“Hiçbir ihtiyacım yok, Allah razı olsun.” cevabını verdi.

Adile teyzeye biraz da takılmak için;

“Adile teyze, bizi görünce mutlu oldun mu?” deyince yaşlı kadın ağlamaya başladı;

"Mutlu olmaz mıyım? Bana ülkemin kokusunu getirdiniz." cevabını verdi.

Bir süre daha Adile teyzenin yanında kaldık. Sonra kendisine veda ederek yanından ayrıldık.

Geçen hafta müteahhit arkadaşımız Yunus Bey Türkiye'ye gelmiş. Karşılaştığımızda ilk işim Adile teyzeyi sormak oldu.

Yunus Bey;

"Adile teyze o ziyaretimizden sonra iki yıl daha yaşadı. Mutat ziyaretlerimizi yaptık. İhtiyaçlarını karşıladık. Sonra.. " diyerek Adile teyzenin rahmet-i rahmana kavuştuğunu ifade etti.

Ruhu şad olsun.

Ey gönül erleri, dualarınızda siz de Adile teyzeyi unutmayın.

KENYA

Okul İkinci Adresimiz

1996 yılında Kenya'nın başkenti Nairobi şehrinde Türk işadamlarınca açılacak okulun açılış töreninde bulunmak üzere Nairobi hava alanına indik.

Kenya, 582.646 km kare yüzölçümü 25.393.000 nüfusu olan bir Afrika ülkesi.

Hava alanında gümrük işlemleri tamamlandıktan sonra bizi şehir merkezine götürecek bir minibüse bindik.

Minibüs şoförünün Türk olduğunu görünce yol boyunca onunla sohbet etmeye başladık. Minibüsün arka tarafında çikolata renginde üç çocuk oturuyordu.

Şoföre;

"Bu çocuklar kimin?" deyince;

"Benim" dedi. Ardından da Fatih, Hasan, Yunus diye çocuklarının isimlerini sıraladı.

"Türkçe biliyorlar mı?" soruma, "Türkçe bilmiyorlar, sadece isimlerini biliyorlar." diyerek gülmeye başladı.

Şoförle ilgili merakım daha da arttı.

"Hele anlat şu hayat hikâyeni, buralara nasıl, nereden geldin? deyince anlatmaya başladı.

"Afyon'un Sincan, ilçesindenim.

Kenya'ya 10 yıl önce geldim.

On yıl önce İzmir'de üniversite öğrencisi idim. Anarşik ve ideolojik olaylara bulaştım. Üniversiteden kovulma noktasına geldim. Kendimi o ortamdan uzaklaştırabilmek için yurt dışına çıkmaya karar verdim.

O günlerde Türkiye'de İzmir'de Tıp fakültesinin son sınıfında okuyan Kenyalı bir kızla tanıştım.

Kıza, "Benimle evlenir misin?" dedim.

Kız, "Kenya'ya gelirsen evlenirim." dedi.

Razı oldum. Okulunu bitirdi. Birlikte Kenya'ya geldik.

Evlendik...

Ben Kenya'da üniversitenin İngiliz Filolojisi bölümüne kaydoldum. Okulu bitirdim. Çocuklarımız oldu.

Türkiye'den gelip burada okul açan bu arkadaşları önceleri tanımıyordum. Bir Cuma namazı çıkışı onlarla tanıştım. Devamlı Cuma namazına da gitmiyordum. Uzun süre Cuma'ya ara verince onları da bir müddet göremedim. Yine bir Cuma namazı çıkışı onlarla tekrar karşılaştım.

Ne iş yaptığımı sordular.

Bir minibüsüm var, onu kullanıyorum cevabını verdim.

Adresimi aldılar. Minibüse ihtiyaçları olduğunda hep beni çağırdılar. Bir türlü yakamı bırakmadılar. Bir süre sonra içli dışlı olduk.

Ailecek okul ikinci adresimiz oldu. Şimdi devamlı bu arkadaşlarla birlikteyiz."

Şoför biraz duraklayınca, "Kazancın nasıl, iyi para kazanabiliyor musun?" dedim, güldü;

"Annem iki yıl önce bizi görmek için gelmiş. Beraberinde getirdiği dönüş parasını harcadığımız için o parayı iki yılda ancak biriktirebildik. Annem Türkiye'ye dönerken, "Oğlum herhalde bir daha gelip iki yıl bekleyemem." dedi.

Bu annemle birbirimizi son görüşümüz oldu. Türkiye'ye döndükten kısa bir süre sonra vefat etti." dedi ve gözyaşlarını tutamadı.

Bu tür seyahatlerde insan çeşit çeşit insanlarla tanışıyor, ilginç hayat hikâyelerine tanıklık ediyor.

Nairobi'ye gelişimizin ikinci günü özel okulun açılışı yapıldı.

Kenya'nın Türk Büyükelçiliğinin üst düzey yöneticileri okulun açılış törenine katıldılar.

Gecede, okul müdürünün eşi, Türk şoförün Kenyalı eşi ve Banazlı bir iş adamının eşi tarafından hazırlanmış leziz Türk yemekleri açık büfe tarzında misafirlere ikram edildi.

Beyaz Adam Tuvalet Temizliyor

Türk işadamlarınca Kenya-Nairobi'de açılan okul, birbirine bitişik iki köşkte eğitim öğretim hizmetlerini yürütmeye çalışıyor.

Okulun Türk nöbetçi öğretmenlerinden biri, okul binasının temizliğini gözden geçirirken tuvaletlerin temizliğinin arzu edilen şekilde yapılmadığını görünce yerli hizmetlinin elinden temizlik malzemelerini alıyor ve başlıyor tuvaletleri bizzat temizlemeye.

Uzun bir süre çalıştıktan sonra temizlik malzemelerini yeniden hizmetlinin eline veriyor ve oradan ayrılıyor.

Zenci hizmetli, bir süre sonra okul müdürünün odasına giderek olanları anlatıyor ve kendisini işten çıkarmaması için rica edip gözyaşı döküyor.

Okul müdürü, onu işten çıkarmayacağını, nöbetçi öğretmenin bu işi kendisine öğretmek için yaptığını söyleyince ağlaması diniyor ve sevinç çığlıkları atıyor.

Ağlaması geçince kadın konuşmaya başlıyor;

"Biz zenciyiz. En pis işleri yapmak bizim görevimiz. Bir beyazın tuvalet temizlemesi hiç görülmüş şey değil. O beyaz öğretmen elimdeki temizlik malzemelerini alınca beni işten atacaksınız diye çok korktum. Çünkü bu işe ihtiyacım var. Buradan aldığım para ile on kişilik ailemin ihtiyaçlarını karşılıyorum. Ailede yalnız ben çalışıyorum." diyerek sözlerini tamamlayıp işinin başına döndü.

Bu elbette ilk değil, biz daha önce de benzerlerini gördük.

Hatırlayın Kazakistan'da olanı:

Okul açan eğitim gönüllülerinden biri bakıyor ki okulun tuvaletleri kir pas içinde. Pislikten içeri girip bu tuvaletleri kullanmak mümkün değil. Öğrencilerin derse girdiği bir anda kolları sıvıyor. Tuvaletleri temizlemeye başlıyor.

Bunu gören okul hizmetlileri okul müdiresini haberdar ediyor.

Müdire hanım gelip de Türk öğretmenin yaptığı tuvalet temizliğini görünce gözlerine inanamıyor. Bütün öğretmenlerini dersten çağırıyor ve bu manzarayı görmelerini istiyor;

"Ben bu kadar yıllık yöneticiyim, ilk defa böyle bir şey görüyorum." diyerek olanları öğretmenlerle birlikte izliyorlar.

Kazakistan'da da olsa, Kenya'da da olsa ruh aynı temiz ruh.

TANZANYA

Kalemde Mürekkep Var mı?

Tanzanya'nın başkenti Darüsselam'dayız.

Türk müteşebbislerince yeni açılacak okulun tören hazırlıklarının provası anına denk geldik. Okulun açılış hazırlıklarının yanında, heyecanla törenin de her anı inceden inceye gözden geçiriliyor.

Her şey hazır. Törene katılacak misafirlerin okulla ilgili duygu ve düşüncelerini yazmaları için bir de 'şeref defteri' hazırlandı. Okul müdürü şeref defteri için uygun bir kalem arayışında. Kalemi bulamadığı telaşından anlaşılıyor. Tören de başlamak üzere. O anda okul müdürünün sıkıntısını gidermek için cebimdeki mürekkepli kalemi uzattım;

"Bu günün anısına bu kalemi size hediye ediyorum." dedim.

Okul müdürü mutlu oldu. Bir süre sonra yanıma geldi;

"Sayın Genel Müdürüm, inşallah kalemin yeterince mürekkebi vardır da misafirler yazarken mürekkep bitmez. Çünkü bu şehirde çok aradık, mürekkep bulamadık." dedi.

"Endişe etmeyin kalemin içindeki mürekkep bugünkü ihtiyacınızı karşılar." dedim. Birlikte gülüştük.

Bu ilde arandığında bulunamayan yalnız mürekkep değildi.

Günlük hayat içinde gerekli olup da bulunamayan pek çok şey vardı.

Ancak kendilerini eğitime adamış bu eğitim gönüllüleri, günlük hayatlarını yok olan şeylere göre tanzim etmiyorlar.

Ne büyük mutluluk ki, yok olan şeyleri kendilerine dert etmiyorlardı.

25 Yıl Önce Görülen Rüya

Yıl 1996, yine Tanzanya'nın başkenti Darüsselam'dayız.

Bu ilde geçirdiğimiz kısacık zaman diliminde gördüklerimize ve duyduklarımıza göre Tanzanya'da iki sınıf halk var. Birinci grup çok zengin. Köşklerde, villalarda yaşıyor. İkinci grup çok fakir, kapıları tenekeden yapılmış barakalarda yaşıyor. Barakaların kapısı açılıyor. İçeriden 20-25 kişi çıkıyor. Hiçbirinin ayağında ne ayakkabı var ne de çorap. Bu insanlar ne yiyip ne içerler anlamak mümkün değil. Yollar da çok bozuk.

Çok zengin Hintli bir Müslüman kendisi oturmak için bir köşk yaptırıyor. Binayı kiralamak için pek çok kişi geliyor.

Gerisini ondan dinleyelim:

Gelenlere soruyorum;

"Bu binayı ne binası olarak kullanacaksınız?"

Bazıları, büyükelçilik binası olarak kullanacaklarını, bazıları konsolosluk binası yapacaklarını, bazıları da fabrika yönetim binası olarak kullanacaklarını söylüyorlar.

Köşkü kiralamak için çok kişi geldi. Ben de binayı kime vereceğim konusunda kararsız kaldım.

Bir gün iki genç geldi. Onlara da sordum;

"Bu binada ne yapacaksınız?"

"Okul açacağız." dediler.

"Ne okulu?" dedim.

"Türk okulu" cevabını alınca, o anda yirmi beş yıl önce

gördüğüm bir rüyayı hatırladım, çok heyecanlandım ve içimi büyük bir sevinç kapladı.

Rüyamın üzerinden 25 yıl geçti.

Gördüğüm o rüyada büyük ve kalabalık bir salona Peygamber Efendimiz teşrif ettiler. İçeride duvarın kenarında ayakta dört kişi duruyordu. Elleri ile o dört kişiyi işaret ettiler.

“Bunlar Türk kardeşlerimiz. Ülkenizde güzel işler yapacaklar. Onlara yardımcı olun.” buyurdular.

Ben, Peygamber efendimizin işaret ettiği kişilere döndüm, o anda duvarın kenarında oturan o dört kişiye çok dikkatli baktım. Bu dört kişiden ikisi şu anda bana gelen ve önümde duran bu iki delikanlı idi.

Rüyanın heyecanı ile uyandım.

Ağlamaya başladım.

Hane halkı toplandı.

Eşim;

“Efendi ağlama, emir yüksek yerden geldi. Türklerin gelmesini bekleyelim, gelince de onlara yardımcı olalım.” dedi.

Aradan tam 25 yıl geçti. Rüyada gördüğüm o iki genç şu anda benim yanıma gelmişler, benimle konuşuyorlardı.

Bu iki delikanlıyı görüp konuşunca bunun bir rüya olmadığına kanaat getirdim, elimi cebime attım. Cebimden köşkün anahtarlarını çıkardım. Anahtarları bu iki gence uzattım;

“Alın, açın okulunuzu.” dedim.

Nasıl sevindiler! Çok da şaşırdılar.

İşin bu kadar çabuk sonuçlanacağını düşünmemişlerdi anlaşılan.

Sevinçle; “Bize mi veriyorsun?” dediler.

“Size veriyorum.” dedim.

“Köşkün kirası ne kadar?” diye sordular.

"Ne kadar verirseniz o kadar." dedim.

"Bize bu ilgi niye?" diye sordular.

Ben de, "Oğlum bunun rüyası 25 yıl önce görüldü." dedim. Onlara 25 yıl önce gördüğüm rüyayı anlattım."

Köşk kiralanmış. Az sayıdaki eğitim gönüllülerince köşk kısa zamanda okul haline getirilmiş biz de bu okulun açılışında hazır bulunduk. Görkemli bir tören oldu.

Bir ay içinde çocuklara Türkçe şarkılar öğretmişler.

Çocuklar Türkçe cümleler kuruyorlar.

Açılışa Tanzanya'nın üst düzey yöneticileri ve eski Cumhurbaşkanı da katıldı.

Birlikte güzel bir gün geçirdik.

Okul eğitim ve öğretime açıldı. Açılışa Türkiye'den de çok sayıda misafir gelmişti. Onlar da bizim gibi gördüklerinden çok etkilendiler.

Tanzanya'dan aldığım son haberlere göre Darüsselam'da Türk müteşebbislerince yeni bir okul binası daha yapılmış; yeni bina ile birlikte köşk binasında da eğitime devam ediliyormuş. Bu okulların mezunları ülke içinde ve ülke dışında çok başarılı üniversitelerde okuyup mezun oluyorlarmış.

KANADA

Kanada'daki Türkiye

Türk Eğitim gönüllülerince açılan okullarda görev yapan öğretmenlerin hizmet içi eğitim toplantılarına katılmak üzere Kanada'ya davet edildim. Aralık ayının son haftasıydı. Okullar tatil edilmişti.

Niyagara Şelalesi'nin karşısında beş yıldızlı güzel bir otelde seminer için toplandık.

Nereden nereye.

Türkiye neresi Kanada neresi. Dünya çok küçülmüş diye düşündüm.

Niyagara Şelalesi çok gürültülü akan bir şelale.

Oraları ziyaret eden bir dostumuz şelalenin karşısına geçerek yüksek sesle, "Ey Niyagara! Ne bu yaygara?" diye hitap ediyor.

Niyagara gerçekten çok sesli akıyor.

Bu muhteşem şelalenin sesini çok uzaklardan duymak mümkün.

Oteldeki eğitim semineri bir hafta sürdü. Eğitimciler seminere eşleri ve çocukları ile birlikte geldikleri için epey kalabalık olduk. Otelin yarısını biz kapatmıştık. Diğer yarısı da başkaları tarafından doldurulmuştu.

Çocuklar, bu kadar çok Türkü bir arada görüp rahatça

Türkçe konuşabildikleri için bu birliktelikten oldukça memnun görünüyorlardı. Bu sebeple buraya “Kanada’daki Türkiye” adını koymuşlar.

Seminer çok büyük bir katılımla faydalı bir mesai ile sona erdi. Katılımcılar özellikle de çocuklar, çok sevindiler. “Mümkün olsa da bu birlikteliğimiz bir hafta daha devam etseydi.” dediler.

Ayrılmadan önce seminer yöneticimiz otelin genel müdürüne giderek oteldeki hizmetten memnun kaldıklarını ifade ile personele teşekkürlerini sunuyor. “Acaba sizi çok rahatsız ettik mi? Çok gürültü yaptık mı?” diyor ve bu seminerle ilgili düşüncelerini öğrenmek istediğini ifade ediyor.

Otel Genel Müdürü;

“Hayır, çok gürültü yapmadınız. Biz sizden çok memnun kaldık. Eğer gelecek yıl gene bu tarihlerde bizi tercih ederseniz, bu defa otelin yarısını değil tamamını size tahsis edeceğiz. O tarihlerde otele başka müşteri almayacağız. Buna mukabil sizden yine bu yıl verdiğiniz kadar ücret alacağız.” diyerek duygu ve düşüncelerini ifade ediyor.

Seminer yöneticisi otelin genel müdürüne teşekkür ediyor, gelecek yıl aynı tarihlerde yine orada olmak üzere vedalaşıyor.

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

Amerika'da Okul Açma

Dünyanın değişik yörelerinde olduğu gibi bir grup eğitim gönüllüsü okul açmak için Amerika Birleşik Devletleri'ne de gidiyor.

Amerika Birleşik Devletleri'nde 1998 yılında kabul edilen bir yasa ile zencilerin eğitimi ile ilgili kurumların bütün masrafları devlet tarafından karşılanıyor.

Amerika'da okul açmak bir çok eyalette çok kolay.

Eğitim Bakanlığı yetkililerine gidiyorsunuz, okul açmak istediğinizi söylüyorsunuz. Eğitim yapacağınız okul binasını gösteriyorsunuz. Bakanlık yetkilileri gelip okul binasını görüyor. Böylece binada ne kadar öğrencinin eğitim alabileceği belirleniyor.

Varsayalım, 400 öğrencinin eğitim alacağı bir okul. Kayıtlar başlıyor. Kayıt sonunda varsayalım 400 öğrenci kaydediyorsunuz.

Kayıtlı öğrenci listesini Amerika Birleşik Devletleri'nin Eğitim Bakanlığı yetkililerine götürüyorsunuz. Yetkililer o yıl ABD'de bir öğrencinin devlete maliyetinin ne kadar olduğuna bakıyorlar.

Mesela önceki yıl 8.200 dolardı. 400 x 8.200, üç milyon iki yüz bin doları emrinize tahsis ediyorlar. İsterseniz Arapça eğitim yapın. Kimse size müdahale etmiyor. Yalnız yılda iki defa denklik imtihanı yapıyorlar. Denklik imtihanını kazanamazsanız

okulun denkliği kaldırılıyor. Denkliği kaldırılmış bir okulu da kimse tercih etmiyor.

Siyahi öğrencilerin çoğunluğu kilise okullarında eğitim alıyor. Kayıtlı öğrencilerin büyük bir kısmı bu okullara düzenli devam etmediğinden pek çok kilise okulu öğrencisizlikten kapatılmış.

Kapatılan bu okulların büyük bir kısmı Amerika Birleşik Devletleri'ne giden Türk müteşebbislerince yeniden ele alınmış. Yeni bir anlayışla ele alınan ve Türk eğitim gönüllülerince yönetilen bu okullar, bir yıl gibi kısa bir zaman içinde bulundukları eyaletin en başarılı üç okulu arasına girmişler.

San Antonio'da Açılan Okul

Amerika Birleşik Devletleri'nin Houston şehrindeki Türkler, küçük bir binayı satın alıp orayı cami haline getirmişler. Eşimle birlikte Cuma namazını kılmak için o camiye doğru ilerliyoruz.

Arkamızdan bir korna sesi geliyor. Amerika'da korna sesi çok az duyulur. Korna sesi kesilmeyince acaba kaldırımda değilim de onun için mi korna çalıyorlar diye baktım. Hayır, kaldırımdayız. Dönüp baktım. Mercedes bir arabada, Ankara'dan dostum, müteahhit Yunus Bey oturuyor.

"Aysal hocam, sen misin?"

"Benim"

Yunus Bey arabadan indi, yanımıza geldi, kucaklaştık. Gülerek;

"Ne durmadan korna çalıyorsun?" dedim,

"Aysal hocam, arkadan baktım senin kafaya benzettim. Sen de dönüp bakmadın. Ben de çalmaya devam ettim." dedi. Birlikte camiye gittik. Cuma namazından sonra bizi bir pastaneye götürdü. "Aysal ağabey, bu hafta başımdan geçen bir olayı sizinle paylaşmak istiyorum." dedi.

Anlatmaya başladı;

San Antonio'da okul açmak isteyen Houston'dan bir grup Türk öğretmen beni ziyarete geldi.

"San Antonio'da bir mobilya mağazasının deposunu kiraladık. Orasını okul haline getireceğiz. Senin ekibin de vardır. O adrese git, depoyu gör. Bize o depoyu bölerek okul haline getiriver" dediler.

O hafta içinde San Antonio'daki adrese gittim. Deponun kapısı önünde bir masa, masada iki delikanlı oturuyor. Masanın üzerinde reklam kâğıtları var. Selam verdim. Türk olduğumu anlayınca konuşmaya başladılar.

"Mesleğiniz ne?" dedim.

"Öğretmeniz" dediler.

"Burada ne yapıyorsunuz?" dedim.

"Öğrenci kaydediyoruz." dediler.

"Nerede okul?" dedim. Depoyu gösterdiler.

"Bu depo okul olacak." dediler.

Ankara'da, eğitimle ilgili bu kişilerden birisi bana gelip, "Yunus bey, çocuğunu bize ver, okutalım" deseler, onlara ilk sorum;

"Nerede okul? Hani okul, derim. Hangi okul?"

Amerikalıların da bu soruları soracaklarını düşünerek biraz da istihza ile;

"Kaç gündür kayıt yapıyorsunuz?" dedim.

"Yirmi gündür kayıt yapıyoruz." dediler.

"Kaç öğrenci kaydettiniz?" dedim. Alacağım cevabı aşağı yukarı tahmin ediyordum. 10 diyecekler, 20 diyecekler ama 50 demeyeceklerdi. Onlar kaydettikleri rakamı söyleyince çok şaşırdım, duygulandım. Aldığım cevap karşısında çok etkilendim. Ağlamaya başladım. Biraz rahatladıktan sonra tekrar sordum;

"Aysal ağabey, kaç kişi kaydetmişler biliyor musunuz?"

"380 kişi! Ortada okul yok. Bölünüp okul haline getirilecek bir mobilya mağazasının deposu var."

"Şuna inandım ki bu Rabbimin işi. Her şeyi Allah yapıyor. Bu kullarım sevap kazansınlar diye bu işleri bu genç kardeşlerimize gördürüyor."

San Antonio'daki mobilya mağazasının deposunu çok kısa bir zaman içinde okul haline getirdik.

Okul, bir ay sonra 380 kişi ile eğitim öğretime başladı.

Öğretim yılı sonunda da okul eyaletin en başarılı üç okulu arasına girdi.

Ben de Babama Dedim

San Antonio'daki Okulu açılışından bir yıl sonra ziyarete gittik.

Güzel bir okul olmuş. Toplam 30 öğretmen görev yapıyor.

Okul müdürü Zekeriya Bey anlatıyor;

"Okulda Türkçe ve İspanyolcayı seçmeli ders olarak okutuyoruz. İsteyen istediği dili tercih ediyor.

Bir gün uzak doğu ülkelerinden gelmiş bir veli ziyaretime geldi. Öfkeliydi, yüksek sesle bana;

"Ne bu Türkçe! Üçüncü dünya ülkesinin dili. Mecbur muyum çocuğuma okutmaya?" dedi.

Ben de aynı tonda yüksek sesle;

"Ben de babama dedim. Ne bu İngilizce? Mecbur muyum okumaya?" Babam, "Oğlum oku. Bir gün bu İngilizce sana lazım olur." dedi. Sonunda babam haklı çıktı. O gün İngilizceyi öğrendiğim için yıllar sonra bugün Amerika'da öğretmenlik yapıyorum." dedim.

Veli bir süre düşündü;

"Vallahi bu misalden çok bir şey anlamadım ama şunu anladım ki çocuğuma Türkçeyi okutacağız." dedi.

"Çok iyi anlamışsınız." dedim.

Birlikte gülüştük, vedalaşarak müdür odasından ayrıldık.

Türk ve Müslüman Olduğunuzdan mı İlgileniyorsunuz?

Yolumuz Dallas'a düştü. Dallas'taki Türk eğitim gönüllülerince açılan okulu ziyaret ettik.

Okuldaki öğretmenlerden biri anlattı:

Bir gün bir veli geldi. Problemli bir kızı vardı. Okulumuza devam ediyordu. Veli ile çocuğu hakkında iki saat konuştuk. Çocuğunun problemlerine çözüm üretme bağlamında fikir alışverişinde bulunduk. Kendisi ile yakından ilgilendim.

Veli bana veda edip okuldan ayrılırken ilgime ve gösterdiğim yakınlığa teşekkür etti;

"Bir şey dikkatimi çekti." diyerek ilave etti;

"İsteseydiniz çocuğumla ilgili olarak benimle bu kadar ilgilenmeyebilirdiniz. Beni okulun sekreterlik servisindeki -görevi bu konularla ilgilenmek olan- öğretmene yönlendirebilirdiniz. Oysaki öyle yapmadınız. Bana gönlünüzü açtınız, zamanınızı verdiniz. Bu davranışı bu okuldaki diğer Türk öğretmenlerde de görüyorum. Bu Türk öğretmenlerin hapsi de sizin gibi Müslüman. Bu ilginiz Türk ve Müslüman olmanızdan mı ileri geliyor?"

Gülerek;

"Öğretmen olmamızdan ileri geliyor." dedim.

Veli veda ederek okuldan ayrıldı.

Görüldüğü gibi, veli öğretmeni yakından izliyor ve inceliyor.

Yapılan hiçbir iyilik ve gösterilen ilgi boşa gitmiyor.

Bu Okulları da Siz Açın

Amerika Birleşik Devletleri'ne giden Türk eğitim gönüllüleri Chicago ve çevresinde dört özel okul açmışlar. Bu dört okulun başarılı çalışmaları kısa zamanda bütün eyalette duyulmuş. Okullar yıl sonunda o eyaletteki en başarılı üç okul arasına girmiş.

Bir gün bu kurumların başındaki yönetici Chicago Eğitim Bakanlığı yetkililerince, bakanlığa davet edilmiş.

Kendisine; "Bu eyalette dört yeni okul açılacak. Bu okulları da siz açın." demişler.

Özel okul yöneticisi, paraları olmadığını söylemiş.

Bakanlık temsilcisi;

"Parayı biz vereceğiz." demiş.

Yönetici;

"Öğretmen yok." demiş.

Temsilci "Amerikalı öğretmenlerle başlarsınız. Sonra Türkiye'den öğretmen getirince onları çıkartırsınız." demiş.

Yönetici, "Öğretmenlere vize almakta zorluk çekiyoruz." demiş.

Temsilci;

"Siz öğretmenlerin listesini getirin, vizeyi ben alayım." demiş.

Yönetici diyor ki;

"Baktım ben ne dersem temsilci yol gösteriyor. Son olarak dedim ki, "Bir okul açılacağı zaman bir masa dolusu evrak istiyorsunuz, biz de yapamıyoruz."

Temsilci;

"Siz hiçbir evrak hazırlamayın. Yalnız açılacak okulların isimlerini yazın getirin, yeter." dedi.

Yönetici diyor ki;

"Baktım kurtuluş yok. Temsilci ile gülüştük…"

Dört okulun hazırlıklarını kısa zamanda tamamladık ve açtık.

Bir yıl sonra, yeni açılan bu dört okul da öncekiler gibi eyaletin en başarılı okulları arasına girmiş.

Özel okulların yöneticisi yıl sonunda yeniden Bakanlığa çağırılmış;

"Okullarda elde ettiğiniz başarılardan dolayı sizi kutluyoruz. Bu başarıyı nasıl elde ettiniz. Bu başarılı eğitimde kullandığınız dokümanları ve bilgileri bize ulaştırın. Sizi para ile ödüllendireceğiz." demiş.

Yönetici kısa zamanda Bakanlığın istediği belgeleri sunmuş. Bakanlık okulları para ile ödüllendirmiş.

Los Angeles'deki Eğitim Kültür Merkezi

Bu sefer yolumuz Los Angeles şehrine düştü.

Türk eğitim gönüllülerinden bir grup bu şehre de gelmiş. Uzun bir araştırma sonucunda merkezî bir yerde Eğitim ve Kültür Merkezi olabilecek güzel bir bina bulmuşlar.

Binanın sahibine giderek kiralamak istediklerini söylemişler. Adam vermeyeceğini ifade etmiş. Ne kadar uğraşmışlarsa da olumlu sonuç alamamışlar. Bu geliş gidiş sürecinde bina sahibiyle de epeyce dost olmuşlar ama adamın binayı kiraya vermesi için bu dostluk da yeterli olmamış. Nihayet onlar da bu kiralama gayretinden vazgeçmişler.

Eğitim gönüllüsü bu gençler bir öğle vakti evlerinde öğle namazlarını kılarken kapı çalınmış. Bakmışlar ki gelen kiralamak istedikleri binanın sahibi. İçeri davet edip, oturması için yer göstermişler. Namazlarını kılıp, tesbihatlarını tamamlamışlar. Misafirle hoş beş etmişler.

Adam bir süre oturduktan sonra ayağa kalkıp elini cebine atmış. Anahtarı çıkarıp uzatmış;

"Ben buraya binamı kiralamanız için değil, hatırınızı sormak ve bir çayınızı içmek için gelmiştim. Dilinizi bilmiyorum. İbadetinizin şeklinden ve söylediklerinizden çok etkilendim. Sanki Allah'la doğrudan konuşuyorsunuz gibi bir hal sezinleniyor. Beni çok etkilediniz. Binamda güzel işler yapacağınıza inanıyorum, buyurun Kültür Merkezinizi açın." diyerek binanın anahtarlarını vermiş.

Eğitim gönüllüleri binayı kısa zamanda elden geçirmişler; gerekli tadilat ve tamiratı yaparak Kültür Merkezi haline getirip eğitim öğretime başlamışlar.

Bu arada meslektaşlarımız kira ödemesi için mal sahibine bir türlü ulaşamayınca telaşa düşmüşler.

Nereleri ne kadar aramışlarsa da adamı bulamamışlar.

Bir gün hiç beklenilmeyen bir anda mal sahibi çıkıp gelmiş;

"Neredesin, aramadığımız yer kalmadı." demişler.

Adam kendinden emin bir şekilde;

"Sizi yakından takip ettim. Benim binama çok masraf ettiniz. O anda gelip sizden kira almam, para istemem doğru olmazdı. Onun için gelmedim. Şimdi ise Kültür Merkezini açtınız. Her ay muntazaman benim kiramı ödeyiniz. Yalnız sizden bir ricam var. Ben 86 yaşındayım. Tek bir oğlum var. Korkarım ben öldükten sonra sizi buradan çıkarır. Bu binada güzel işler yapacağınıza inanıyorum. İstiyorum ki bina ebediyen sizde kalsın. Benim avukatlarımla sizin avukatınız bir araya gelsin. Öyle bir anlaşma yapalım ki kimse sizi buradan çıkartamasın." demiş.

Avukatlar bir araya gelip güzel bir anlaşma hazırlamışlar.

Bina o zamandan beri buradaki eğitim gönüllülerinin Eğitim ve Kültür Merkezi olarak faaliyetini sürdürmektedir.

Bir gün yolunuz Los Angeles'e düşerse Türk eğitim gönüllülerinin açtığı Eğitim ve Kültür Merkezini mutlaka ziyaret edin. Beğenecek, çok keyif alacak, ülkemizden buralara kadar gelip bu güzel eğitim kurumlarını açan insanların varlığından dolayı mutlu olacak, onların başarılarının artması için, dualar edeceksiniz.

Saç ve Alın Islaklığı

Türk müteşebbislerince açılan özel bir okulu ziyaret için Oklahoma şehrindeyiz. Okul, çevresinde güzel bir isim yapmış. Başarısı diğer eyaletlerce de biliniyor.

Okulda görev yapan bir öğretmen anlattı;

Bir gün bir öğrencim, geldi. "Öğretmenim, sizinle görüşmek istiyorum." dedi.

"Buyurun." dedim.

"Bir şey dikkatimi çekiyor. Sizin gibi Türk ve Müslüman olan diğer öğretmenlerin tuvaletten çıktıktan sonra saç ve alınlarının ıslak olduğunu görüyorum. Sanki tuvaletten bir enerji alarak çıkıyorsunuz. Bunun sebebi nedir." diye sordu.

Ben de gülerek;

"O senin tespit ve değerlendirmen" diyerek yanından ayrıldım.

Öğrenci öğretmeninin verdiği cevaptan tatmin olmamıştı. Ama öğretmenine de bu cevaptan sonra bir şey söyleyemedi.

Görüldüğü gibi, öğrenci öğretmenini çok yakından izliyor. Her hareketini görüyor. Bunları kendine göre değerlendiriyor.

Okuluna Kreş Açan Müdür

Amerika'da ilköğretim sürecinin son sınıfındaki kız öğrencilerin yüzde atmışa yakınının anne konumunda bulunmaları

sebebiyle bu öğrencilerin okula devamlarını sağlamanın çok zor olduğu söyleniyor. Amerikalı bir okul müdürü bu öğrencilerin çocukları için okul bünyesinde bir kreş açmanın sorunu çözeceğini düşünüyor.

Esasen okuldaki öğrencilerin yüzde yetmişinin boşanmış aile çocukları oldukları ise ayrı bir gerçek olarak ifade ediliyor.

Amerika'ya gittiğim günlerde devlete ait televizyon kanallarından birinde okulunda kreş açan müdürün kız öğrencilerin devamsızlığını önlemedeki başarısı anlatılıyor. Spiker, bu başarısından dolayı okul müdürünün Eğitim Bakanlığınca ödüllendirildiğini ifade ediyor. Bakanlık yetkilileri okul müdürünü övücü sözler sarf ediyor.

Gerçekten de bahsi geçen okulda devamsızlık neredeyse sıfıra inmiş. Okul müdürü Eğitim Bakanlığı yetkililerince bir şilt ile ödüllendiriliyor. Ayrıca bu uygulama diğer okullara da örnek bir yöntem olarak gösteriliyor.

…

Bir yıl sonra tekrar ABD'ye gittim. Görsel basının gündeminde, önceki yıl takdir gören 'okulda kreş' uygulamasına ilişkin tartışmalar olduğunu gördüm. Uygulama, sivil toplum kuruluşlarınca eleştiriliyordu. Bahsi geçen okulda açılan kreşin diğer okullarca da örnek alınıp uygulanması halinde bu gidişatın gayri meşru çocuk yapmaya pirim vereceği düşüncesinden hareketle Devletin yanlış yaptığı vurgulanıyor, Bakanlık tarafından okul müdürüne verilen ödülün geri alınması teklif ediliyordu.

Sonuç olarak önceki yıl verilen şilt okul müdüründen geri alındı.

Okullarda 'anne öğrencilerin' çocukları için kreş açılması fikri ABD genelinde uygulamadan menedildi.

Boston'da Açılan Türk Okulu

Türk eğitim gönüllüleri, Boston'da bir okul açma gayreti içine giriyorlar. Okul olabilecek bina ararken gazetede üç kilisenin satımı ile ilgili bir ilan görüyorlar.

İlandaki adrese gidiyorlar. Kiliseler Birliği mensupları ile görüşüp satılığa çıkarılan kiliselerden birine talip oluyorlar. Kiliseyi satın alıyorlar. Kısa sürede kilise binasının üst katını okul, alt katını da mescit haline getiriyorlar. Bina küçük olduğundan bir süre sonra ihtiyacı karşılamaya yetmiyor.

Tekrar Kiliseler birliğine gidiyorlar. Kiliselerden birine daha talip olduklarını söyleyince görevli papaz;

"Sizin o kiliseyi alıp kısa zamanda okul ve mescit haline getirmenizi içimize sindirebilmiş değiliz. Diğer iki kilisenin satışını durdurduk. Biz cemaat kalmadığı için kilise satıyoruz. Siz cemaatinize yetmediği için ikinci bir kilise almak istiyorsunuz. En azından biraz vakit geçsin, sonra belki tekrar görüşürüz. İkinci bir okul ve mescidi içimize sindirecek hale gelince ikinci kiliseyi de verelim." cevabını veriyorlar.

Bir süre sonra tekrar gidiliyor. Bu defa Birlik satışa olumlu yaklaşıyor; alım-satım gerçekleşiyor. Kilise okula dönüştürülüyor. Bu suretle Boston'da yeni bir okul daha eğitim öğretime başlamış oluyor.

Yolunuz Boston'a düşerse Türk müteşebbislerinin hizmete sunduğu bu eğitim kurumlarını ziyaret etmeyi unutmayın.

Zenci Öğretmenle Evlenme

Amerika'da zenci öğrencilerin eğitimi büyük problem.

Zenciler beyazları genel olarak sevmiyorlar. Hangi beyaz olursa olsun. Amerikalı veya Amerika dışından, fark etmiyor. Bu öğrencileri disipline etmek çok zor. Öğrenci sınıfa giriyor, çıkıyor; sınıfta olmadık davranışlar sergiliyor.

Öğretmen öğrenciye yüksek sesle hitap etse veya sert baksa, öğrenci “Bana bağıramazsın, bana sert bakamazsın.” diyerek ilgili yasayı hatırlatıyor.

Öğretmen ilgili yasalar gereğince öğrenciye bağırmamak, sert bakmamak zorunda.

Öğretmen, zenci öğrenciye kolay soru sorsa, öğrenci, benim ırkımın yükselmesini istemediğin için böyle yapıyorsun diyor.

Zor sorsa, benim ırkımın insanlarının başarılı olmasını istemediğinden bunları soruyorsun diyerek yine öğretmeni suçluyorlar.

Öğretmen bu şartlarda eğitim faaliyetlerini aksatmadan yerine getirmek zorunda.

Türk eğitim gönüllülerinden bir grup, Amerika’nın güney eyaletlerinden birinde zenciler için bir okul açmak düşüncesi ile çalışmalara başlıyor. Okul olacak binayı buluyorlar. Eğitim Bakanlığı’na müracaat ediyorlar. Bakanlık yetkilileri bu binada 300 öğrenci okutabileceklerini kendilerine bildiriyor.

Kayıtlar başlıyor, 300 öğrenci alınıyor.

Eğitim öğretim başlıyor.

Fakat siyahî öğrencilerin uyumsuz davranışlarından dolayı okulda disiplini sağlamak, eğitimi sağlıklı bir şekilde sürdürecek ortamı hazırlamak mümkün olmuyor.

Eğitim gönüllüsü dört Türk öğretmen, okulda eğitim ve öğretimin yürütülebilmesi için siyahî bayan bir müdür yardımcısını işe almanın zaruri olduğu konusunda görüş birliğine varıyor.

Durumu kendi aralarında mütalaa ederken, alınacak müdür yardımcısının kendilerini tanıyan, ruh haletlerine aşina olan, kendi dünyalarına yakın, kısacası içlerinden biri, yani birinin eşi olması gerektiği konusunda hemfikir oluyorlar.

Dört arkadaştan birinin bir zenci hanımla evlenmesi gerekiyor.

Kura çekiliyor.

Kura Erzurumlu uzun boylu, yiğit bir meslektaşımıza çıkıyor.

Erzurumlu bu yiğit oğlumuz, münasip bir zenci kızla evleniyor. Okulda karşılarında zenci bir müdür yardımcısı gören zenci öğrencilerin disiplinsiz davranışları yavaş yavaş azalıyor. Eğitim ve öğretim sağlıklı bir şekilde devam ediyor.

Bu olaydan iki yıl sonra, bu okulu ziyaret ettim. Eğitime başladıktan kısa bir süre sonra o eyaletin en başarılı birkaç okulundan biri olmuş. Okul müdürlüğünü zenci gelinimizin eşi, Erzurumlu arkadaşımız yapıyor.

Okulu dolaştık. Müdür odasına gelip oturduk. Okul müdürüne "Mutlu musun?" diye sordum, güldü, "Mutluyum." dedi. Okuldaki başarılı faaliyetlerinden bahsetti.

Hazreti Meryem, Hazreti İsa Sunumu

Türkiye'den dört ilahiyat fakültesi mezunu yüksek lisans öğrenimi görmek üzere ABD'nin Los Angeles şehrindeki üniversitelerden birinin teoloji bölümüne (İlahiyat fakültesi) kaydoluyorlar.

Üç ay bu üniversiteye devam ediyorlar. İlahiyat fakültesinde yüksek lisans öğrenimi gören bu öğrenciler sömestr sonunda ayrı ayrı veya grup halinde dini bir konuyu ele alıp o konuyu fakültedeki kürsü hocaları ve öğrenciler huzurunda 20 dakikalık bir sürede takdim etmek durumundalar.

Dördü birlikte Hazreti Meryem ve İsa'yı konu alan bir sunum hazırlıyorlar. Sunum konularını kürsü hocalarının huzurunda anlatmaya başlıyorlar. 20 dakika doluyor ama sunum bitmiyor. Hocaları devam etmelerini istiyor ve sunum 1,5 saat devam ediyor.

Üniversite hocaları sunumu yapan mastır öğrencilerine;

"Hazreti Meryem ve Hazreti İsa hakkında bu kadar geniş bilgiye biz sahip değiliz. Siz bu kadar geniş bilgiyi nereden buldunuz?" diye soruyorlar.

Türk öğrenciler;

"Bu bilgileri biz, kutsal kitabımız Kuran-ı Kerim'den aldık." diyorlar.

"Sizin kutsal kitabınızda Hazreti Meryem ve Hazreti İsa hakkında bu kadar geniş bilgi var mı?" sorusu üzerine sunumu yapan öğrenciler;

"Hazreti Meryem ve Hazreti İsa, bizim için de aziz ve mübarektir. Hazreti İsa bizim için de peygamberdir." diye cevap veriyor.

Sunum çok beğeniliyor.

İzleyenler, bu sunumun üniversite öğretim görevlileri ve öğrencilerin huzurunda tekrar edilmesi talebinde bulunuyorlar.

Teklif uygun görülüyor. Sunum daha büyük bir salonda daha kalabalık bir ortamda tekrar ediliyor. Salonda bulunanlar Hazreti Meryem ve Hazreti İsa ile ilgili bilgilendirme toplantısından çok memnun olarak ayrılıyorlar.

Connecticut Rahibelerinin Duası

Türk müteşebbisleri, New York'a yakın 15.000 nüfuslu Connecticut şehrinde, bir özel okul açma arayışı içine giriyorlar.

Bir süre sonra bu şehirde iki yüz yıllık özel bir lise kampusunun satışa çıkarıldığını öğreniyorlar.

Lise, o civarda isim yapmış tarihi bir okul. Bir kilise okulu. Bu okuldan ABD tarihinde isim yapmış pek çok Amerikalı entelektüel yetişmiş.

Zaman içinde okulun binaları yıpranmış, öğrenci sayısı azalmış. Aktivitesini devam ettiremeyecek hale gelince mütevelli heyeti de okulu satma kararı almış.

Türk müteşebbislerle okul mütevelli heyeti arasında yapılan görüşmeler sonucunda anlaşmaya varılmış. Okul, Türk müteşebbislere teslim edilmiş.

Yalnız kampus içinde beş katlı bir bina olduğunu, bu binada sekiz rahibe kaldığını, rahibelerin en sonuncusu ölünceye kadar bu binanın teslim edilemeyeceğini ifade etmişler ve bu hususu satış akdine yazmışlar.

Okulların açılmasına iki ay vardır. Bu iki ay içinde Türk müteşebbisler ancak okulun küçük bir bölümünü eğitim öğretime hazır hale getirmişler. 60 öğrenci ile okulu açmışlar.

Okulda dünyalar tatlısı bir meslektaşımız olan Ercan Bey müdür olarak görevlendirilmiş. Eğitim öğretim başlamış.

Okul müdürü Ercan Bey anlatıyor;

"Okul açıldıktan iki gün sonra müdür odasının kapısı çalındı. Gelenler özel kıyafetleri içinde bahsi geçen rahibelerdi. "Sizi ziyarete geldik." dediler.

Misafirleri içeri aldım. Onlara ikramda bulundum.

Başrahibe;

"Dünyanın pek çok yerinde eğitim ve insanlık adına güzel işler yaptığınızı biliyoruz. Burada da öyle olacağını düşünüyoruz. Her ne kadar tam kapasite çalışma sürecine girememiş olsanız da okulu açtınız. İşleriniz hep uygun gitti. Hiçbir zorlukla karşılaşmadınız. Biz şuna inandık ki sizin arkanızda ağzı dualı, duası Allah katında makbul bir ulu kişi var. Bu kimdir? Biz onun kim olduğunu merak ediyoruz." dediler.

Ben de başrahibeye;

"O sizsiniz." dedim.

Şaşırdı…

"Nasıl biziz?" dedi.

Dedim ki;

"Geçen gün sizin binaya bakıyordum. Üst kattaki pencereden,

bir rahibe ablayı yukarı doğru elini açmış kâh bizim tarafa kah yukarılara bakarken gördüm. Kıpırdayan dudaklarıyla bir şeyler mırıldanıyor gibi geldi bana."

Rahibeler hep beraber ağlamaya başladılar.

Başrahibe;

"Geldiğiniz günden beri size dua ediyoruz." dedi. Bir süre sonra veda ederek odamdan ayrıldılar.

Düşünebiliyor musunuz?

Türk müteşebbislerinin Amerika'da açtıkları okullarda başarılı hizmet verebilmeleri için kendini Hıristiyanlığa adamış rahibeler de dua ediyorlar.

On Yerde Program Yaptık

Pittsburgh'a yakın bir üniversite şehrine düştü yolumuz.

Bu şehir 50 bin nüfuslu. Bunun 25 bini üniversite öğrencisi diğer 25 bini de üniversitenin hizmetleri ile ilgili görevliler ile öğretim görevlileri. Bir eğitim gönüllüsünün daveti üzerine buradayız.

Konuşmamız sırasında bu meslektaşıma;

"Burada okulumuz var mı?" diye sordum.

"Var." dedi.

Ne zaman açtıklarını sordum;

"Bu yıl, bir ay kadar önce." dedi.

"Kaç öğrenciniz var?"

"110 öğrenci oldu."

"Binayı yeni mi inşa ettiniz?" deyince,

"Hayır. Bir fabrikanın deposunu kiraladık ve böldük." cevabını verdi.

"Bu yüz on öğrenci siz geleceksiniz diye burada sıraya mı girmişler ki okul açılır açılmaz gelip kayıt oldular?" dedim.

"Hayır. Bir yıl boyunca 10 yerde program yaptık." dedi.

"Ne programı?" dedim;

"Çocuğunuzu bize verin, biz okutalım programı."

Buranın bir üniversite şehri olması hasebiyle yaptıkları programı ve nasıl öğrenci bulduklarını iyice merak ettim.

"Bu 110 öğrencinin kaçının babası profesör?" diye sordum.

"Yüzde doksan sekizinin babası profesör." cevabını verdi.

"Peki bunların hiçbirisi siz tanıtım programları yaparken, "Hani ya okul? Binanız nerede?' diye sormadı mı?" dedim;

"Hayır, sormadılar." diye cevap verdiler.

Duyduklarım karşısında; "Bu şehrin profesörleri her halde ABD'nin en saf adamları olsalar gerek!" demekten kendimi alamadım.

Demek ki Yunus Bey'in San Antonio şehrinde açılan okulla ilgili anlattıklarının bir benzeri bu şehirde de yaşanmış.

Bulunduğumuz Noktadan Devam Etmek İsteriz

ABD'deki Türk eğitim gönüllülerinin davetlisi olarak, bir yaz tatilinde New York şehri yakınlarındaki Columbus şehrine gittik.

Gittiğimiz okulun binası yuvarlak bir bina. Yön tespitinde çok zorlanıyorsunuz. Vakit namazlarını farklı odalarda kılınca her vakitte kıblenin yönünün değiştiğini sanıyorsunuz. Öğretmenler okulda hizmet içi eğitim seminerine alınmış.

Seminer boyunca öğretmenler zenci öğrencilerin eğitiminin zorluklarından bahisle;

"Öğrencileri disipline edemiyoruz. Derslere zamanında gelmiyorlar, gelenler içinde sınıf içi disiplin kurallarına uyan öğrenci sayısı çok az. Sıraların altına girip oturuyorlar. Dersleri

gelişigüzel terk ediyorlar. Bunu önleyemedik. Öğretmenlerine karşı çok sert davranıyorlar. Çoğunun anne-babası ayrı yaşıyor. Genellikle çocuklar annelerinin yanında kalıyorlar. Belli bir yaştan sonra anne çocukla baş edemiyor. Öğrenci, öğretmenin her davranışında kendi ırkına karşı bir düşmanlık görüyor. Sınıfta her gün bir sürü problem yaşanıyor." diyerek dertlendiler.

Okul açılalı bir yıl olmuş. Meslektaşlarıma;

"Şayet mümkün olsaydı, problem olarak gördüğümüz bu öğrencilerin eğitimine yeniden, okulda göreve başladığınız ilk günden başlamak ister miydiniz? Yoksa bu gün geldiğiniz noktadan devam etmek daha mı mantıklı olurdu?" deyince hep birlikte;

"Kaldığımız yerden devam etmek isteriz." cevabını verdiler.

Genç meslektaşlarıma, problemli öğrencilerinin eğitimine baştan başlamayı değil de kaldıkları yerden devam etmeyi istemelerinin, aslında söz konusu öğrencilerin eğitimi konusunda kat ettikleri müspet mesafeyi ortaya koyduğunu anlatmaya çalıştım.

RUSYA

Moskova'daki Türk Okulunun Açılışı

Türk müteşebbisleri Moskova'da bir okul açmaya karar veriyor.

Aldıkları bir aylık vize ile iki eğitim gönüllüsü Moskova'ya gidiyor.

Bu iki arkadaşın, diğer ülkelere gidenlerin çoğuyla ortak olan iki özelliği var.

Birincisi, ilk defa yurt dışına çıkıyor olmaları, ikincisi de Türkçeden başka dil bilmemeleri.

Moskova'da bir otele yerleşiyorlar. Kendi yöntemleri ile eğitim bakanlığına gidip randevu talebinde bulunuyorlar. Bakanlıktan bir aydan önce randevu verilemeyeceği cevabını alıyorlar.

Bu arada, Türk eğitim gönüllülerince daha önce Petersburg'da açılan okulun müdüründen Moskova'da kendilerine yardım edebilecek bir tanıdıklarının olup olmadığını soruyorlar. Kendilerine Petersburglu bir öğrenci velisinin Moskova'da oturan akrabası Tatar bir hanımın adresi veriliyor.

İki eğitim gönüllüsü, verilen adrese gidip Tatar hanımı buluyorlar. Tatar hanım;

"Resmi işlerden iyi anlayan bir eniştem var. Gidip onu bulalım." diyor.

Enişteyi bulup birlikte Eğitim Bakanlığının yolunu tutuyorlar. Dilekçe verip randevu taleplerini yeniliyorlar. 'Bir aylık' vizelerinin süresinin dolmasına da sadece üç gün kalmış.

Otele dönüyorlar.

Artık cevap beklemekten başka sebepler açısından yapabilecekleri bir şey kalmadığını düşünen bu iki arkadaş, odalarına çekilip seccadelerini seriyorlar. Sabaha kadar hiç durmadan namaz kılıp dua ediyorlar, gözyaşı döküyorlar.

Sabah saat 09.00'da odanın kapısı vuruluyor.

Resepsiyon görevlisi bayan, "Eğitim Bakanlığı yetkilileri saat 11.00'de sizi bekliyor." deyince sevinçten ne yapacaklarını şaşırıyorlar.

Tatar hanımın eniştesi ile birlikte saat 11.00'de Eğitim Bakanlığına varıyorlar. Bakıyorlar ki Eğitim Bakanlığı üst düzey yöneticileri bakanlık binasının bahçesinde dizilmişler misafirlerini bekliyorlar. Bizimkileri görünce, "Hoş geldiniz!" diyerek iltifat ediyorlar. Onları içeriye görüşme salonuna alıyorlar.

Rus heyet başkanı, Türk heyetine ilgi ve iltifatta bulunuyor, Rusya'ya ne zaman geldiklerini soruyor. "27 gün oldu." cevabını alan Rus başkan hayret ifade eden bir bakışla bu defa;

"Başkan bey ne yapıyor?"diye soruyor.

Türk Heyeti, ne cevap vereceğini düşünürken Rus heyet başkanı;

"Siz Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden gelmiyor musunuz? Biz bugün saat 11.00' de Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden gelecek heyet için randevu verdik." diyerek sözlerini tamamlıyor.

Kısa bir sessizlikten sonra Rus başkan;

"Neyse, madem onlar gelmemişler, sizinle konuşalım. Ne istiyorsunuz?" diyor.

Geliş sebeplerini anlatıyorlar. Moskova'da bir okul açmak istediklerini ifade ediyorlar.

Rus başkan;

"Beyler, konu anlaşılmıştır. Siz bizi Türkiye'ye davet ediyorsunuz. Oradaki okulları gördükten sonra, bizimle eğitim işbirliği protokolü imzalamak, sonra da buraya gelip okul açmak istiyorsunuz." sözleriyle konuyu özetliyor.

Mutabık kalınıyor.

Türk heyet vedalaşıp Bakanlıktan ayrılıyor. İki sün sonra da Türkiye'ye dönüyorlar.

Rusya heyeti de bir hafta içinde Türkiye'ye geliyor.

Türkiye'deki okulları gezip gördükten sonra projenin iki ülke için de önemli olduğu kanaatine vardıklarını beyan ederek Türk eğitim gönüllüleri ile eğitim işbirliği protokolü imzalayıp Rusya'ya dönüyorlar.

Rus heyetinin Moskova'ya dönmesinden sonra, Moskova'daki Türk Okulu kısa bir zamanda eğitim ve öğretime hazır hale getiriliyor.

O günlerde Türk Milli Eğitim Bakanlığı adına Yutdışı Eğitim Öğretim Genel Müdürü olarak Moskova'da açılacak okulun açılış töreninde hazır bulunmak üzere Moskova'ya gittim.

Moskova Türk Büyükelçisi Nabi Şensoy'la birlikte seçkin bir davetli topluluğunun da katılımı ile Moskova'daki Türk özel okulunun açılışını yaptık. Açılışta her iki ülke yetkililerince Türk-Rus eğitim işbirliğinin önemi ile ilgili çok güzel konuşmalar yapıldı. Kurdeleyi kesip okul binasına girdik.

Okulu geziyorduk. Bir ara okul açmak üzere Moskova'ya ilk olarak giden o iki eğitim gönüllüsünden biri koluma girdi;

"Sayın Genel Müdürüm, en kolayı sizinki, kurdeleyi kesip içeri girdiniz." dedi ve başından geçenleri anlattı. "Bu okulu açıncaya kadar bizim anamız ağladı." dedi.

Gözlerim doldu…

Birbirimize bu okulun Türk-Rus dostluğuna katkıda bulunacağına olan inancımızı ifade ettik.

Her güzel işin arkasında böyle sıkıntı çeken fedakâr insanların olduğunu bu özel okulun açılışı vesilesi ile bir kere daha görmüş olduk.

Komünistler Moskova'ya

Milli Eğitim Bakanlığı adına, özel Türk Lisesinin açılışında bulunmak üzere Moskova'ya gittik.

Okulun açıldığı günün bir gün sonrası akşamı Milli Eğitim Müdürü ve Bakanlık yetkilileri Türkiye'den gelen heyet onuruna bir akşam yemeği verdiler. Yemekte Rus yetkililerden on iki, Türk tarafından da üç kişi vardı.

Aytaç ve Türk heyeti Moskova Kremlin meydanında (1998)

Moskova'daki bir okul ziyareti, Türk ve Rus Eğitimciler (1998)

Moskova'da Tolerans Vakfı toplantısı. (Ocak 2002)

Moskova'da bir Türk okulunun açılışı. Aytaç, Büyükelçi Nabi Şensoy Eğitim Müşaviri Asuman Safi (Moskova - 1998)

Akşam yemeği sırasında, Türk tarafı adına bir teşekkür konuşması yaptım;

"Biz gençliğimizde 'komünistler Moskova'ya' diye bağıra bağıra büyüdük. İki gündür beraberiz. Hiç de kötü insanlar değilsiniz. Aramızda dostluklar kuruluyor. Sizi görüp tanıyınca 'komünistler Moskova'ya' diye bağırdığım yıllara acıdım. Ne kadar yanlış yapmışız." dedim.

Cevaben Moskova Milli Eğitim Müdürü:

"Bizi de, dünyanın en kötü ırkı Türk ırkıdır. Bize en büyük kötülük onlardan, yani güneyden gelir diye yetiştirdiler. Ben de o yıllarıma acıyorum, siz de hiç fena insanlar değilsiniz." dedi.

PARİS

Paris'te Okul Açma

Türk müteşebbisleri Paris'te de bir okul açmaya karar veriyorlar. Gidip fizibilite çalışmalarına başlıyorlar. Önce buradaki Türk vatandaşlarını ziyaret edip düşüncelerini onlarla paylaşıyorlar. İlgi görüyorlar.

Vakit geçirmeden okul olabilecek bir fabrika binasını satın alıyorlar.

Eğitim Bakanlığına başvuruyorlar.

Bakanlık;

"Otuz yıldır böyle bir talep olmadı. Öncelikle binanızı görmemiz gerekiyor. Okul olmaya uygunsa ruhsat vereceğiz." diyorlar.

Uzun uğraşlar sonunda binanın ruhsatı alınıyor.

Fransa devletinin mevzuatına göre bu okulda görev yapacak öğretmenlerin Fransız vatandaşı olup öğretmenlik eğitimini de Fransa'da almış bulunmaları gerekiyor.

Avrupa'nın birçok ülkesinde olduğu gibi Fransa'da da, bir zamanlar buraya işçi olarak gelmiş, şimdilerde birer yetişkin olan çocukları Fransa doğumlu birçok Türk aile var. Fransız vatandaşı olan bu gençlerden orada öğretmenlik eğitimi almış on kişiye ihtiyaç duyuluyor. Beklenmedik bir şekilde bir anda yirmi kişi bulunuyor. Hepsi de bu okulda öğretmenlik yapma vasıflarına sahip.

Tecrübe sahibi bir okul müdürüne duyulan ihtiyacın da

iyice belirginleştiği bir safhada arkadaşların gözüne bir gazetede özel bir okulun satış ilanı ilişiyor.

Alacaklı olmasalar da bir görmek amacıyla satışa çıkarılan okula gidiyorlar.

Fiyatını çok pahalı buldukları bu okuldan ayrılırken okul müdürüne kendi okullarında idarecilik yapmasını teklif ediyorlar.

Müdür bey, "Olabilir." cevabını veriyor. Anlaşıyorlar.

Okul açılacak hale geliyor.

Alınacak öğrencilerin giyeceği formanın bir numunesi okulun girişine teşhir amacıyla konuluyor. Paris'te okul forması ile öğrenci alan iki okul varmış. Bu üçüncü okul olacakmış. Okulun bu özelliği çevrede çok kısa zamanda duyuluyor.

O günlerde Paris'in en büyük televizyon kanalı, Milli Eğitim Bakanlığına başvurarak bu okulu Paris'e tanıtmak istediklerini bildirip çekim izni istiyor.

Bakanlık izin veriyor.

Çekim yapılıyor. Televizyon bir hafta boyunca yaptığı yayınla bu okulu tanıtıyor.

Okula alınacak öğrenci sayısının iki misli başvuru oluyor.

İlgi o kadar büyük ki bazı veliler, yaşları itibariyle iki yıl sonra okula başlayacak çocuklarının bile yedek kayıtlarının yapılması talebinde bulunuyorlar.

Nihayet okul eğitim öğretime başlıyor.

İkinci hafta Paris'teki Polis Akademisi'nin başkanı okula geliyor;

"Öyle anlaşılıyor ki yetiştireceğiniz çocuklar çok disiplinli olacak. Okulunuzdan mezun olacak öğrencileri bize yönlendirmenizi arzu ediyoruz. Yönlendireceğiniz öğrenci sayısına göre ister şimdiden, isterseniz sonunda size para ödeyelim." teklifinde bulunuyor.

Şayet yolunuz Paris'e düşerse bu güzel okulu görmeden ayrılmayınız.

BURMA

Çikolata Rengi Çocuklar

Burma bir Uzakdoğu ülkesi. Gelişkin bir Buda uygarlığı var.

Bağımsızlıklarına 1947 yılında kavuşmuşlar. Çin, Japonya ve Rusya ile yakın ekonomik ilişki içindeler.

Uzak doğu ülkelerini kapsayan bir seyahatimizde Burma'ya da uğradık.

Türk müteşebbislerince açılmış özel okullar orada da var. Bu okullar on yıldır ülke insanlarının çocuklarına eğitim veriyor.

Bize yeni yapılacak bir okulun arsasını gösterdiler.

Bu şirin ülkede öğretmenlerle uzun uzun konuşma fırsatı bulduk.

Heyetimizi, okul müdürü akşam yemeğine davet etti.

Evin kapısında bizi çikolata renginde iki çocuk karşıladı.

Müdür Bey'e 'baba' diyorlardı.

"Bunlar senin çocukların mı?" diye sordum;

"Evet" dedi.

Tebessüm ederek "Eşim Burmalı." dedi.

Günlük hayatın zorluklara tahammülü gerektirdiği bir ülkede on yıldır görev yapan bu meslektaşımızın dünyasını anlamak ancak bu hayatı yaşamakla mümkün olabilir.

Allah gücünüzü, kuvvetinizi, şevkinizi artırsın değerli meslektaşlarım.

TAYVAN

Burada da mı Varsınız?

Tayvan'ın başkenti Taipei. Tayvan adası, Çin'in güneydoğu sahillerinden 200 km uzaklıkta Tayvan boğazının karşısındadır. Adanın uzunluğu yaklaşık 400 km'yi eni ise en geniş yerinde 144 km'yi bulur. Yüz ölçümü 35,801 kilometrekaredir.

Barış Manço, ekibi ile bu adaya gider. Çekim ekibi ile bu adanın tabii güzelliklerini görüntülemek istemektedir.

Yetkililer müdahale ederler.

Manço, ülkenin dilini bilmediği için yerli halkla anlaşamaz. İlgililere buralara geliş sebebini izahta sıkıntı çekerler.

Barış Manço'yu ve ekibini adanın uzak bir yerinde, Manço'nun ifadesi ile 'kuş uçmaz kervan geçmez' bir yere götürüp hapsederler.

Manço ve ekibi o gece hapishanede kalırlar. Ne yapacaklarını, buradan nasıl kurtulacaklarını bilemezler.

Bir ara gardiyan kapıyı açar ve onları ziyaretçi salonuna götürür.

Salonda, temiz giyimli üç delikanlının kendilerini beklediğini görürler.

Manço, gelenlerin Türk olduğunu anlayınca sevinç ve heyecanla, "Siz kimsiniz? Nereden geldiniz? Bizim burada olduğumuzu nereden biliyorsunuz?" diye sorar.

Gençlerden biri;

"Biz buradaki Türk lisesinin öğretmenleriyiz. Beş yıldır bu ülkedeyiz." deyince;

Manço çok duygulanıyor.

"Kardeşim, burası dünyanın öbür ucu. Burada da mı varsınız?" diyerek delikanlılara sarılıp ağlamaya başlıyor.

Bir süre sonra Manço;

"Bizim burada olduğumuzu nereden öğrendiniz?" diye sorunca, delikanlı;

"Emniyetten gelip haber verdiler. Sizden bahsettiler. Çünkü burada Türk olarak yalnız biz varız." cevabını veriyor.

Kısa sürede işlemler tamamlanıyor. Barış Manço ve ekibi serbest bırakılıyor.

O da ilk iş olarak okulu ziyaret edip öğretmenlere teşekkür ediyor.

Türkiye'ye döndüğünde Barış Manço yaptığı televizyon programlarında bu olayı anlatır. O delikanlılara gözyaşları içinde teşekkür eder.